

JAARVERSLAG 2022

SAMEN OP WEG

in voor- of tegenspoed

De Sparta Marsch

*Rood-wit is onze glorie
Rood-wit zit ons in 't bloed
Bij neerlaag of victorie
In voor- of tegenspoed
Rood-wit gaat nooit verloren
En jaren nog hierna
Zullen wij laten horen
SP-AR-TA
Zullen wij laten horen
SP-AR-TA*

*Deez' vlag ze is ons heilig
Reeds tal van jaren lang
Bij rood-wit zijn wij veilig
Zijn wij voor niemand bang
Wij zweren bij die kleuren
En zingen hoe 't ook ga
bij wat ook moog gebeuren
SP-AR-TA
bij wat ook moog gebeuren
SP-AR-TA*

**SAMEN
OP WEG**

in voor- of tegenspoed

SAMEN OP WEG NAAR...

Tja, hoe maken we die zin af?
Waarheen zijn we eigenlijk op weg?
Wat is de beste route in een tijd van oorlog, stijgende kosten en maatschappelijke onrust?

Makkelijke antwoorden op die vraag bestaan niet. Eén ding is echter zeker: de kern van elk mogelijke antwoord schuilt in het woord ‘samen’. Dat geldt voor alle lagen van de wereldwijde samenleving. Het geldt ook voor De Goudse. Waarop we ook afkoersen, we doen dat samen.

In ons geval: samen met het onafhankelijke intermediair. En collega’s. En dochtermaatschappijen. En andere zakelijke partners. En Sparta, de club waarvan we ons sinds afgelopen zomer hoofdsponsor mogen noemen.

Om dat ‘samen’ nog wat nader toe te lichten, verwijzen we graag naar de Sparta Marsch. Het lied dat de supporters in Het Kasteel bij elke wedstrijd weer aanheffen. Ze doen dat niet alleen als het goed gaat, maar altijd! *‘Bij neerlaag of victorie’*. En, om het nog duidelijk te maken: *‘In voor- of tegenspoed’*.

Die mentaliteit is belangrijker dan ooit. We konden ons geen betere titel voor dit jaarverslag voorstellen.

BIJ NEERLAAG OF VICTORIE

Nadat wij corona ogenschijnlijk (?) achter ons hebben weten te laten, kregen wij begin 2022 te maken met een nog steeds voortwoekerende oorlog op Europees grondgebied. Een oorlog met verschrikkelijke gevolgen voor de direct betrokkenen, maar ook met impact voor alle betrokkenen van De Goudse. Te weten, onze zakelijke en particuliere klanten, de met ons samenwerkende adviseurs en ook onze medewerkers. Prijzen zijn omhoog geschoten, de al jaren (zeer) lage rente heeft in een paar maanden een sinds decennia niet meer voorgekomen stijging doorgemaakt en de onzekerheid is daarmee groter dan ooit.

Ik voel mij dan ook bijna schuldig om in dit voorwoord over te gaan tot de ‘orde van de dag’. Toch wil ik een poging wagen, al is het van een volstrekt andere orde. Zo kregen wij begin 2022 te maken met drie aanzienlijke stormen. Stormen die ook grote gevolgen hadden voor veel klanten van De Goudse en voor onszelf ‘een moment van de waarheid’ vormden om als verzekeraar te laten zien dat we er in zulke omstandigheden echt staan! Ondanks de aandachtspunten die bij dergelijke calamiteiten altijd de revue passeren, denken wij toch dat wij al het redelijke in het werk hebben gesteld om onze klanten terzijde te staan en het leed te verzachten door het afwikkelen van enorme aantallen schades.

Inmiddels is het 2023 en kijken wij vooruit naar ons honderdjarig bestaan in 2024. In dat verband zijn wij voor een periode van (tenminste) drie jaar hoofdsponsor geworden van Sparta. We doen dit om onze ambities in de tweede eeuw van ons bestaan te ondersteunen. Want wij willen er voor u staan in voor- en tegenspoed en bij neerlaag of victorie. Vooralsnog gaat het Sparta voor de wind en heeft het de beste seizoenstart doorgemaakt in meer dan 30 jaar. Stilletjes begin ik te dromen van Europees voetbal. En wat zou het prachtig zijn als het dan tegen die tijd weer mogelijk zou zijn om tegen een Oekraïense club te mogen aantreden.

Namens het Bestuur,

Geert Bouwmeester
bestuursvoorzitter De Goudse

INHOUD

Samen op weg	5
Voorwoord Geert Bouwmeester	7

SAMEN OP WEG MET..

Al meer dan 25 jaar hebben Sparta en De Goudse een hechte band. Sinds het begin van dit eredivisieseizoen prijkt onze naam zelfs weer op het rood-witte shirt van de Rotterdamse voetbalclub. Vier betrokkenen vertellen over dit hoofdsponsorschap.

Geert Bouwmeester	10
Manfred Laros	12
Bas van Asten	14
Bart Vriends	16

Bestuur en organisatie	18
De Goudse	20
Kerncijfers	21
Bericht van de Raad van Commissarissen	22
Verslag van het Bestuur	25
Financiële Performance	42
Kapitaal en Liquiditeitsmanagement	47
Risicomanagement	49

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december voor	
winstverdeling	54
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	56
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	57
Algemene toelichting bij de jaarrekening	58
Grondslagen voor balans-	
waardering en resultaatbepaling	60
Risicomanagement nader toegelicht	72
Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2022	82
Toelichting geconsolideerde winst- en	
verliesrekening over 2022	102
Kapitaalmanagement	110

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Enkelvoudige balans per 31 december 2022 voor	
winstverdeling	114
Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	116
Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2022	117
Toelichting enkelvoudige winst- en verliesrekening	
over 2022	122

OVERIGE GEGEVENS

Overige gegevens	123
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	124
Ondernemingsraad	140
De Goudse vereenvoudigd Organogram	141
Adressen	142
Functies en nevenfuncties bestuurders en commissarissen	143

GEERT BOUWMEESTER - BESTUURSVOORZITTER VAN DE GOUDSE

Het is het eerste juli-weekend van 2022. Gouda bestaat 750 jaar en op deze zaterdagavond neemt Sparta het op tegen een sterrenteam uit de stad. Nog voor de aftrap wordt Geert Bouwmeester geïnterviewd. Hoe hoog Sparta dit seizoen gaat eindigen, is de vraag. 'Europees voetbal moet mogelijk zijn', zegt hij met een lach.

'EUROPEES VOETBAL MOET MOGELIJK ZIJN'

Vlak daarvoor is bekend geworden dat De Goudse zich voor drie seizoenen als hoofdsponsor aan de club heeft verbonden. 'We willen actiever worden in de markt voor levensverzekeringen en dan helpt het als je naamsbekendheid hoog is', aldus Geert. 'En dat niet alleen, als hoofdsponsor van een voetbalclub straalt je een bepaalde betrouwbaarheid uit.'

Net als Sparta zet De Goudse zich in voor maatschappelijke activiteiten. Zo geeft het bedrijf elke thuiswedstrijd 25 kaarten aan mensen die zich ergens belangeloos voor inzetten. Dat kunnen bijvoorbeeld vrijwilligers van een weekendschool of voedselbank zijn. Daarnaast worden regelmatig businesspartners uitgenodigd om een wedstrijd te bezoeken.

'Sparta neemt het met relatief beperkte middelen op tegen grote clubs die veel meer geld hebben. In die zin lijken onze organisaties wel een beetje op elkaar', aldus Geert. 'Dat je ondanks die omstandigheden heel goed kunt presteren, laat dit seizoen mooi zien. Europees voetbal zei ik toch?'

DE OUDSTE CLUB VAN NEDERLAND

Sparta viert dit jaar haar 135-jarig bestaan en is daarmee de oudste voetbalclub van Nederland. De Goudse was al eerder hoofdsponsor van de club uit Spangen, van 1996 tot en met 2002. De huidige verbintenis loopt in ieder geval tot en met de zomer van 2025 door.

MANFRED LAROS - DIRECTEUR VAN SPARTA

We spreken Manfred begin februari. Na negentien wedstrijden staat Sparta op een keurige zesde plaats, slechts een handjevol punten achter Ajax. Niet alleen de stand op de ranglijst is aanleiding voor enthousiasme, ook op commercieel vlak heeft Sparta z'n zaakjes goed voor elkaar. Onder meer met een hoofdsponsor die zich tot de zomer van 2025 aan de club verbonden heeft.

‘SPONSOR JE SPARTA, DAN HEB JE NIEMAND TEGEN’

‘Sponsors kiezen voor Sparta, mede door de familiale sfeer die je hier voelt. We zijn een club waar mensen met het hele gezin naartoe komen. Veiligheid en gemoedelijkheid spelen daarbij een belangrijke rol. Bovendien hebben we iets wat je een nationale gun-factor kunt noemen. Sponsor je Sparta, dan heb je niemand tegen’, zegt Manfred.

De Goudse is al sinds midden jaren 90 verbonden aan de club (zie kader). ‘Wij bestaan precies 135 jaar, De Goudse viert in 2024 haar 100-jarig jubileum. Dat maakt deze samenwerking extra bijzonder’, aldus Manfred.

Na elke thuiswedstrijd komen twee spelers van Sparta nog even langs in de loge van De Goudse, voor een kort onderonsje met genodigden. ‘Dat is slechts een klein deel van het partnership. Sportsponsoring is een marketingcommunicatiemiddel waarbij we goed luisteren naar de wensen van - in dit geval - De Goudse. Daar stemmen we de activiteiten dan op af.’

A man with glasses, wearing a light blue shirt and a grey blazer, is sitting in the white seats of a stadium. He is looking off to the side with a slight smile. The stadium seats are red and white, and the background shows the stadium's structure and windows.

BAS VAN ASTEN - ADVISEUR VERBRUGGE GROEP

Ja, hij houdt van voetbal. Maar een favoriete club heeft Bas van Asten niet. In zijn woonplaats Udenhout wordt hij omringd door fans van Willem II en PSV. 'Mijn werkgebied als adviseur is het gebied rondom Oosterhout en Raamsdonksveer, daar zijn mensen vooral voor NAC Breda.'

In zijn vrije tijd is Bas commissielid Jeugdzaken en vice-voorzitter bij voetbalvereniging SvSSS uit Udenhout. Op uitnodiging van De Goudse mocht hij begin dit jaar 25 vrijwilligers uitnodigen voor een bezoek aan Het Kasteel, voor de bekerwedstrijd tegen PSV.

'25 VRIJWILLIGERS NAAR HET KASTEEL'

'De mensen van de club hebben daar een geweldige avond beleefd. Een aantal van hen support PSV, zij juichten wat ingetogen toen hun club een goal scoorde. 'Jullie mogen best blij zijn hoor, dat vinden wij hier niet erg', zei iemand in hetzelfde vak. Dat zegt wel iets over de mensen en de gemoedelijke sfeer in het stadion.'

Het sponsoren van Sparta zal er niet meteen toe leiden dat hij meer verzekeringen gaat verkopen, zo geeft Bas eerlijk toe. 'Wel blijkt Sparta een goed onderwerp om het ijs te breken tijdens een gesprek. De meeste klanten weten inmiddels namelijk wel dat De Goudse op het shirt prijkt.'

BART VRIENDS - SPELER VAN SPARTA

Bart Vriends verruilde in de zomer van 2016 Go Ahead Eagles voor Sparta en is sindsdien een vaste waarde in het eerste elftal. Dat het dit seizoen zo goed draait, had hij vooraf niet durven dromen. ‘Er zijn een paar nieuwe jongens bijgekomen, die meteen een versterking bleken. We zijn als team gewoon moeilijk te verslaan.’

Bestuurlijke zaken en sponsorkwesties, krijgt hij daar als speler eigenlijk iets van mee? ‘Weinig’, is het eerlijke antwoord. ‘Al begin ik me wel meer te interesseren in de manier waarop zo’n club in elkaar steekt. Wie beslissingen neemt en hoe de hazen lopen.’ De centrale verdediger had tijdens de Kennisdag voor MKB-adviseurs van De Goudse nog een rol als quizmaster. Met vragen over De Goudse en - hoe kan het ook anders - Sparta. ‘Best wel leuk om te doen’, zegt hij daar nu over.

‘WE ZIJN ALS TEAM MOEILIK TE VERSLAAN’

Na afloop van de thuiswedstrijden staat hij regelmatig in de businessruimte voor een praatje met sponsors en hun relaties. ‘Hooft erbij’, vindt Bart. ‘Mensen willen dan weten wat de tactiek was, wat ik van de scheidsrechter vond en of de uitslag naar mijn idee terecht is. Dat gaat altijd heel gemoedelijk, zelfs als we verloren hebben.’

BESTUUR EN ORGANISATIE

GEERT BOUWMEESTER
Voorzitter Bestuur

PIETER DE FREL
Bestuurslid Financiën,
Risk en Facilitair

MARCEL MOONS
Bestuurslid
Verzekeringen, Operatie
en IT Strategie

ROBBERT PRINS
Bestuurslid Particulier,
Bestuurszaken en
ICT DevOps

MARITA MAGNÉE
Secretaris van de
Vennootschap

LEO REMIJN
Directeur De Zeeuwse

STEVEN VAN DAM
Teammanager
Reporting

RUUD DEENEN
Teammanager
Claims Inkomen

ALBERT VAN DEUDEKOM
Teammanager Particulier
Leven II

MICHEL DOBBELAAR
Teammanager
Acceptatie DZ

JEFFREY VAN DRIEL
Teammanager
Claims AOV

CARLO FUNKE
Teammanager
Zaakschade Claims

BERNARDO WALTA
Directeur Commercie

JULES BRADER
Manager Product-
management
& Marketing

DENNIS DANNENBURG
Manager Pricing &
Control

LESLIE DAVIS
Manager
Expat & Reis

MAIKEL DE GROOT
Manager Inkomen &
Pensioen

STEPHAN JUE
Manager Expertise
Centrum

LUUK VAN GELDEREN
Teammanager Actuaariaat
Verslaglegging

ERWIN GEURTS
Teammanager
Particulier Leven I

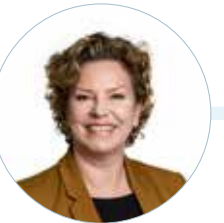
ERWIN VAN GORKOM
Teammanager Facilitair,
Vastgoed en Inkoop

FIEKE VAN GRINSVEN
Teammanager
Commerciële Binnen-
dienst Schade en AOV

ARJEN VAN IWAARDEN
Teammanager
Personenschade

WINANDA JANSEN
Teammanager
Juridische- en Speciale
Zaken

KERIM KAT
Manager Verslaglegging

JAN KLEIN
Manager Particulier

JAN KOLE
Manager Acceptatie
DZ

**PATRICIA MICHEL -
HASENAAR**
Manager Interne Audit

MAURITIA MOOR
Manager Human
Resources

VIKTORIEN MOS
Manager Compliance

CLAUDIA VAN DE KUIL
Teammanager
Relatiebeheer Inkomen

WIM LUBBERS
Teammanager
Particulier Schade

SANDRA PENDERS
Teammanager
Commerciële
Binnendienst Inkomen

CLAUDIA PRONK
Teammanager
Agrarisch, Garage &
Hippisch DZ

JOEY DE RUITER
Teammanager ICT
DevOps 1

DEBBY SPAARGAREN
Teammanager Verzuim
& Re-integratie

DANNY OOSTVEEN
Manager Schade
Zakelijk en AOV

AAD VAN RAVESTEIJN
Programmamanager
Business

HUBÈR RENTMEESTER
Manager Product-
management &
Marketing DZ

MARTIJN SCHEEPSTRA
Manager ICT DevOps

MICHELLE VAN DER STOK
Manager Volmachten

JOOST STORMS
Manager ICT-strategie
en Innovatie

THOM STAM
Teammanager ICT
DevOps 3

GERARD TOORENAAR
Teammanager
Schade DZ

CARIEN VLEESKRUIJER
Teammanager
Communicatie &
Marketing

ERWIN VAN DE VREEDE
Teammanager
Financiën & Facilitair DZ

MARLEEN WESTRA
Teammanager
Medische Dienst

WILLEM WIERIKX
Teammanager ICT
DevOps 2

LEONIE THIERS
Manager
Riskmanagement

PHILIP VAN GANGELEN
Teammanager
Buitendienst EMA

DUSTIN STEENVOORDEN
Teammanager Buiten-
dienst Top en Beheer

ESTHER BAKKER
Teammanager ICT
DevOps 5

LAURENS BOGAARD
Teammanager Relatie-
beheer Schade & AOV

KOOS BROODBAKKER
Teammanager ICT
DevOps 6

BRAM ZWAAN
Teammanager
Financiële Administratie
& Analyse

- Bestuur
- Secretaris
- Directie
- Managers
- Regiomanager
- Teammanagers

DE GOUDSE

ONDERNEMERS IN VERZEKERINGEN

Al sinds Geert Bouwmeester het bedrijf in 1924 oprichtte is De Goudse een onafhankelijk, ondernemend familiebedrijf, met inmiddels ongeveer 1.200 ondernemende medewerkers. De totale jaaromzet bedraagt EUR 963 mln. De Goudse is actief als verzekeraar in Nederland. Het label De Zeeuwse richt zich specifiek op de markt in Zeeland.

De Goudse is 76,6% eigenaar van VLC & Partners. Dit onafhankelijke en professionele advies- en assuradeurenbedrijf is gevestigd in Den Bosch, Tilburg, Breda, De Bilt, Den Haag en Barneveld en heeft ook een dochtermaatschappij in Apeldoorn: ENgage Werkgeversadvies B.V. ENgage ondersteunt werkgevers bij de uitvoering van ZW- en WIA-casemanagement. Daarnaast is De Goudse 100% eigenaar van Anker Insurance uit Groningen. Anker is gespecialiseerd in crew-verzekeringen voor de maritieme branche en biedt ook reis-, vrijetijds- en rechtsbijstandverzekeringen aan.

De Goudse is een echt familiebedrijf. De familie van de oprichter bezit nog steeds vrijwel alle aandelen. Dit maakt De Goudse tot een bijzonder bedrijf met een uniek karakter waar wij trots op zijn. Het meest belangrijke daarbij is misschien wel dat het bedrijf een echte langetermijnfocus heeft, gericht op continuïteit, en niet wordt geregeerd door de koers van de dag. Dat vertaalt zich ook in een solide financiële basis en een goede solvabiliteit, die onze klanten de zekerheid biedt die zij van een verzekeraar mogen verwachten.

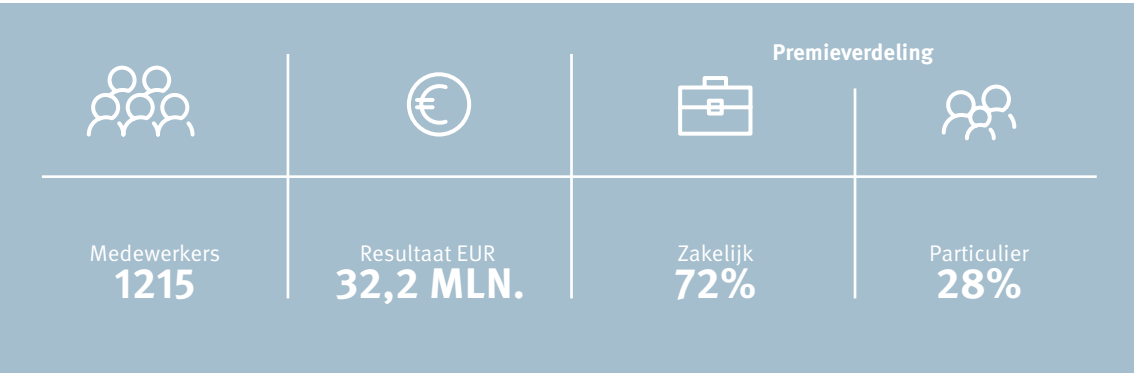
De Goudse richt zich vooral op ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. Door het leveren van topkwaliteit en een persoonlijke en betrokken dienstverlening werken wij aan de tevredenheid van onze klanten, waarbij onze focus op risicomanagement zorgt voor extra toegevoegde waarde in de relatie met onze klanten. Meer nog dan de snelst groeiende, willen wij de beste zijn. Met relevante producten voor ondernemers en daarbij behorende dienstverlening met toegevoegde waarde, passend bij de specifieke situatie van de ondernemer en de branche waarin die werkzaam is. Zo stellen wij ondernemers in staat om zich te concentreren op hun bedrijf.

De Goudse biedt verzekeringsoplossingen op het gebied van Schade, Leven, Verzuim en Arbeidsongeschiktheid, maar ook extra diensten, bijvoorbeeld om ziekteverzuim te voorkomen en te beperken. Gezien de complexiteit en het belang van verzekeringen voor de klant hechten wij grote waarde aan de samenwerking met objectieve en professionele adviseurs, die samen met De Goudse op zoek gaan naar de beste oplossing voor de klant en de klant adviseren bij het maken van de juiste keuze.

Met De Goudse wordt in dit jaarverslag bedoeld: De Goudse N.V., dochtermaatschappijen van De Goudse N.V. en de deelnemingen waarin De Goudse N.V. beleidsbepalende invloed heeft.

KERNCIJFERS

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021	2020	2019	2018
Groepsomzet ¹					
Premie-inkomen	829.182	763.404	687.527	572.158	516.623
Provisie- en commissie-inkomsten	64.449	49.177	36.584	34.865	33.124
Resultaten uit beleggingen ²	63.392	45.099	57.743	70.168	73.571
Overige inkomsten	5.930	7.204	7.463	7.194	5.583
	962.953	864.884	789.317	684.385	628.901

Premieverdeling					
Zakelijke premie	72%	73%	74%	74%	74%
Particuliere premie	28%	27%	26%	26%	26%

Resultaat na belastingen	32.188	47.391	16.503	36.602	40.424
Beleggingen	3.042.241	3.242.921	2.715.434	2.407.518	2.336.463
Technische voorzieningen	2.660.397	2.850.435	2.353.786	2.062.861	2.011.343
Aansprakelijk vermogen ³	535.085	518.300	433.655	423.497	389.592
Balanstotaal	3.426.521	3.570.069	2.934.948	2.617.832	2.515.202
Rendement eigen vermogen ⁴	7,6%	12,1%	4,7%	10,9%	12,5%
Solvabiliteitsratio (Solvency II)	192,6%	203,1%	196,7%	227,8%	232,7%
Aantal medewerkers FTE/ultimo	1.215	916	823	820	798

1 In 2022 zijn de componenten van de groepsomzet (met uitzondering van premie-inkomen) ten opzichte van voorgaande jaren anders gepresenteerd. Bij het doorvoeren van stelselwijzigingen zijn in de kerncijfers ook de vergelijkende cijfers aangepast. De toelichting op de stelselwijziging is opgenomen in de jaarrekening onder de grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling.

2 Resultaten uit beleggingen betreft de gerealiseerde opbrengsten voor eigen rekening.

3 Het aansprakelijk vermogen betreft de boekwaarde van het groepsvermogen vermeerderd met de achtergestelde schulden.

4 Het rendement eigen vermogen wordt berekend door het resultaat na belastingen te delen door het jaarlijkse gemiddelde eigen vermogen.

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

ALGEMEEN

Wij bieden de aandeelhouders de door het Bestuur opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2022 ter vaststelling aan.

De jaarrekening is gecontroleerd door KPMG Accountants N.V. De goedkeurende verklaring treft u aan in het hoofdstuk ‘Controleverklaring van de onafhankelijke accountant’ van dit jaarverslag. De Raad van Commissarissen (RvC) adviseert de Algemene Vergadering om de jaarrekening vast te stellen en akkoord te gaan met de voorgestelde winstbestemming. De RvC heeft in aanwezigheid van de externe accountant de jaarrekening besproken met het Bestuur. De RvC is van oordeel dat de jaarrekening een goede weergave vormt voor de verantwoording die het Bestuur aflegt over het gevoerde beleid. Dit geldt ook voor de verantwoording die de RvC aflegt over het toezicht op dat gevoerde beleid.

DE GOUDSE IN 2022

Het jaar 2022 heeft in het teken gestaan van de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en hoge inflatie. Dit had ook impact op de financiële markten, meer specifiek, de rente steeg snel en was ook heel volatiel. De RvC is onder deze omstandigheden tevreden over het positieve financiële resultaat van De Goudse.

Op 1 april 2022 is De Goudse N.V. 100% eigenaar geworden van Anker Insurance Company N.V. (voor 1 april 2022 had De Goudse N.V. een belang van 30%). Binnen het Levenbedrijf gaat de aandacht het komende jaar uit naar de verdere ontwikkeling van de Levenstrategie onder de naam 'Nieuw Leven'.

DE GOUDSE IN 2023

In 2023 wordt nadrukkelijk gekeken naar de performance van Verzuim, de toenemende uitkeringen bij AOV (onder andere door uitgestelde zorg) en de instroom in de WIA. Wij volgen nauwgezet de maatregelen om het rendement te verbeteren.

VERGADERINGEN VAN DE RVC

Gedurende het jaar hebben vier reguliere RvC-vergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast zijn er drie extra vergaderingen geweest met als onderwerpen: TBA Kosten (toekomstige beheeractiviteiten) en acquisities. Daarnaast heeft de RvC gedurende het verslagjaar gesproken over de strategie en visie voor de lange termijn en de ontwikkeling van de markt, zowel op macro-economisch niveau als in de distributieketen. Ook zijn de ontwikkelingen en resultaten van het bedrijf en van de verschillende bedrijfsonderdelen periodiek aan de orde geweest.

Ook heeft de voorzitter van de RvC gedurende het jaar regelmatig individueel overleg met de voorzitter van het Bestuur. In deze overleggen is stilgestaan bij diverse onderwerpen waaronder herijking van de strategie, de aantrekking van Tier 2 kapitaal, het Kapitaalplan en TBA Kosten bij Leven. Ook is het plan van aanpak voor de evaluatie van het System of Governance (SOG) afgestemd met de RvC, inclusief de resultaten van deze evaluatie. Besloten is om de SOG evaluatie tweejaarlijks uit te voeren.

In september 2022 is door het Bestuur met instemming van de RvC besloten om het besluit tot interim-dividend een kwartaal uit te stellen gezien de invloed van de waardering van hypotheekfondsen op het halfjaarresultaat. In november 2022 heeft het Bestuur met instemming van de RvC besloten alsnog een voorstel te doen tot uitkering van interim-dividend gezien de sterke financiële soliditeit van De Goudse waarbij onder andere de gestegen rente van invloed was. Ook zijn de deelnemingen van De Goudse en de impact van de volatiele rente, de situatie in Oekraïne, de energiecrisis en de oplopende inflatie op het bedrijf aan de orde geweest.

In 2022 is een volledige ALM-studie (Asset Liability Management) uitgevoerd. Dit heeft aanleiding gegeven tot enkele verschuivingen in de strategische beleggingsmix binnen de reeds aanwezige beleggingscategorieën. In de december-vergadering heeft de RVC (na positief advies van de ARC) ingestemd met het beleggingsmandaat 2023.

In verschillende vergaderingen is ook gesproken over de onderwerpen die in de relatie met toezichthouders aan de orde zijn. Zo is er aandacht geweest voor de Solvency II-rapportages, de jaarstaten en datakwaliteit en beheerste bedrijfsvoering, waarbij bedrijfsbreed structurele verbeteringen zijn doorgevoerd. Onder andere betrof dit de gebieden Internal Control Framework, Informatiebeveiliging en cybersecurity.

Voorafgaand aan iedere reguliere vergadering van de RvC houden de leden een kort onderling overleg om de meningen binnen de Raad te delen en de rolverdeling gedurende de vergadering af te stemmen. Na afloop van iedere vergadering wordt kort geëvalueerd hoe deze is verlopen.

Naast de vergaderingen waaraan het Bestuur deelneemt, is de RvC in een onderlinge vergadering bijeengewees. In deze onderlinge vergadering, in maart 2022, is gesproken over het functioneren van de individuele bestuurders en van het Bestuur als college. In deze vergadering is ook de Gedragscode Integriteit door alle leden ondertekend.

AANWEZIGHEID COMMISSARISSEN BIJ RVC-VERGADERINGEN

Vergaderingen	RvC	ARC	REMC
Dhr. Raué	7/7	8/8	2/2
Dhr. Van der Wel	7/7	8/8	NVT
Dhr. Van Bremen*	1/1	0/3	NVT
Dhr. Middeldorp	7/7	NVT	2/2
Mevr. Faber	6/7	NVT	2/2
Mevr. Palmen	6/6**	4/5	NVT

* *Dhr. van Bremen heeft betreffende vergaderingen niet bij kunnen wonen vanwege drukke werkzaamheden in zijn hoofdfunctie. Dit is ook de reden dat hij een jaar eerder dan het rooster, tijdens de jaarvergadering op 22 april 2022, is afgetreden*

** *waarvan één vergadering als toehoorder*

COMMISSIES

Audit- en Riskcommissie (ARC)

De Audit- en Riskcommissie (ARC) adviseert de RvC op het gebied van financiën, audit en riskmanagement. De ARC bestond in 2022 uit de heren Van der Wel (voorzitter), Van Bremen (tot en met 22 april 2022) en Raué en mevrouw Palmen (vanaf 22 april 2022).

Gedurende het jaar hebben vier reguliere vergaderingen plaatsgevonden. In januari, februari, september en december 2022 waren er vier extra vergaderingen. Bij de vergaderingen waren ook het Bestuur, de manager Riskmanagement, de manager Interne Audit Dienst (IAD) en de externe accountant aanwezig. De commissie heeft in een onderlinge vergadering het functioneren van de samenwerking met de IAD, met Riskmanagement & Compliance, met de actuariële functiehouders en met de externe accountant geëvalueerd.

In de reguliere vergaderingen van de ARC zijn de resultaten van De Goudse en de periodieke managementrapportages besproken evenals de periodieke risico- en auditrapportages, de toenemende inflatie en de volatiele rente. In de loop van het jaar kwamen diverse actuariële rapportages aan de orde. Naast de solvabiliteit en de toereikendheid van de technische voorzieningen van de verschillende bedrijfsonderdelen en de SFCR (Solvency Financial Conditional Report), werden ook de ORSA 2022, TBA Kosten, TBA AOV, het Kapitaalplan 2022 en Kapitaalbeleid 2022 besproken. Ook de bevindingen, aandachtspunten en significante risico's die in het controleplan, de managementletter en het accountantsverslag van de externe accountant tot uiting kwamen zijn in de ARC besproken.

De voorzitter van de ARC heeft regelmatig individueel contact met het bestuurslid Financiën & Risk, de manager IAD, de manager Riskmanagement, de Corporate Compliance Officer en de Actuariële Functiehouders over de ontwikkelingen binnen het bedrijf.

De ARC monitort het verslaggevingsproces. Zo is er aandacht geweest voor de voorbereiding van de verslaggeving. Tijdens de vergadering van februari 2023 zijn de voorlopige resultaten over 2022 besproken. En in de vergadering van maart 2023 kwam het jaarverslag 2022 aan de orde.

Remuneratie- en Selectie/Benoemingscommissie

De Remuneratie- en Selectie/Benoemingscommissie (REMC) adviseert de RvC onder andere over de beloning en de selectie en benoeming van bestuursleden. In 2022 heeft de REMCO tweemaal vergaderd. De REMCO bestaat uit mevrouw Faber (voorzitter) en de heren Raué en Middeldorp. Bij deze vergadering waren ook de bestuursvoorzitter en de manager HR aanwezig. De REMCO heeft gesproken over de ontwikkelingen binnen het bedrijf en het thuiswerkbeleid. Ook is de Wet ingroeiquotum en streefcijfers, die vanaf 1 januari 2022 van kracht is, besproken. De wet benoemt een diversiteitsquotum voor RvC's van beursgenoteerde vennootschappen. Daarnaast moeten grote N.V.'s en B.V.'s ambitieuze en passende doelen in de vorm van een streefcijfer vaststellen om genderdiversiteit in het bestuur, de RvC en senior management te bevorderen. Dit laatste is op De Goudse van toepassing. De REMCO heeft een streefcijfer (gelijk aan het streefcijfer voor het Bestuur en de (senior) managementlaag) voor de commissarissen van 1/3 man en 1/3 vrouw opgesteld. Bij het opstellen van het profiel en het plaatsen van de vacature die ontstaat na het aftreden van mevrouw Faber tijdens de jaarvergadering van 2023 is nadrukkelijk aandacht geschonken aan de gewenste genderdiversiteit.

SAMENSTELLING VAN DE RVC EN HET BESTUUR

Tijdens de jaarvergadering van 2023 zal mevrouw Faber conform het rooster aftreden.

De Goudse hanteert als uitgangspunt dat commissarissen na twee termijnen van vier jaar aftreden. Een benoeming voor een derde termijn is toegestaan, mits gemotiveerd. Dit is ook in lijn met de Corporate Governance Code. Als niet-beursgenoteerd bedrijf is De Goudse niet verplicht deze code na te leven. Toch kiest De Goudse ervoor om dit zoveel mogelijk wél te doen.

Voor de vacature die door het aftreden van mevrouw Faber ontstaat is een kandidaat gezocht. Voor deze positie geldt het versterkt aanbevelingsrecht van de Ondernemingsraad. De kandidaat wordt tijdens de jaarvergadering voorgedragen voor benoeming voor een periode van vier jaar.

De RvC vindt diversiteit binnen de RvC en het Bestuur belangrijk en besteedt hier aandacht aan. Op dit moment is binnen de RvC sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen (3) en vrouwen (2). Binnen het Bestuur is dit nog niet het geval.

Naar het oordeel van de RvC is voldaan aan de eisen voor onafhankelijkheid zoals bedoeld in de best-practice-bepalingen 2.1.7 tot en met 2.1.9 van de Corporate Governance Code.

ZELFEVALUATIE

De jaarlijkse zelfevaluatie wordt elke drie jaar extern begeleid.

In verband met corona is de zelfevaluatie over twee jaar (2021 en 2022) uitgevoerd. De evaluatie heeft eind 2022 plaatsgevonden aan de hand van een voor dit doel opgestelde vragenlijst. De algemene conclusie van de zelfevaluatie is dat de RvC op een goede wijze invulling geeft aan haar taak als toezichhouder bij een financiële instelling. Ook over de relatie met het Bestuur is de RvC tevreden. Er is een open, eerlijke en tijdige wijze van communiceren met de RvC.

PERMANENTE EDUCATIE

Het programma voor permanente educatie voor leden van het Bestuur en de RvC is in 2022 voortgezet. Bij de onderwerpkeuze spelen wij zoveel mogelijk in op de actualiteit en relevantie voor De Goudse. Het onderwerp van de PE-sessie in juni was Collectief Inkomen. In deze sessie zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen: sociale zekerheid, proposities De Goudse en markt, financiële impact en marktvisie De Goudse.

De permanente educatie in het najaar over Interne Fraude is verzorgd door PwC. Doelstelling van deze interactieve sessie was het vergroten van kennis en bewustwording op het gebied van interne fraude en het delen van best practices op het gebied van frauderisicobeheersing. Op 8 december heeft de afdeling Compliance van De Goudse een PE-sessie verzorgd over Ken uw Klant. In deze sessie zijn de actualiteiten en de relevante wet- en regelgeving (Wwft, Wft, Sanctiewet) op dit vlak besproken. Ook in 2023 wordt het programma voor permanente educatie voortgezet.

OVERLEG MET DE ONDERNEMINGSRAAD

Een afvaardiging van de RvC heeft dit jaar een Overlegvergadering bijgewoond en de gehele Ondernemingsraad gesproken.

Daarnaast heeft de RvC met het dagelijks bestuur van de Ondernemingsraad gesproken over het verlengen van de zittingstermijn voor mevrouw Faber, zodat er gezocht kon worden naar een opvolger in de RvC waarvoor het versterkt aanbevelingsrecht van de Ondernemingsraad geldt. De RvC spreekt zijn waardering uit voor de positief-kritische en constructieve wijze waarop de Ondernemingsraad invulling geeft aan haar taken.

DIVIDENDVOORSTEL

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om over 2022 aan de houders van de 68 financieringspreferente aandelen een dividend van EUR 1,7 mln. uit te betalen

(2021: EUR 1,7 mln.). In 2022 is EUR 3,1 mln. interim dividend aan houders van gewone aandelen uitgekeerd (2021: EUR 2,2 mln.). Voorgesteld wordt om op gewone aandelen een slotdividend uit te keren van EUR 6,1 mln. (2021: EUR 11,5 mln.). Na goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt uit de winst EUR 21,4 mln. toegevoegd aan de reserves (2021: EUR 32,0 mln).

TOT SLOT

De RvC bedankt alle medewerkers en het Bestuur voor de inzet, betrokkenheid en inspanningen die in 2022 zijn geleverd. Verder dankt de RvC de heer Van Bremen, die tijdens de jaarvergadering van 2022 is afgetreden als commissaris, voor zijn inzet, enthousiasme en betrokkenheid. De RvC wenst het Bestuur en de medewerkers veel succes in 2023.

Gouda, 4 april 2023

ir. H.H. (Henk) Raué (voorzitter)
prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA (vicevoorzitter)
J. (Jacob) Middeldorp
mr. E. (Ellen) Faber
drs. A.G.L. (Angelique) Palmen CFA

VERSLAG VAN HET BESTUUR

HOOFDZAKEN DE GOUDSE IN 2022

2022 stond in het teken van de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en hoge inflatie. Ondanks deze omstandigheden en de volatiele rente is De Goudse gegroeid en zijn de financiële resultaten in 2022 positief. Het nettoresultaat over 2022 kwam uit op EUR 32,2 mln. (2021: EUR 47,4 mln.). De resultaten uit beleggingen zijn significant lager als gevolg van de gestegen marktrentes wat deels wordt gecompenseerd door lagere voorzieningen. De hogere schadelast is een belangrijke oorzaak in de afname van het resultaat. Daarnaast drukt een bijzondere waardevermindering van de goodwill van EUR 7,9 mln. het resultaat.

Goudse Schadeverzekeringen N.V. behaalde een nettoresultaat (technisch) van EUR 21,5 mln. (in 2021 was dit EUR 52,2 mln.). Dit lagere resultaat wordt met name veroorzaakt door de februaristormen (Dudley, Eunice en Franklin), grote branden en een hoge schadelast bij Motor WA. Het nettoresultaat (technisch) van Goudse Levensverzekeringen N.V. was EUR 26,3 mln. (in 2021 was dit EUR -9,2 mln.). De totale periodieke premie (exclusief koopsomproductie in het Levenbedrijf) in 2022 bedroeg EUR 68,5 mln. (in 2021 was dit EUR 68,3 mln.).

VLC & Partners heeft een mooie groei in omzet gerealiseerd, mede door overnames. Dit heeft nog niet geleid tot een hoger resultaat, voornamelijk door hogere afschrijvingslasten op goodwill en portefeuillerechten voortkomend uit de overnames. Het resultaat voor belastingen van Anker Insurance over de drie kwartalen vanaf de uitbreiding van het belang naar 100% is EUR 1 mln. negatief, voornamelijk door negatieve beleggingsresultaten.

De solvabiliteit van De Goudse N.V. is gedaald van 203% in 2021 naar 193% in 2022. Het aanwezig en het vereist vermogen zijn beide afgenomen.

De solvabiliteit van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is gedaald van 205% naar 182%. De solvabiliteit van Goudse Levensverzekeringen N.V. is licht gestegen van 145% in 2021 naar 146% in 2022. De solvabiliteit van Anker Insurance Company N.V. is 173%.

Het aansprakelijk vermogen van De Goudse N.V. steeg van EUR 518,3 mln. in 2021 naar EUR 535,1 mln. in 2022.

De toereikendheidstoetsen voor het Schadebedrijf en Anker laten in 2022 een positieve marge zien. In het Levenbedrijf was een tekort in 2022 aanwezig, dit is aangesterkt middels het versneld afschrijven van de rentestandskorting ten laste van het resultaat.

De Goudse is in 2021 gestart met het herijken van haar strategie voor 2023-2028, zodat wij als onafhankelijke verzekeraar de toekomst met vertrouwen tegemoet kunnen zien. De herijking van de strategie is inmiddels afgerond.

De Goudse is in de afgelopen jaren sterk gegroeid. In 2022 zijn verdere aanpassingen in het kader van beheerste en integere bedrijfsvoering doorgevoerd.

MARKTOMSTANDIGHEDEN

De Nederlandse economie is in de eerste drie kwartalen van 2022 gegroeid, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het bruto binnenlands product (bbp) steeg in 2022 met 4,5% ten opzichte van dezelfde periode in 2021. De inflatie was eind december 2022 9,6%. De gemiddelde inflatie in 2022 was 10%.

De krapte op de arbeidsmarkt is zo hoog opgelopen dat volgens het UWV in het tweede kwartaal van 2022 in alle beroepsgroepen sprake was van een tekort aan personeel. Door het tekort aan personeel stijgen de kosten en zijn ondernemers soms genoodzaakt hun deuren te sluiten. Dit heeft invloed op de economie en welvaart in Nederland.

De consolidatie in de Nederlandse verzekeringsmarkt zet nog steeds door. Ook bij adviseurs, volmachtbedrijven en serviceproviders is sprake van verdergaande concentratie. Mede onder invloed van forse investeringen door private equity partijen ontstaan steeds grotere partijen, met name op de volmachtmarkt. Dit heeft gevolgen voor het provinciale bedrijf.

De verlenging van de herverzekeringscontracten voor 2023 was een van de meest uitdagende die de sector ooit heeft meegemaakt. De herverzekeringsmarkt was mede als gevolg van tegenvallende resultaten harder dan ooit. Eigen behouden voor primaire verzekeraars zijn verhoogd en de herverzekeringspremies zijn flink opgelopen.

De tegenvallende resultaten voor herverzekeraars zijn in de meeste gevallen veroorzaakt door natuurgerelateerde schade, meer verzuim en meer instroom in WIA/WGA. Voor De Goudse betekent dit dat in 2023 het eigen behoud op een aantal herverzekeringsprogramma's bij Schade is verhoogd, en dat de vergoeding aan herverzekeraars over het algemeen relatief is gestegen ten opzichte van eerdere jaren.

Het ziekteverzuim in Nederland is hoog. Het verzuim liep in het derde kwartaal van 2022 op tot 5%. In dezelfde periode in 2021 was dit 4,6%. Op de markt voor verzekeringsoplossingen vertaalt dit zich bij WGA/WIA in hogere schaderatio's. Het verzuim ligt structureel hoger dan voor de coronacrisis.

Specifiek voor de WIA is ook nog steeds het tekort aan verzekeringsartsen bij het UWV een bron van zorg. Hierdoor vinden (her)keuringen voor de WIA/WGA niet (direct) plaats en worden uitkeringen op voorschotbasis door het UWV aan arbeidsongeschikten en werkgevers verstrekt. Mede hierdoor is in 2022 de instroom in de WIA/WGA verder toegenomen.

Het kabinet wil samen met werkgevers en werknemers toewerken naar een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Zij wil werkgevers stimuleren om duurzame arbeidsrelaties aan te gaan waardoor werkenden meer werk- en inkomenszekerheid ervaren. Arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd moeten de basis vormen voor het organiseren van structureel werk. Ook wil het kabinet de regels rondom de beoordeling van arbeidsrelaties verduidelijken om zo ‘schijnzelfstandigheid’ aan te kunnen pakken.

Daarnaast onderzoekt het kabinet hoe hardheden in de WIA kunnen worden weggenomen. Een onafhankelijke commissie heeft de opdracht gekregen om integraal te bezien of, en zo ja welke, fundamentele hervormingen nodig zijn om het stelsel van ziekte en arbeidsongeschiktheid op de lange termijn menselijk, eerlijk, uitvoerbaar en betaalbaar te houden. Denkrichtingen in eerdere brieven van de minister met gevolgen voor de inkomensmarkt zijn: verlaging van de minimale grens om voor een wettelijke arbeidsongeschiktheidsverzekering in aanmerking te komen (van 35% naar 15%), het afschaffen van de IVA-uitkering en de verkorting van de duur van het WGA-eigenrisicodragerschap naar 5 jaar. De inzet van het Verbond van Verzekeraars, waaronder De Goudse, is een stelsel dat inkomensbescherming biedt met behoud van prikkels voor werkgevers en werknemers om terugkeer naar werk van een arbeidsongeschikte werknemer te bevorderen.

Het kabinet werkt daarnaast aan de aanpak van de mismatch tussen vraag en aanbod bij sociaal-medische beoordelingen. Mensen moeten hierdoor lang wachten op een beoordeling voor een wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering, wat onzekerheid geeft over het recht op (en de hoogte van) die uitkering. Het kabinet wil de mismatch verminderen en komen tot structurele verbeteringen in het stelsel. Dit betreft enerzijds acties van het UWV om de uitvoering te verbeteren en anderzijds het tijdelijk geven van toestemming om bepaalde sociaal-medische beoordelingen vereenvoudigd of niet uit te voeren. Meest in het oog springend daarbij zijn de vereenvoudigde WIA-beoordeling voor 60-plussers (een tijdelijke maatregel die is ingegaan op 1 oktober 2022) en het verstrekken van WIA-uitkeringen op voorschotbasis. Dit zijn maatregelen die voor inkomensverzekeraars kostenverhogend werken en daarmee een opwaarts effect hebben op de premies.

Een andere maatregel met impact op de inkomensverzekeringsmarkt is de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor alle zelfstandigen. Hier wordt al enkele jaren over gesproken. De plannen hiervoor

zijn nog steeds actueel. Het is echter een langdurig traject met de nodige uitdagingen om tot een uitvoerbare regeling te komen. Het lijkt er verder op dat de werkzaamheden van de commissie die gaat kijken naar verbetervoorstellen voor de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) ook deels gaan raken aan de verplichte AOV-verzekering voor zelfstandigen. In de Tweede Kamer zijn er zorgen dat dit verder vertragend kan werken op de invoering ervan.

Op de markt voor particuliere levensverzekeringen zien wij mogelijkheden voor overlijdensrisicoverzekeringen en individuele pensioenoplossingen.

ONTWIKKELING FINANCIËLE MARKTEN

Diverse maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de energiecrisis, de oorlog in Oekraïne en verstoringen in wereldwijde logistieke ketens, hebben bijgedragen aan zeer forse volatiliteit en toegenomen onzekerheid van financiële markten. Ontwikkelingen als een fors gestegen rente en sterk opgelopen inflatie hadden impact op de financiële positie van De Goudse. Wij zijn er dan ook trots op dat de Solvency II positie van De Goudse, ondanks deze ontwikkelingen, solide is gebleven in 2022. De toegenomen volatiliteit en onzekerheid en het risico op een recessie, vragen ook in 2023 om zorgvuldige monitoring.

STERKTEN, ZWAKTEN, BEDREIGINGEN EN KANSEN

Sterkten

‘Ondernemers in verzekeringen’, dat typeert De Goudse. Als familiebedrijf zijn wij gericht op de lange termijn. De omgang met adviseurs en klanten wordt bepaald door onze vier kernwaarden: Persoonlijk, Ondernemend, Verantwoordelijk en Vrij. Wij richten ons op een aantal branches in het mkb en enkele specifieke niches. Wij geloven sterk in de rol van kwalitatief hoogwaardig advies en werken daarom uitsluitend samen met onafhankelijke adviseurs. Daarmee hebben wij een scherp onderscheidend profiel, dat nadrukkelijk herkend wordt in de markt.

Op de inkomensmarkt behoren wij tot de marktleiders en hebben we, qua volume, een top-5-positie. Met onze hoogwaardige kennis van inkomensverzekeringen kunnen wij veranderende wetgeving goed vertalen naar specifieke proposities voor ondernemers en werkgevers. Cruciaal daarbij is onze aanvullende dienstverlening op het gebied van preventie en re-integratie en het delen van kennis over relevante ontwikkelingen met onze adviseurs en ondernemers. Met ons initiatief ondernemenmetpersoneel.nl geven wij invulling aan de informatiebehoefte van werkgevers. Dat die behoefte groot is, blijkt uit de sterk toegenomen bezoekersaantallen van de website.

Ook op de schademarkt hebben wij een goede positie, hoewel wij daar kleiner zijn dan op de inkomensmarkt. Wij groeien daar sneller

dan de markt. Dit komt door onze kennis van een aantal geselecteerde branches waarop wij onze proposities toesnijden. Risicomanagement zorgt hierbij voor extra toegevoegde waarde voor onze adviseurs en klanten. Voor de met ons samenwerkende Erkend MKB-adviseurs en hun mkb-relaties bieden wij uitgebreide en sterk onderscheidende dienstverlening.

Zwakten

De Goudse is wat kleiner dan veel concurrenten, vooral op de zaakschademarkt. Dat maakt dat wij ten opzichte van onze concurrenten soms minder capaciteit hebben wat betreft verzekeringsmogelijkheden. Dit speelt met name op de zakelijke markt, bij de wat grotere risico's. Met meerwaardeproposities maken wij het aspect prijs minder belangrijk. Toch mag ons prijsniveau, zeker in de meer prijsgevoelige segmenten, niet te veel uit de pas lopen. Een juiste verhouding tussen premie en kosten blijft voor het management dan ook een permanent punt van aandacht.

Binnen onze totale schadeportefeuille zijn particuliere schadeverzekeringen en onderscheidende proposities (bediening) sterk vertegenwoordigd. De reguliere kosten zijn in 2022 toegenomen. De groei van de portefeuille vlak af. Hierdoor is de kostenratio licht toegenomen. De particuliere schadeportefeuille groeit weer. Maar het blijft een uitdaging om hiermee een adequaat rendement te behalen. Het rendement van deze portefeuille is bij het provinciale bedrijf onvoldoende, voornamelijk als gevolg van rechtsbijstand en personenschades bij auto. Verder is de toegang tot de kapitaalmarkten voor ons als familiebedrijf lastiger dan voor een beursgenoteerde onderneming. Daarom streven wij naar een meer dan gemiddeld ruime solvabiliteit om schokken in onze risico's op te kunnen vangen en om eventuele toekomstige overnames te kunnen financieren.

Kansen

Bij concurrerende verzekeraars is sprake van schaalvergroting wat gepaard gaat met standaardisering van producten. De Goudse richt zich daarentegen op specifieke branches en niches. Onze omvang en positionering geven ons goede kansen voor relatief kleinere productmarktcombinaties die vragen om specialisatie. Wij focussen daarbij op zes specifieke branches: bouw, detailhandel, persoonlijke dienstverlening, horeca, groothandel en zakelijke dienstverlening. Door deze specialistische focus kunnen wij meer toegevoegde waarde leveren en nóg beter invulling geven aan de specifieke behoeften van onze klanten. Juist in het mkb hebben ondernemers behoefte aan gemak, advies en specifiek op hen toegesneden oplossingen. Het marktaandeel van het intermediair in de schademarkt is constant en bij inkomensverzekeringen neemt dit toe. Vooral de complexere risico's vragen om de bijbehorende inhoudelijke ondersteuning. De verzekeringsadviseur blijft daarom voor ondernemers een erg belangrijke businesspartner. De Goudse werkt exclusief samen met verzekeringsadviseurs en ondersteunt hen bij het managen van de

risico's van hun relaties. Dit is een belangrijk onderscheidend aspect in onze strategie.

Bedreigingen

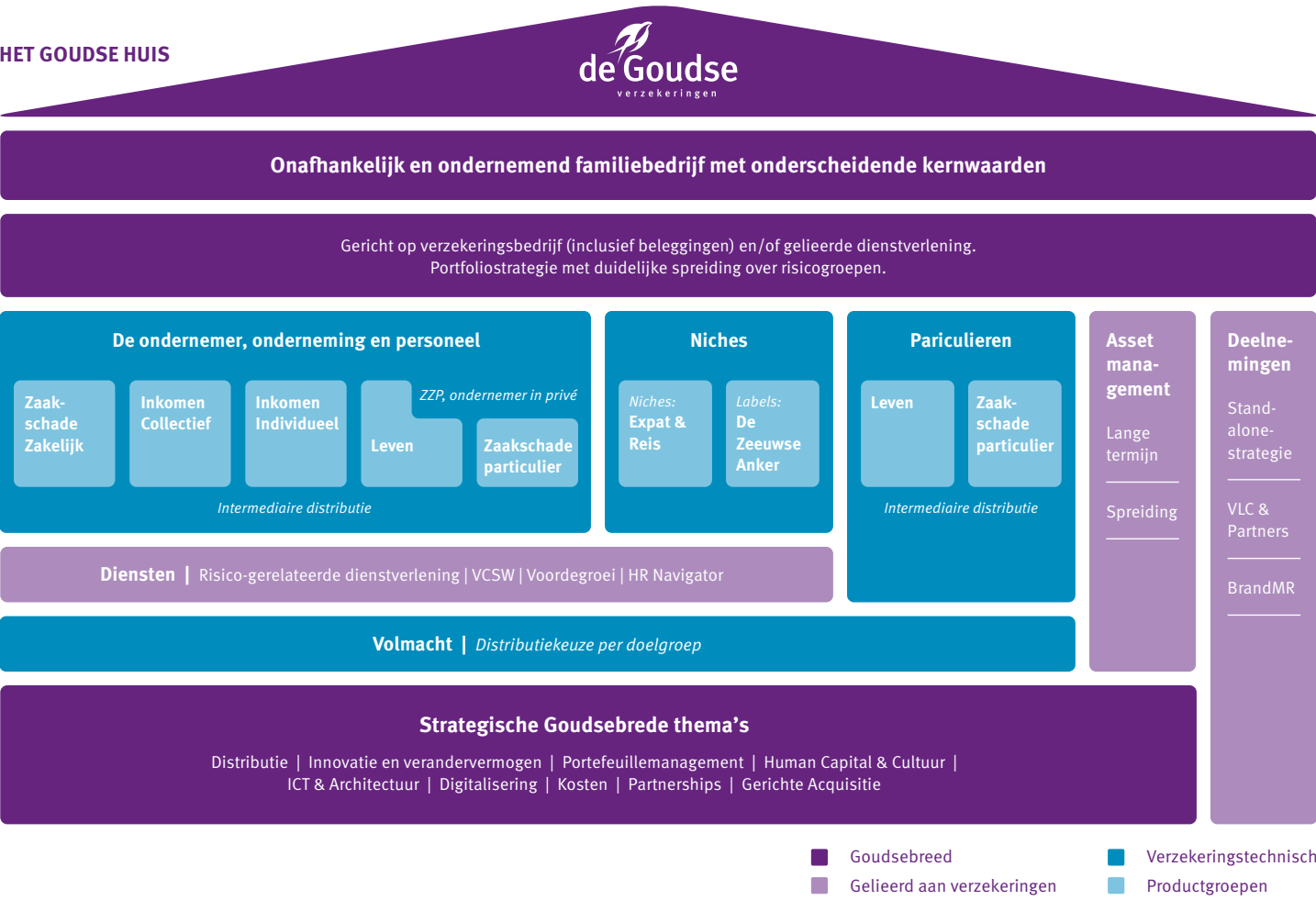
De concentratiegolf onder verzekeraars is zowel een bedreiging als een kans voor De Goudse. Steeds groter wordende concurrenten met dito tekencapaciteit en lage kostenniveaus zetten ons in potentie op achterstand. Anderzijds biedt de concentratie kansen. De markt vraagt naar een pluriform aanbod en met minder spelers is er ruimte voor een persoonlijke speler als De Goudse. Verder leidt de inflatie tot een druk op de winstgevendheid van verzekeraars.

Wij zien dat veel adviseurs worden overgenomen door grote branchegenoten of private equity partijen. De concentratiegolf is in potentie bedreigend voor ons businessmodel, dat gebaseerd is op selectieve distributie en intensieve samenwerking met een beperkt aantal zelfstandig opererende partijen. Ook het businessmodel van serviceproviders, dat gericht is op het bieden van de laagste prijs, is in potentie bedreigend voor De Goudse. Onze strategie is immers gericht op het bieden van toegevoegde waarde. Dit in tegenstelling tot veel van onze concurrenten, die een volumestrategie nastreven op basis van zeer lage kosten. Onze extra toegevoegde waarde moet groter zijn dan het relatieve kostennadeel.

STRATEGIE

De Goudse is als onafhankelijk en ondernemend familiebedrijf gericht op de ontwikkeling op de lange termijn. Geen ‘snelle’ winst dus, maar een gedegen, solide bedrijfsvoering die niet alleen wordt bepaald door vandaag en morgen, maar vooral focust op een verre horizon. Daarbij streven wij naar optimalisering van de samenwerking met adviseurs en groei van klanttevredenheid, omzet en bijbehorende winstgevendheid. De winstgevendheid moet passen bij het geïnvesteerde risicodragende kapitaal en het risico dat wij als verzekeraar van nature lopen.

In 2021 zijn wij gestart met een herijking van de strategie voor 2023-2028. Vanuit het gehele bedrijf is input opgehaald voor deze herijking. Ook een reflectie op de huidige strategie vormde onderdeel van het proces. Uitkomst van deze herijking is dat wij ons nog nadrukkelijker richten op ondernemers (mkb en grootzakelijk) en zzp'ers. Daarnaast zijn wij actief met levensverzekeringen en schadeverzekeringen voor particulieren. Ook richten wij ons vanuit ons kantoor in Middelburg met het label De Zeeuwse op de markt in Zeeland en bieden wij een aantal specifieke niche-proposities. Denk aan agrarische en hippische producten en reis- en expatverzekeringen. Ook Anker Insurance Company N.V. waar De Goudse 100% eigenaar van is, richt zich op een specifieke niche door het aanbieden van crewverzekeringen in de maritieme branche. Zij biedt ook reis-, vrijetijds- en rechtsbijstandverzekeringen aan. Wij hebben spreiding aangebracht in onze activiteiten en dit continueren wij om te grote schommelingen

in onze winstgevendheid te voorkomen. Wij scherpen dit doorlopend aan. Wij zetten daarnaast sterk in op aanvullende diensten bij onze verzekeringsactiviteiten.

Wij zijn ervan overtuigd dat zowel particulieren als ondernemers het meeste baat hebben bij advies van vakkundige adviseurs die geheel onafhankelijk de beste oplossing kunnen selecteren. Dat is de reden waarom wij onze producten alleen via adviseurs aanbieden. Onze strategie richt zich vooral op gespecialiseerde oplossingen voor mkb-ondernemers, zowel op de schade- als de inkomensmarkt. Speciaal voor zakelijke schadeverzekeringen werken wij samen met door ons geselecteerde Erkend MKB-adviseurs. Deze samenwerking kenmerkt zich door onder andere excellente bediening en risicomanagement. Bij Inkomen Collectief willen wij een vergelijkbaar concept neerzetten, waarbij een specialistische en exclusieve bediening van verschillende groepen inkomenskantoren centraal staat. Wij gaan ons onder andere richten op kennisdeling, co-creatie en gemakkelijk zakendoen.

Risicomanagement is hierbij het uitgangspunt. De Erkend MKB-adviseur brengt samen met de klant allerlei aspecten in kaart op het gebied van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsmiddelen, veiligheid, mobiliteit, personeel, milieu en vergunningen. De volgende stap is samen met de klant kijken hoe het beste met de bijbehorende risico's kan worden omgegaan.

Met de ondernemers-AOV biedt De Goudse inkomensbescherming bij arbeidsongeschiktheid. Ook als de ondernemer niet arbeidsongeschikt is, heeft hij veel aan ons product. Hij kan namelijk gebruikmaken van preventieve dienstverlening, zoals persoonlijke coaching en een gezondheidscheck.

De Goudse richt zich met specifieke proposities op een aantal niches en segmenten. Zo richt ons team Expat & Reis zich op zakelijke en particuliere reizigers en op werknemers die voor een bepaalde periode in het buitenland werkzaam zijn. Naast de zakelijke markt is De Goudse ook actief op de particuliere schade- en levenmarkt. Efficiënte dienstverlening, gericht op hoge klanttevredenheid, draagt bij aan onze totale propositie.

De Zeeuwse richt zich specifiek op particulieren en ondernemingen in Zeeland. Naast deze regionale focus onderscheidt De Zeeuwse zich met een aantal gerichte doelgroepproposities, onder andere voor de agrarische en de hippische sector.

IT & INNOVATIE

2022 was voor IT & Innovatie zowel operationeel als strategisch een druk jaar. Een jaar waarin de IT-cloudstrategie nagenoeg verwezenlijkt is en meerdere strategische herijkingen hebben plaatsgevonden, maar ook vooral een jaar van executie. De ontwikkelingen om de digitale

klantervaring te verbeteren zijn onverminderd doorgegaan en er is grote vooruitgang geboekt in het realiseren van het adviseurs- en klantportaal. Maakbaarheid blijft de grootste uitdaging. Een grote ambitie om te vernieuwen, het blijven voldoen aan wet- en regelgeving en het in stand houden van het IT-landschap vragen veel van de organisatie, niet alleen in hoeveelheid werk maar ook in flexibiliteit. Wij zien dat de nieuwe Agile werkwijze, waarvan de transitiefase volop gaande is, ons gaat helpen om dit beter te beheersen. De innovatie-strategie van De Goudse is erop gericht om concrete en pragmatische innovatieve oplossingen te creëren en/of aan te haken op wat in de markt al innovatief beschikbaar is. Verschillende ecosysteempartners helpen ons dit proces te versnellen, door te verbinden en technische mogelijkheden relevant te maken. Mooie voorbeelden van innovatieve projecten in 2022 zijn het toepassen van ZKP (Zero Knowledge Proof) technieken voor non-concurrentiële data-uitwisseling (bijvoorbeeld ter herkenning van dubbele claims), verkenningen met conversational AI (zoals Chatbotting) met het oog op het persoonlijke karakter van De Goudse, de doorontwikkeling van Tele-Medicine en contextueel verzekeren (Reis App) – en vele andere innovatieve verkenningen en ontwikkelingen.

In 2022 is het project voor informatiebeveiliging afgerond, waarbij de focus lag op het introduceren van een nieuw informatiebeveiligingsraamwerk, gebaseerd op de Good Practice Informatiebeveiliging van De Nederlandsche Bank (DNB).

ADVIESMARKT – VLC & PARTNERS

VLC & Partners, waarvan De Goudse meerderheidsaandeelhouder is (76,6%), behoort tot de top van de intermediairbedrijven in Nederland en is gevestigd in Den Bosch, Tilburg, Breda, De Bilt, Den Haag en Barneveld. Het bedrijf richt zich met specifieke proposities op het gebied van risicomanagement en employee benefits op middelgrote en grote ondernemingen, met specialisatie in de branches ICT, zorg, maakindustrie en zakelijke dienstverlening. VLC & Partners heeft ook een dochtermaatschappij in Apeldoorn: ENgage Werkgeversadvies B.V. ENgage ondersteunt de werkgevers bij de uitvoering van ZW- en WIA-casemanagement. Daarnaast richt VLC & Partners zich op relaties van Van Lanschot Kempen.

Per januari 2022 is Koekenberg Van Vuuren onderdeel geworden van VLC & Partners. Hiermee versterkt VLC & Partners haar positie in de markt voor de vrije beroepsbeoefenaren en zakelijke dienstverleners. Koekenberg Van Vuuren, gevestigd in Delft, is opgericht in 2004 met een duidelijke missie: business professionals maximaal beschermen tegen aansprakelijkheid.

Door de jaren heen heeft het kantoor zich ontwikkeld tot dé aansprakelijkheidsspecialist voor deze beroepsgroepen. Het kantoor wordt vooralsnog onder dezelfde naam voortgezet. Op 1 januari 2022

heeft VLC & Partners een aandelenbelang van 64% verworven in financieel advieskantoor Bielderman Koetsier B.V.

SAMENWERKING

Anker

Anker is gespecialiseerd in crewverzekeringen voor de maritieme branche. Daarnaast biedt Anker reisverzekeringen en voert zij zelfstandig rechtsbijstandverzekeringen en vrijetijdsverzekeringen. De samenwerking verloopt naar wens. De Goudse N.V. heeft per 1 april 2022 haar belang uitgebreid van 30% naar 100%. DNB heeft de verklaring van geen bezwaar verleend.

De bestuurderssamenstelling van Anker Insurance Company N.V. is in verband met de wens van Sjoerd Zijlstra om in 2023 af te treden als bestuurder, gewijzigd. Met ingang van 1 februari 2023 is Annemiek Bos Managing Director geworden (daarvoor was zij COO) van Anker Insurance Company N.V. Norbert Schuur is op die datum benoemd tot Financial Director en Joris Bos is dezelfde datum benoemd tot Technical Director. De Goudse bedankt de heer Zijlstra voor zijn jarenlange inzet en toewijding en wenst hem veel succes voor de toekomst.

Brandmeester (voorheen SRK)

In 2021 is Brandmeester (BrandMR) gestart met het aanbieden van onverzekerde rechtshulp en de (onder voorwaarden) inzet van advocaten hierbij. De Goudse heeft een belang van 44% in Brandmeester Groep B.V. (voorheen SRK Groep B.V.). BrandMR ontwikkelt zich goed, maar heeft nog wel tijd nodig om de eigen marktpositie te versterken.

VCSW

VCSW helpt werkgevers om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden en de juiste toepassing van sociale wetgeving en daaraan gerelateerde (subsidie)regelingen. Sociale wetgeving is complex en daardoor lopen werkgevers soms financiële voordelen mis. De software maakt een koppeling met salarispakketten van werkgevers, waardoor besparingen in kaart kunnen worden gebracht. De Goudse kan met deze samenwerking en participatie haar dienstverlening voor haar Inkomen Collectief-klanten verder uitbreiden en proactieve ondersteuning bieden aan inkomensadviseurs bij hun gesprekken met werkgevers. De Goudse werkt sinds 2021 samen met VCSW en heeft daarnaast haar belang in het bedrijf van 30% op 9 december 2022 uitgebreid naar 49%.

Sazas

De Goudse N.V. heeft in januari 2023 een samenwerkings-overeenkomst met Onderlinge Waarborgmaatschappij Sazas U.A. (Sazas), een inkomensverzekeraar gevestigd in Woerden, getekend.

De Goudse en Sazas hebben de intentie om een constructieve samenwerking aan te gaan. Onderdeel van de samenwerking is dat De Goudse toetreedt als enig lid-aandeelhouder van Sazas en een belang verkrijgt van 20% in het kapitaal van Sazas, onder voorbehoud van goedkeuring door DNB.

Midglas

Goudse Schadeverzekeringen N.V. heeft in maart 2023 overeenstemming bereikt, onderhevig aan opschortende voorwaarden waaronder de goedkeuring door DNB, om een belang van 35% te verwerven in Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V. en in De Glaslijn B.V.

Voordegroei

Voordegroei is een financieringsplatform gericht op het Nederlandse midden- en kleinbedrijf. De Goudse investeert in mkb-leningen, die onder andere via dit platform worden verstrekt. De Goudse heeft sinds 2019 een belang van 10% in Voordegroei B.V. De Goudse belegt in mkb-leningen via het Fresh Dutch SME Fund, een gezamenlijk opgezet beleggingsfonds door Voordegroei, vermogensbeheerder OHV Nederland en De Goudse. Het fonds is uniek op de Nederlandse markt, want het is het enige verhandelbare fonds dat zich helemaal richt op mkb-leningen waarin particulieren én institutionele partijen (zoals verzekeraars, family offices en vermogensbeheerders) kunnen investeren. Bovendien is er de mogelijkheid om maandelijks in en uit te stappen. Door via dit fonds te beleggen in mkb-leningen bevorderen wij de toegang tot financiering voor het mkb, versterken wij de economie en stimuleren wij de werkgelegenheid.

LANGETERMIJNVISIE EN STRATEGISCHE CAPABILITIES

De veranderingen en technologische ontwikkelingen volgen elkaar in een steeds sneller tempo op. Met onze middellangetermijnstrategie als vertrekpunt hebben wij een visie gevormd op de ontwikkeling van De Goudse tot aan 2024 (wanneer De Goudse 100 jaar bestaat). Vanuit die visie zijn, verdeeld in twee clusters, zeven zogeheten kerncapabilities gedefinieerd waarin De Goudse wil excelleren.

Het eerste cluster van capabilities betreft data-analyse, portefeuille management en productontwikkeling & beleid. Verzekeringstechnische analyse vanuit Data Driven Riskmanagement vormt de basis voor een diepgaand en meer gedifferentieerd inzicht in de risico’s van onze portefeuille. Het is van cruciaal belang dat wij deze inzichten doorvertalen in portefeuillemanagement, een gedifferentieerde acceptatie van risico’s en ons productenassortiment. Zo realiseren wij een meer gefocuste aanpak die moet helpen om ons verder te onderscheiden van de concurrenten.

Het tweede cluster gaat om klantkennis en focus op de klant en zijn of haar adviseur. Kernbegrippen hierbij zijn Customer Relationship Management en digitale klantbeleving. De digitale processen van ons

bedrijf moeten volledig gericht zijn op optimalisatie van de interactie tussen De Goudse, de klant en de adviseur. Met andere woorden: ze moeten ons persoonlijke en klantgerichte karakter ondersteunen. De Goudse wil immers een flexibele organisatie zijn die snel inspeelt op veranderingen en samenwerkt met de juiste partners. Daarom zetten wij in op partnermanagement en Agile Change Management.

KERNWAARDEN

In de herijking van de strategie voor 2023-2028 zijn de kernwaarden betrokken. Dit heeft geleid tot een gedeeltelijke aanpassing van de kernwaarden. Onze kernwaarden Persoonlijk (wij bouwen aan persoonlijke relaties), Ondernemend (wij vertalen kansen naar onderscheidende klantgerichte acties), Verantwoordelijk (wij doen wat wij kunnen om zaken tot een goed einde te brengen) en Vrij (wij geven ruimte aan mensen en ideeën), zijn erg belangrijk voor het realiseren van onze ambities. Begin 2023 hebben medewerkersbijeenkomsten plaatsgevonden om de strategie en de kernwaarden te bespreken en met elkaar te doorleven. De kernwaarden geven richting aan ons dagelijkse doen en laten. Niet alleen in de omgang met onze klanten, maar ook met elkaar en op maatschappelijk terrein.

Doordat wij deze kernwaarden steeds beter koppelen aan ons beleid, onze plannen en de manier waarop wij werken, zorgen wij dat ze worden verankerd in alles wat wij doen.

FAMILIEBEDRIJF NU EN IN DE TOEKOMST

De Goudse is al sinds haar oprichting in 1924 een bedrijf van ondernemers. Een echt familiebedrijf, waarmee de aandeelhouders een bijzondere band hebben. Inmiddels is er een vierde generatie aandeelhouders betrokken bij het bedrijf. Zij nemen met enthousiasme deel aan een door De Goudse gemaakt opleidingsprogramma om kennis op te doen van De Goudse en haar medewerkers. Dit zorgt voor betrokkenheid voor de lange termijn van de familieaandeelhouders.

COMMERCIEËLE ONTWIKKELINGEN

Zakelijke markt Schade en Inkomen

De groei van onze portefeuille op de zakelijke Schademarkt heeft zich in 2022 doorgezet. De Erkend MKB-adviseurs (EMA’s) hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. Wij werken inmiddels samen met 250 EMA’s. Zij zijn verantwoordelijk voor circa 50% van onze nieuwe zakelijke schadeproductie. Hun gezamenlijke portefeuille groeide van EUR 30,4 mln. naar EUR 32,2 mln. (+6%). Dit vormt nu 41,8% van onze totale zaakschadeportefeuille, eind 2021 was dit 43,6%. De dienstverlening van deze EMA’s is volledig gebaseerd op risicomanagement.

Op de zakelijke Schademarkt focussen wij op zes branches waarin wij ons verder specialiseren. Het gaat om bouw en horeca, zakelijke

dienstverlening, detailhandel, groothandel en persoonlijke dienstverlening. Ook bieden wij pakketten voor de metaalsector en - via De Zeeuwse - de agrarische en hippische sector.

Particulieren

Wat de particuliere Schademarkt betreft, richten wij ons op het behoud van onze portefeuille en goede dienstverlening. Ons premievolume op deze markt is in 2022 weer gestegen. We zien dat een aantal concurrerende verzekeraars zich niet langer focust op particuliere schadeverzekeringen via het intermediaire kanaal.

In de Levenmarkt is de nieuwe productie al enkele jaren beperkt. De bestaande portefeuille ontwikkelt zich in overeenstemming met de prognose en heeft een goede winstgevendheid. Voor de komende jaren richten wij ons op een beperkte toevoeging van nieuwe producten (nicheproducten) en op acquisities van portefeuilles.

Na de herijking van de Levenstrategie (Nieuw Leven) heeft De Goudse in 2021 met de overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. verder stappen gezet om de actieve verkoop van levenproducten een nieuwe impuls te geven. In 2022 heeft De Goudse nieuwe ORV- en lijfrenteproducten in de markt gezet en in lijn met de Nieuw Leven-strategie zullen wij in 2023 nieuwe hypotheek- en oudedag-gerelateerde producten introduceren. De voorbereiding voor het vereenvoudigen van de Levenorganisatie is in een afrondende fase. Als besloten wordt tot implementatie van de Nieuw Leven-strategie brengt dit een majeure investering met zich mee.

Volmachten

De laatste jaren zijn er binnen de volmachtmarkt flinke stappen gezet in het verbeteren van het resultaat en het professionaliseren van processen. Ook wij kijken kritisch naar de ontwikkeling van de resultaten in dit marktsegment en hebben daarin veel maatregelen doorgevoerd. Mede door de aanpassingen in de volmachtstrategie in 2020 hebben wij een flinke verbetering van het resultaat kunnen realiseren. Aan de schadekant streven wij naar een betere balans in portefeuillevverdeling van onze volmachttekening, met name door minder accent te leggen op autoverzekeringen. Bij de verzuimvolmachten kijken wij vooral naar de kwaliteit van de (re-integratie)dienstverlening en zijn wij kritisch op partijen met een sterke focus op volume. Onze focus ligt op volmachtpartijen die passen bij het profiel van De Goudse. Dit zijn met name partijen die dicht bij de markt en hun klanten staan. Deze strategie heeft zeer positieve resultaten opgeleverd. Zeker aan de schadekant denken wij een structurele verbetering van het resultaat te hebben gerealiseerd.

Expat & Reis

In Nederland richt De Goudse zich met een gespecialiseerd team op expat- en reisverzekeringen. Speerpunten zijn onze collectieve expatverzekering voor kleine tot middelgrote ondernemingen met

maximaal vijftig medewerkers in het buitenland en zzp’ers met een eigen onderneming in het buitenland. De portefeuille blijft stabiel ondanks het aanhoudende coronabeleid in Azië en oorlog in Oekraïne. Wij zien nog steeds een groei van het aantal bij De Goudse verzekerde impats. Dankzij onze persoonlijke benadering, specialistische kennis en snelle en adequate dienstverlening en de samenwerking met partners zoals de ANWB en Air Doctor bieden wij voortdurend een steeds verder verbeterde, onderscheidende oplossing. In 2022 hebben wij De Goudse Reis App geïntroduceerd. Een moderne, klantgerichte manier van verzekeren gebaseerd op het pay per use concept.

De Zeeuwse

De Zeeuwse richt zich met een gespecialiseerd team en een eigen identiteit op schade- en inkomensverzekeringen. Het bedrijf maakt de laatste jaren een flinke groei door, die voor een belangrijk deel afkomstig is uit de agrarische branche. Het totale (bruto) premie-inkomen is inmiddels EUR 107 mln. Voor haar niches (met name agrarisch en hippisch) heeft De Zeeuwse een landelijke propositie ontwikkeld. De Zeeuwse onderscheidt zich als regionale verzekeraar door maatwerk en een persoonlijke klantbediening. Dit komt ook tot uitdrukking in de kernwaarden: Persoonlijk, Oplossingsgericht, Bereikbaar, Zeeuws en Deskundig. De Zeeuwse is maatschappelijk zeer betrokken en ondersteunt het Zeeuwse bedrijfsleven sinds 2016 als investeerder in het Zeeuws Participatiefonds. Het Zeeuws Participatiefonds verstrekt risicodragend kapitaal voor groeiende ondernemingen met een substantiële impact op de Zeeuwse economie en werkgelegenheid.

Kennisdagen

De Goudse werkt exclusief samen met gespecialiseerde adviseurs. Om hun kennisniveau te borgen, hebben wij ook in 2022 diverse kennisdagen, regiobijeenkomsten en PE-sessies georganiseerd. Die hebben grotendeels online plaatsgevonden. Zo waren er de volgende PE-sessies: RI&E in een dag, Social telling & selling, Actualiteiten Verzuim, Arbeidsongeschiktheid en Sociale Zekerheid, Training risico’s inventariseren met Boris, Inbraakpreventie en Energietransitie, Opleiding Risicomanagement en Preventiedag.

De Kennisdag voor MKB-adviseurs vond dit jaar weer plaats in de congreslocatie Spant! in Bussum. Het thema was ‘Samen op weg’. Een kleine 200 adviseurs namen deel aan het evenement. Het was een erg geslaagde dag die gemiddeld werd beoordeeld met een 8,3. De adviseurs hadden zich van tevoren opgegeven voor twee colleges en/of rondetafelgesprekken.

Adfiz Prestatie Onderzoek

Het jaarlijkse Adfiz Prestatie Onderzoek dat de kwaliteit meet van verzekeraars, is geheel vernieuwd. In de nieuwe opzet gaat het om kwalitatief onderzoek waarbij een onafhankelijke jury concrete verbeterinitiatieven en -projecten beoordeelt. De activiteiten die in aanmerking komen moeten betrekking hebben op kwaliteitsverbetering binnen een specifiek thema. De Goudse is met De Goudse Reis App genomineerd in de categorie Klantbelang. De jury geeft in het juryrapport aan waardering te hebben voor deze nieuwe reisverzekering, die via een app mogelijk maakt dat alleen premie verschuldigd is wanneer de klant daadwerkelijk op reis is. De app registreert wanneer de klant in het buitenland is en biedt dan automatisch dekking.

ESG (ENVIRONMENTAL, SOCIAL, GOVERNANCE)

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Wij willen als De Goudse onze activiteiten op een maatschappelijk verantwoorde manier uitvoeren. Zowel met onze bedrijfsvoering, als ons kantoor en onze beleggingen willen wij een positieve bijdrage leveren aan duurzame en maatschappelijke ontwikkelingsdoelstellingen.

Kantoor De Goudse

In het cateringconcept van De Goudse zetten wij nog steeds goede stappen in het terugdringen van ongezond eten en de overstap naar plantaardig voedsel. Ook doneren wij het statiegeld van ingeleverde PET-flesjes aan de Weekendschool in Gouda. De Goudse sponsort dit project al jaren. Daarnaast leverden wij ook dit jaar weer oude ICT-apparatuur in en wordt de opbrengst daarvan gedoneerd aan KIKA.

Het systeem voor luchtbehandeling in het bedrijfspand is nog beter afgestemd waardoor wij opnieuw zo’n 5% energie besparen. Ons wagenpark krimpt nog steeds en bevat nu nog 30 auto’s. De gemiddelde CO₂-waarde daalt daardoor van 104 g/km naar 97 g/km.

Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Al het geld dat wij voor eigen rekening en risico beleggen, beleggen wij, waar mogelijk, op maatschappelijk verantwoorde wijze. Bij onze beleggingsbeslissingen houden wij niet alleen rekening met financiële criteria maar ook met criteria als milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur. Zo willen wij bijdragen aan het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties en aan vermindering van de CO₂-uitstoot.

De Goudse heeft zich gecommitteerd aan een aantal in de financiële sector in Nederland gemaakte beleidsafspraken. Deze zijn:

- het IMVO Convenant Verzekeringssector (IMVO = Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen);
- het commitment van de financiële sector aan het Klimaatakkoord;

- de Nederlandse Stewardship Code.
- We integreren deze afspraken gefaseerd in ons beleggingsbeleid, nemen deel aan de financiering van de energietransitie en verminderen de CO₂-voetafdruk van onze beleggingsportefeuille. Op internationaal gebied committeert De Goudse zich aan internationaal gezaghebbende documenten en de daarin beschreven fundamentele uitgangspunten. Het gaat daarbij om:
- de OESO-richtlijnen voor Multinationale Bedrijven;
 - de Guiding Principles on Business and Human Rights van de Verenigde Naties (UNGP);
 - de Global Compact principes van de Verenigde Naties.

Bij de samenstelling van onze beleggingsportefeuille besteden wij in het bijzonder aandacht aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN:

- betaalbare en duurzame energie;
- eerlijk werk en economische groei;
- duurzame steden en gemeenschappen;
- klimaatactie.

Eind 2022 hebben wij een actieplan vastgesteld om onze klimaatdoelstellingen op de beleggingsportefeuille te kunnen realiseren. De langetermijndoelstelling van De Goudse is om uiterlijk in 2050 een klimaatneutrale beleggingsportefeuille te hebben. Deze doelstelling is in lijn met kwantitatieve projecties in het 1,5 graden scenario van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), uitgaande van een verwachte gemiddelde jaarlijkse CO₂-reductie van 7%. Daarmee sluit De Goudse aan bij de doelstelling en ambities van het Akkoord van Parijs en het EU Climate Target Plan. Beide streven naar een CO₂-reductie van 55% in 2030 ten opzichte van 1990 en klimaatneutraliteit in 2050. De Goudse heeft de volgende reductiedoelstellingen ten opzichte van 2020:

- 50% reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2030 ten opzichte van 2020;
- 75% reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2040 ten opzichten van 2020;
- klimaatneutraal in 2050.

De Goudse moedigt ondernemingen aan om beter te presteren op het gebied van duurzaamheid door middel van stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en door in dialoog te gaan. Er zijn verschillende aanleidingen om een dialoog te starten. Zo kan een dialoog worden gestart als reactie op specifieke incidenten of juist met een proactief doel, om bedrijven te stimuleren positieve impact te creëren. De Goudse moedigt met het voeren van dialogen ondernemingen aan om duurzaamheidskansen te pakken, binnen de planetaire grenzen te opereren en de sociale fundamenten van de maatschappij te respecteren. Dit kan gaan over het creëren van innovatieve kansen, circulaire productieprocessen of het innemen van een leiderschapsrol op gebied van duurzaamheid. De dialogen

kunnen door De Goudse alleen met een bedrijf worden gevoerd, maar vinden meestal plaats in samenwerking met andere institutionele beleggers. De dialogen zijn vaak lang lopende trajecten, waarbij vooraf doelstellingen worden bepaald.

Wij nemen actief deel aan stichting Eumedion, die als doel heeft om de governance-, milieu- en sociale prestaties van beursvennootschappen te verbeteren. Onze aandelenportefeuille laten wij grotendeels door een externe vermogensbeheerder beheren. Die heeft actief aandeelhouderschap als een belangrijk speerpunt opgenomen in het beleid en richt zijn stembeleid en engagementactiviteiten op klimaat, werk, mensenrechten en governance.

Ons klimaatactieplan, ons Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen en de daarbij behorende uitsluitingslijsten zijn te vinden op onze website [goudse.nl](https://www.goudse.nl).

Beleggingsportefeuille

Bij de samenstelling van onze beleggingsportefeuille sluiten wij bepaalde soorten bedrijven en overheden uit, zoals bijvoorbeeld bedrijven die zich bezighouden met controversiële wapensystemen, tabak en bepaalde vormen van energieopwekking. Ook kopen wij geen nieuwe beleggingen meer aan in bedrijven waarvan de hoofdactiviteit bestaat uit onderzoek naar, productie van en/of handel in fossiele brandstoffen. De bestaande beleggingen in deze bedrijven bouwen wij geleidelijk af. Daartegenover breiden wij impactbeleggingen in de energiesector steeds verder uit met investeringen in windmolens, zonneweides en waterkrachtcentrales. Wij doen dit in samenwerking met gespecialiseerde fondsbeheerders en hebben hiervoor EUR 60 mln. gealloceerd.

Om onze maatschappelijke doelstellingen te realiseren, stellen wij steeds meer geld beschikbaar voor individuele mkb-leningen binnen Nederland. Daarvoor werken wij samen met onze partners Voordegroei en OHV. Daarnaast investeren wij in vastgoed op Nederlandse campussen om daarmee onder andere de samenwerking tussen bedrijven en universiteiten bij het ontwikkelen van innovatieve producten en oplossingen te ondersteunen, waarbij klimaatneutraliteit van het vastgoed een belangrijk uitgangspunt is. Met onze beleggingen in Nederlandse huurwoningen in het middensegment dragen wij bij aan het realiseren van betaalbare woningen met de ambitie om deze zo energiezuinig mogelijk te maken.

De totale boekwaarde van de beleggingsportefeuille ultimo 2022 bedraagt EUR 2,5 miljard (2021: EUR 2,5 miljard) en betreft beleggingen in vastgoed, deelnemingen en overige financiële beleggingen. De obligatieportefeuille is de grootste component met een boekwaarde van EUR 1,5 miljard (2021: EUR 1,5 miljard), 59%

van de totale boekwaarde van de beleggingsportefeuille (2021: 59%). De actuele waarde van de totale obligatieportefeuille bedraagt ultimo 2022 EUR 1,2 miljard (2021: EUR 1,6 miljard). Als onderdeel van de monitoring van deze obligatieportefeuille maken wij gebruik van analyses die de impact op het milieu meten. In de volgende paragrafen lichten wij deze impact toe. Deze analyses zullen wij in de toekomst uitbouwen naar de gehele beleggingsportefeuille.

Obligatieportefeuille

De obligatieportefeuille bestaat uit individuele titels en wordt intern beheerd. Om deze obligatieportefeuille met ondernemingen en instellingen goed te kunnen monitoren, beheert ACTIAM namens De Goudse de ESG-data en -analyses in een eigen database waarin alle inputgegevens, screeningsprocedures en fundamentele analyses worden opgeslagen. Voor analyses en rapportages maakt De Goudse gebruik van verschillende databronnen.

Uitstoot broeikasgassen

De ‘carbon footprint’ van de beleggingen wordt berekend in lijn met de methode die is ontwikkeld door het Partnership Carbon Accounting Financials (PCAF). De carbon footprint bestaat uit de absolute totale Scope 1, Scope 2 en Scope 3 CO₂-uitstoot van de entiteiten waarin wordt geïnvesteerd. De gegevens worden uitgedrukt in tonnen van CO₂-equivalenten, en omvatten derhalve verschillende broeikasgassen. Op basis van het aandeel van de ondernemingswaarde van de onderneming waarin belegd wordt via belegging in aandelen of het deel van de schuld waarin belegd wordt via belegging in obligaties wordt een deel van de totale koolstofemissies van de entiteiten toegewezen aan de beleggingen van De Goudse. De som van de CO₂-voetafdruk van alle individuele beleggingen, komt overeen met de gerapporteerde totale CO₂-voetafdruk van de beleggingen.

De Goudse meet de voortgang die het realiseert om de uitstoot van de beleggingen te reduceren. In 2022 heeft De Goudse een totale reductie van de CO₂-intensiteit gerealiseerd van 24% voor Scope 1 en 2 emissies en 11% voor Scope 3 emissies ten opzichte van 2021, waarbij de reductiepercentages van de CO₂-intensiteit zijn gecorrigeerd voor de wereldwijde inflatiecorrectie van 8,75%.

Tabel 1: Scope 1 en 2 CO2-uitstoot per beleggingscategorie

Beleggings-categorie	Belegd vermogen	Gerapporteerd	Geschat
	EUR x 1.000	%	%
Bedrijfsobligaties	377.816	44%	56%
Staatsobligaties	860.289	89%	11%
Totaal	1.238.105	65%	35%

Beleggings-categorie	Absoluut		Intensiteit		
	ton CO2e	Vershil t.o.v. 2021 (%)	ton CO2e per EUR 1 mln	Vershil t.o.v. 2021 (%)	Vershil t.o.v. 2019 (%)
Bedrijfs-obligaties	18.745	-49%	42	-17%	-43%
Staats-obligaties	2.027	-18%	2	5%	11%
Totaal	19.213	-29%	17	-24%	6%

Scope 1 omvat de directe CO2-uitstoot van beleggingen van het betreffende fonds, veroorzaakt door interne bronnen van de betreffende belegging (eigen gebouw-, vervoer- en productie-gerelateerde activiteiten) en Scope 2 omvat de indirecte CO2-uitstoot van beleggingen van het betreffende fonds, veroorzaakt door opwekking van verbruikte elektriciteit of warmte namens de betreffende belegging.

Tabel 2: Scope 3 CO2-uitstoot per beleggingscategorie

Beleggings-categorie	Belegd vermogen	Absoluut		Intensiteit	
		ton CO2e	Vershil t.o.v. 2021 (%)	ton CO2e per EUR 1 mln	Vershil t.o.v. 2021 (%)
Bedrijfs-obligaties	377.816	91.241	-42%	233	-5%
Staats-obligaties	860.289				
Totaal	1.238.105	91.241	-42%	78	-11%

Scope 3 omvat de overige CO2-uitstoot van beleggingen van het betreffende fonds, veroorzaakt door emissies van alle niet-energetische hulpbronnen.

Voor Scope 3 emissies is er (nog) geen reductiedoelstelling opgesteld; daarom wordt alleen de reductie ten opzichte van het voorgaande jaar gerapporteerd.

Klimaatrisico's

De Goudse beoordeelt ook per beleggingscategorie hoeveel klimaatrisico er wordt gelopen. Met deze scenarioanalyse is De Goudse nog beter in staat de ondernemingen en sectoren te identificeren waarvan wordt verwacht dat deze klimaattransities niet op tijd kunnen maken en daardoor een risico vormen voor de obligatiebeleggingen. Op basis hiervan beoordeelt De Goudse welke ondernemingen nog meer moeten worden gestimuleerd om hun beleid aan te passen of dat de screening moet worden aangescherpt.

Klimaatrisico's worden dus meegenomen in de afwegingen vanuit verschillende invalshoeken van het beleggingsproces. De Goudse berekent hiervoor de 'risicowaarde' (Value at Risk; VaR) voor elke onderneming en vervolgens voor de beleggingscategorie. Deze risicowaarde is een inschatting van de kosten die een onderneming moet maken, oftewel de impact op de waardering, onder de scenario's dat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot 1,5°C, 2°C of 3°C. Daarbij wordt het AIM/CGE model van MSCI gebruikt om lange-termijnberekeningen (tot het jaar 2100) te maken in hoeverre een onderneming:

- risico's loopt door de fysieke effecten van klimaatverandering; of
- risico's loopt door striktere wetgeving op dit gebied; of
- kansen heeft omdat zij technologieën ontwikkelt die nodig zijn voor de energietransitie.

Gezien de ambitie van De Goudse om te beleggen in lijn met klimaatakkoord Parijs, wordt er uitgegaan van het 'strengste' scenario van 1,5 graden Celsius. Hieronder is dit scenario per beleggingscategorie weergegeven. De Goudse maakt hierbij onderscheid tussen (i) de kosten/baten door strengere klimaatregelgeving (een transitierisico); (ii) de kosten/baten door veranderende voorkeuren of technologische vooruitgang (een transitierisico); en (iii) de kosten door fysieke schade door klimaatverandering (fysiek risico).

Tabel 3: Klimaatrisico's

Porte-feuille	Belegd vermogen	Totaal	Waarvan gere-lateerd aan wetgeving	Waarvan gere-lateerd aan tech-nologie	Waarvan gere-lateerd aan klimaat-impact
	EUR x 1.000	%	%	%	%
Bedrijfs-obligaties	377.816	-3,1%	-2,1%	0,1%	-1,2%
Staats-obligaties	860.289				

De klimaatrisico's voor beleggingen in obligaties zijn aanzienlijk lager dan voor aandelenportefeuilles. De belangrijkste reden hiervoor is dat bedrijfsobligaties doorgaans een kortere looptijd hebben en dat obligatiehouders bij faillissement een grotere kans hebben een deel van het ingelegd vermogen terug te krijgen dan aandeelhouders. De cijfers laten zien dat de klimaattransitie voor een deel van de bedrijven in de aandelenportefeuilles geen risico's oplevert, maar juist kansen biedt omdat zij producten of diensten aanbieden die nodig zijn om hernieuwbare energie op te wekken of energiebesparing te realiseren. De risico's door veranderende marktomstandigheden of strikter klimaatbeleid zullen naar verwachting voor veel bedrijven echter groter zijn dan de kansen. Ook zijn de fysieke risico's voor veel bedrijven, met name in opkomende markten, substantieel.

Ook vanuit de verzekeringsactiviteiten bezien vormen het klimaatrisico en de ontwikkelingen hierin een punt van aandacht. Alhoewel risicogebaseerd tarifieren de basis vormt van verzekeren, zijn er ontwikkelingen op het gebied van klimaatrisico's die een bredere benadering vragen. Deze zijn op dit moment met name geïdentificeerd vanuit sectorspecifieke risico's voor bijvoorbeeld de agrarische sector en vanuit concentratierisico's als gevolg van een toename in klimaatgerelateerd onheil zoals hagel, storm en wateroverlast. Dit leidt onder andere tot uitdagende vraagstukken op het gebied van productontwikkeling en herverzekeringsoпlossingen. Enerzijds vanuit het perspectief om deze risico's te mitigeren en verzekeren betaalbaar te houden voor onze klanten, anderzijds vanuit het beeld dat er ook commerciële kansen ontstaan door een veranderende klantbehoefte.

Schaars watergebruik

Schaars waterverbruik bestaat uit de absolute waterconsumptie van bedrijfsactiviteiten in sectoren en gebieden waar hoge waterschaarste heerst. De watervoetafdruk wordt daarom slechts berekend voor de beleggingen in bedrijven die actief zijn in gebieden met waterschaarste. Dit betrof in 2022 grofweg 5% van alle beleggingen. Voor staatsobligaties wordt er geen watervoetafdruk berekend.

Tabel 4: Schaars watergebruik

Beleggings-categorie	Belegd vermogen	Waarvoor relevant	Absoluut	Intensiteit
	EUR x 1.000	EUR x 1.000	Duizend liter	Liter per EUR 1 mln
Bedrijfs-obligaties	377.816	20.235	587	1553
Staats-obligaties	860.289			
Totaal	1.238.105	20.235	587	520

Voor het bepalen welke regio's met waterschaarste te maken hebben, is de Aqueduct Water Risk Atlas van de World Resources Institute (WRI) gebruikt. Vervolgens worden de data van MSCI ESG Research LLC gebruikt om het waterverbruik van bedrijven die actief zijn in die regio's te berekenen.

ESG-obligaties

ESG-obligaties passen bij de ambitie van De Goudse om bij te dragen aan de financiering van duurzame activiteiten. De Goudse investeert daarom in groene, sociale en duurzame obligaties. 10,5% van de obligaties is een ESG-obligatie, waarvan groene obligaties de grootste categorie is (8,1%).

Bijdrage aan Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's)

De Goudse investeert in bedrijven die bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, oftewel de Sustainable Development Goals (SDG's). De onderstaande tabel bevat een overzicht van de door De Goudse gefinancierde bijdrage aan de SDG's die te koppelen zijn aan de belangrijkste thema's waar De Goudse zich op dit moment op richt. De percentages geven weer welk deel van de omzet van bedrijven die een bijdrage leveren aan een SDG-doelstelling mogelijk wordt gemaakt via de investeringen van De Goudse.

Tabel 5: SDG bijdragen

SDG						
Percentage van belegd vermogen in obligaties	0,39%	0,94%	0,50%		1,44%	

SDG					
Percentage van belegd vermogen in obligaties	0,38%		0,17%		0,01%

EU Taxonomieverordening

Op 1 januari 2022 is het eerste deel van het Europese classificatiesysteem (taxonomie) voor ecologisch duurzame activiteiten in werking getreden. De taxonomie verplicht ondernemingen van openbaar belang (OOB) om in hun jaarverslagen te rapporteren over het deel van hun beleggingen in activiteiten die in aanmerking komen ('eligible') om potentieel bij te dragen aan de eerste twee milieudoelstellingen: mitigatie van klimaatverandering en adaptatie aan klimaatverandering. De Goudse is verplicht om het percentage 'eligible' beleggingen op te nemen waarover bedrijven in de portefeuilles rapporteren. Omdat bedrijven dit nog niet verplicht waren

in 2022, heeft De Goudse op vrijwillige basis op basis van schatting het percentage ‘eligible’ beleggingen opgenomen in onderstaande tabel. De percentages geven echter geen duiding over de mate waarin de beleggingen ook daadwerkelijk duurzaam zijn (‘aligned’) onder het classificatiesysteem.

Verplichte rapportage

De Goudse heeft geen beleggingen in portefeuille waarover in 2022 al verplicht gerapporteerd kan worden. Omdat de bedrijven, waarin belegd wordt, in 2022 nog niet verplicht waren om informatie over ‘eligible’ activiteiten te publiceren, is er geen rapportage op basis van gerapporteerde data van deze bedrijven beschikbaar.

Vrijwillige rapportage

De Goudse heeft wel op vrijwillige basis een schatting van het percentage ‘eligible’ beleggingen opgenomen in onderstaande tabel op basis van taxonomiegegevens van een externe dataprovider, die gebaseerd zijn op bekende economische activiteiten van de bedrijven, waarmee een schatting van het percentage ‘eligible’ beleggingen mogelijk is.

Tabel 6: Eligibility onder EU Taxonomieverordening

Beleggingscategorie	Belegd vermogen	Percentage van totaal
	EUR x 1.000	%
Derivaten	–	–
Beleggingen in ‘non-eligible’ activiteiten	340.052	90,0
– op basis van gerapporteerde data	–	–
– op basis van geschatte data	340.052	90,0
Beleggingen in ‘eligible’ activiteiten	37.764	10,0
– op basis van gerapporteerde data	–	–
– op basis van geschatte data	37.764	10,0
Totale beleggingen die onder de EU Taxonomieverordening vallen	377.816	100,0
Beleggen die niet onder de EU Taxonomieverordening vallen		
Beleggingen in centrale overheden, centrale banken en supranationale organisaties	860.289	–

Overige beleggingscategorieën

Voor de overige beleggingscategorieën belegt De Goudse via fondsen van professionele vermogensbeheerders. De uitkomsten van de ESG-screening van deze beleggingen worden, na publicatie van de relevante informatie door de diverse vermogensbeheerders, op onze website goudse.nl gepubliceerd.

Taxonomieverordening

In 2020 is de Europese taxonomieverordening gepubliceerd (Verordening (EU) 2020/852). Deze verordening beoogt duurzame financiering en beleggingen te stimuleren en het inzicht daarover te vergroten. Op grond van artikel 8 van deze rechtstreeks werkende verordening dienen ondernemingen die onder de richtlijn niet-financiële rapportage vallen concrete informatie te verstrekken. Dit gaat over hoe en in welke mate hun werkzaamheden verband houden met ecologisch duurzame economische activiteiten, overeenkomstig de technische screeningcriteria (‘taxonomyeligible’) en het aandeel niet in aanmerking komende economische activiteiten die kunnen bijdragen aan de (twee) doelstellingen van mitigatie van klimaatverandering of aanpassing aan klimaatverandering. De taxonomieverordening bepaalt waar een economische activiteit aan moet voldoen om als ecologisch duurzaam te kunnen worden aangemerkt. De gedelegeerde verordening bevat regels die verder uitvoering geven aan de taxonomieverordening en stelt de technische screeningcriteria vast die uitmaken welke economische activiteiten substantieel bijdragen aan de mitigatie van klimaatverandering en de adaptatie aan klimaatverandering. De activiteiten die De Goudse als verzekeraar uitvoert worden in deze gedelegeerde verordening niet als zo’n economische activiteit aangemerkt. De Goudse heeft dus geen aandeel in in aanmerking komende of in niet in aanmerking komende economische activiteiten die kunnen bijdragen aan de mitigatie van klimaatverandering of aanpassing aan klimaatverandering.

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

De Europese wet- en regelgeving op het vlak van ESG (Environmental, Social & Governance) is in ontwikkeling, waarbij de vraag naar meer transparantie in de verslaglegging toeneemt. In dit kader bereidt De Goudse zich dan ook voor op het tijdig kunnen voldoen aan de komende rapportageverplichtingen op grond van de CSRD. Hierbij is gekozen voor een projectmatige aanpak, waarbij in nauwe samenwerking met een externe adviseur en Compliance stapsgewijs invulling gegeven wordt aan de vereisten. De concretisering van onze duurzame strategie, het verkrijgen van inzichten vanuit dubbele materialiteitsanalyses en datavastlegging en -ontsluiting maken dan ook een belangrijk onderdeel uit van de activiteiten voor het komende jaar.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

De SFDR bouwt voort op de Sustainable Development Goals van de VN en de Overeenkomst van Parijs die erop gericht zijn de risico’s en effecten van de klimaatverandering aanzienlijk te verminderen. De SFDR beoogt de informatieverstrekking aan eindbeleggers, over de effecten op duurzaamheid door het beleggingsbeleid en de beleggingsbeslissingen door financiële marktpartijen, te verbeteren. De Goudse heeft beleggingen voor rekening en risico van de polishouders in Goudse Levensverzekeringen N.V. (unit-linked beleggingsproducten). Voor deze beleggingen zijn

externe fondsbeheerders verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleggingsbeleid. Hoewel deze beleggingen vallen onder het duurzaam beleggingsbeleid van externe fondsbeheerders, monitort De Goudse in hoeverre de beleggingen in lijn zijn met het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen van De Goudse. Bij afwijkingen daarvan gaat De Goudse daarover in overleg met desbetreffende fondsbeheerder. Deze fondsen zijn grotendeels gekwalificeerd als producten die ecologische of sociale kenmerken promoten conform Artikel 8 van de Verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (EU) 2019/2088 van 27 november 2019 (SFDR). Dit houdt in dat de fondsen duurzaamheidskenmerken promoten, in de zin dat bij het nemen van beleggingsbeslissingen een duurzaamheidsbeleid wordt toegepast.

Bij de selectie van nieuwe beleggingsfondsen vindt De Goudse duurzaamheid erg belangrijk. De Goudse kiest daarom fondsen die minimaal kwalificeren als Artikel 8 producten en zorgt dat de informatie over de geselecteerde fondsen vindbaar is op de website van De Goudse door middel van een link naar de externe fondsbeheerders.

Meer informatie over de manier waarop wij maatschappelijk verantwoord ondernemen is te vinden op goudse.nl. Daar publiceren wij onder andere een uitgebreide beschrijving van het beleid, onze uitsluitingslijst, onze klimaatrapportage en informatie over actuele ontwikkelingen.

DE GOUDSE ORGANISATIE

Omdat technologische ontwikkelingen elkaar steeds sneller opvolgen, hebben wij een wendbare organisatie nodig. Van medewerkers wordt verwacht dat ze flexibel zijn en bereid tot verandering. De ‘agile’ manier van werken voor business en ICT is het afgelopen jaar verder vormgegeven en wordt in 2023 doorontwikkeld.

Het ziekteverzuim was in 2022 4,06%. In verband met de groei van het bedrijf en de benodigde versterkingen, onder andere op het vlak van beheerste bedrijfsvoering, zijn er extra medewerkers aangetrokken. Wij geloven dat diversiteit tussen medewerkers bijdraagt aan vernieuwing en wendbaarheid. En daarmee aan onze continuïteit. De Goudse biedt als werkgever professionele groei- en ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers met diverse achtergronden. Wij zien dat wij met onze werving steeds beter aansluiten bij meer diverse doelgroepen en staan in onze selectie nadrukkelijk open voor verscheidenheid.

Beheerste bedrijfsvoering

De Goudse is in de afgelopen jaren sterk gegroeid. Hierbij past ook versterking van de beheerste en integere bedrijfsvoering. In 2022 is nadrukkelijk aandacht besteed aan de bestuurlijke effectiviteit en zijn er bedrijfsbreed verdere structurele verbeteringen doorgevoerd,

onder andere op het gebied van het Internal Control Framework, informatiebeveiliging en cybersecurity. Ook is binnen De Goudse een expertisecentrum opgericht om het leveranciersmanagement integraal en meer centraal te organiseren. Wij zien de verbeteringen als belangrijke voorwaarden voor het functioneren van het bedrijf. Zeker gezien onze commerciële ambities is een optimale interne beheersing van cruciaal belang.

Evaluatie van het governancestelsel

Solvency II verlangt dat verzekeraars periodiek hun interne governancestelsel evalueren. In 2022 heeft het Bestuur de evaluatie van het System of Governance uitgevoerd in samenspraak met de RvC. Er hebben meerdere sessies plaatsgevonden om de reikwijdte van de evaluatie te bepalen. Vervolgens is een plan van aanpak opgesteld en zijn de thema’s van de daadwerkelijke evaluatie bepaald. De evaluaties hebben vervolgens plaatsgevonden waarbij diverse stakeholders hun input hebben gegeven. De uitkomsten zijn in september met de RvC besproken. In 2023 worden de acties uit de evaluatie opgevolgd. Met de RvC is besproken om de evaluatie van het System of Governance elke twee jaar uit te voeren.

Wet evenwichtige verdeling man/vrouw

Vanaf 1 januari 2022 is de Wet ingroeiquotum en streefcijfers van kracht. Deze wet heeft als doel om de verhouding tussen mannen en vrouwen in de top en subtop van organisaties evenwichtiger te maken.

De wet eist een diversiteitsquotum voor RvC’s van beursgenoteerde vennootschappen. Daarnaast moeten grote N.V.’s en B.V.’s ambitieuze en passende doelen in de vorm van een streefcijfer vaststellen voor de genderdiversiteit in het bestuur, de RvC en de subtop. Dit laatste is op De Goudse als grote N.V. van toepassing. De wet definieert de subtop als: ‘nader door de vennootschap te bepalen categorieën werknemers in leidinggevende functies’. Bedrijven mogen zelf bepalen over welke leidinggevende functies het in hun bedrijf gaat. Voor sommige bedrijven zal dit de eerste laag direct onder het bestuur zijn, voor andere de eerste twee lagen. De Goudse verstaat onder subtop directie (titulair), managers en teammanagers. Het streefcijfer (zowel voor het Bestuur, zie kopje Samenstelling Bestuur, als de subtop) is bepaald op tenminste 1/3 man en 1/3 vrouw.

- Om dit streefcijfer te bereiken onderneemt De Goudse de volgende acties:
- Bestuur en management informeren over de wet en onze streefcijfers en doelen daarbinnen.
 - Gerichte(re) arbeidsmarktcommunicatie inzetten om deze doelen te helpen realiseren.
 - Bij het opstellen van gewenste profielen en het publiceren van vacatures nadrukkelijk aandacht schenken aan de gewenste genderdiversiteit. Specifiek meer uitnodigend maken voor de doelgroep.

- Bij eventuele inzet van een searchopdracht, nadrukkelijk aandacht schenken aan de gewenste genderdiversiteit.
- Bij het uitnodigen en spreken van kandidaten sturen op een verhouding van mannelijke en vrouwelijke kandidaten van bijvoorbeeld 50%.
- In de selectiecommissie altijd een vrouwelijke beslisser opnemen.
- Indien aan de orde: flexibel(er) zijn op het vlak van flexibiliteit en balans werk/privé.

De aantallen in de subtop waren eind 2022: 34 (man) en 15 (vrouw). De reden dat het streefcijfer niet is behaald is dat er bij een beperkt aantal vacatures geen vrouwelijke kandidaat beschikbaar bleek.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

Het bestuur heeft in het kader van de Wet evenwichtiger verdeling man-vrouw een streefcijfer van 1/3 man en 1/3 vrouw opgesteld voor het Bestuur. In voorkomend geval wordt bij het opstellen van het gewenste profiel en het plaatsn van de vacature nadrukkelijk aandacht geschonken aan de gewenste genderdiversiteit. Bij eventuele inzet van een searchopdracht wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan de gewenste genderdiversiteit door eisen op dit gebied te stellen bij het opstellen van de long en short list.

Het Bestuur bestaat uit vier leden. Op dit moment is binnen het Bestuur geen sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen.

Cao Verzekeringsbedrijf 2022-2023

In mei 2022 heeft het Verbond van Verzekeraars de cao Verzekeringsbedrijf 2022-2023 gepubliceerd. Deze cao bouwt voort op veranderingen uit voorgaande jaren, met onder meer aandacht voor duurzame inzetbaarheid en eigen regie van medewerkers. Maar ook met afspraken die passen bij de huidige tijd. Denk aan een nieuwe modelregeling voor Tijd- en Plaatsonafhankelijk werken (TPOW), verlof voor regenbooggezinnen en transitieverlof bij geslachtsverandering.

In aanvulling op de wettelijke mogelijkheden met betrekking tot vervroegd uittreden, is er een Regeling Vervroegd Uttreden (RVU) opgenomen in de cao. De werknemer die binnen drie jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, kan onder voorwaarden van de RVU-regeling gebruikmaken. In 2022 hebben 11 medewerkers van deze regeling gebruikgemaakt.

Thuiswerkbeleid

Vanaf het begin van de coronacrisis is nagenoeg de hele organisatie vanuit huis gaan werken. De verwachting was dat thuiswerken ook na de pandemie aan de orde zou blijven. Daarom is het thuiswerkbeleid in 2021 herzien en aangepast aan de nieuwe omstandigheden en wensen. Medewerkers van De Goudse kunnen maximaal 60% van de werkweek vanuit huis werken.

Maatschappelijke activiteiten

De Goudse staat midden in de maatschappij. Bij onze maatschappelijke activiteiten richten wij ons op ondernemers en op de regio Gouda. De Goudse huisvest nog steeds een aantal ondernemers in haar bedrijfspand.

De Goudse is er trots op om van 2022 tot en met 2025 hoofdsponsor te zijn van Sparta Rotterdam. Zowel De Goudse als Sparta staan aan de vooravond van een jubileumjaar. Sparta viert in 2023 het 135-jarig bestaan. De Goudse viert haar 100-jarig bestaan in 2024.

Het Bestuur van De Goudse levert graag een persoonlijke bijdrage aan de invulling van onze maatschappelijke rol. Zo is Geert Bouwmeester als ambassadeur betrokken bij de Goudse Weekendschool. Dit is een initiatief waarbij gastdocenten worden uitgenodigd om iets te vertellen over hun beroep aan leerlingen in de leeftijd van 10-14 jaar. Kinderen die meedoen aan de Goudse Weekendschool ontdekken de wereld, vergroten zo hun zelfvertrouwen en krijgen meer zicht in op hun eigen talenten.

Geert Bouwmeester is voorzitter van het Platform Kleine en Middelgrote Maatschappijen. Het platform is ingesteld om de betrokkenheid van de achterban bij activiteiten van het Verbond van Verzekeraars te vergroten. Ook is hij voorzitter van de Commissie Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit (CCBV) van het Verbond van Verzekeraars. Geert Bouwmeester is daarnaast lid van het Comité van Aanbeveling van Gouda sterk aan de IJssel en lid van het Bestuur van de Stichting Fonds Gouda 750. Deze stichting is opgericht om het 750-jarige jubileum van de stad Gouda in 2022 te vieren. De feestperiode was van april tot september 2022. In 1988 werd ter ere van de opening van het winkelcentrum op de Nieuwe Markt in Gouda ‘De kaasboerin’ onthuld. Een beeld van Ineke van Dijk dat in de decennia erna uitgroeide tot een herkenningsteken van de stad en het afgelopen jaar dan ook een bijzondere rol vervulde bij de viering van 750 jaar Gouda. Onder de naam ‘De Goudse Iconen’ stonden dit jaar 50 betonnen replica’s van De kaasboerin opgesteld rond het stadhuis, beschilderd of op een andere manier versierd door Goudse kunstenaars of groepen Gouwenaren. Nu Gouda 750 voorbij is, zwerven de beelden uit over de stad. Twee ervan zijn door De Goudse gekocht. Het ene is bewerkt door kunstenaar Jan van Lokhorst (de opbrengst van dat beeld kwam ten goede aan het Fonds Gouda 750) en staat nu in de tuin aan de voorzijde van het Goudse kantoor. Het andere staat bij de garageingang van het gebouw en is onder handen genomen door twee Goudse non-profit clubs (Soroptimisten en Zonta), allebei betrokken bij Orange the World. Onder die naam vinden wereldwijd campagnes plaats die aandacht vragen voor geweld tegen vrouwen. De opbrengst van dit tweede beeld is gebruikt voor hulp aan vluchtelingen uit Oekraïne die door de oorlog in Gouda verblijven.

Robbert Prins is al jaren actief als bestuurslid van Stichting DaDa, die zich inzet voor de verbetering van zorg aan kinderen. Ook is hij lid van het Sectorbestuur Schadeverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars.

Pieter de Frel is lid van de commissie Financieel Economische Zaken van het Verbond van Verzekeraars. Pieter de Frel steunt met enthousiasme de broederschap van de Goudse Sint-Jan, waar De Goudse Vriend van is. De Stichting Broederschap Sint-Jan heeft als doel om vanuit het bedrijfsleven het rijke cultuurgood van de Sint-Jan financieel te ondersteunen. Momenteel zijn ruim 40 bedrijven uit de Goudse regio aangesloten.

Marcel Moons is penningmeester van het Genootschap Graaf Floris de Vijfde, dat Gouda nóg levendiger wil maken voor bewoners en voor bezoekers van buiten de stad. Hij is ook voorzitter van het Sectorbestuur Inkomensverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars en Commissaris van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisme. Marcel Moons is met veel plezier betrokken bij Backstage, de businessclub van de Goudse Schouwburg, waar De Goudse lid van is.

Samenwerking FullCharge

Na twee succesvolle pilots in 2022 breidt De Goudse haar samenwerking met FullCharge uit. De oprichters van FullCharge, Estrella en Jordy van Toor, ontwikkelden een vitaliteitsprogramma. Het programma wordt op dit moment aangeboden aan (langdurig) zieke werknemers van verzekerden, maar kan ook preventief worden ingezet. Deelnemers krijgen begeleiding van een toegewezen FullCharge coach en ontwikkelen nieuwe routines. Elke twee weken kiezen zij een nieuwe challenge, die zij volgen via de FullCharge App. Het programma helpt de deelnemers op het gebied van fysieke en mentale gezondheid. Ze ervaren meer energie en balans en komen beter in hun vel te zitten. De drempel om te praten over terugkeer naar werk wordt lager. De Goudse gelooft in deze aanpak: wij verwachten dat deelnemers sneller weer aan het werk gaan en dat er minder werknemers in de WIA terechtkomen!

Compliance

Integriteit en klantbelang zijn cruciale ijkpunten in ons dagelijks werk. Om dit te onderstrepen, hebben al onze medewerkers de eed of belofte voor de financiële sector afgelegd. Zowel medewerkers met direct klantcontact (voor wie dit wettelijk verplicht is), als medewerkers zonder direct klantcontact. Ook alle nieuwe medewerkers leggen de eed of belofte af.

Het compliance-bewustzijn is in 2022 in de gehele organisatie verder toegenomen, mede door het programma Samen Bewust. Medewerkers hebben onder andere de verplichte e-learning over informatiebeveiliging gevolgd, waar ook bewustwording rond

datalekken deel van uitmaakte. Daarnaast is De Goudse partner geworden van de Week van de Integriteit, een initiatief van de International Chamber of Commerce. Hieraan doen tientallen bedrijven en overheidsinstellingen mee. Tijdens die week is er dagelijks stilgestaan bij het thema integriteit, onder andere middels een interview met de voorzitter van het bestuur over het belang van integriteit en integer zaken doen.

Het is van groot belang dat wij weten met wie wij zakendoen. Screening van relaties is en blijft dan ook een belangrijk thema voor De Goudse. Niet alleen omdat de wet- en regelgeving dat van ons verlangt, maar ook omdat financiële dienstverlening aan verkeerde personen tot grote schade kan leiden. De verplichtingen ten aanzien van screening vloeien voort uit de Wft, de Wvft en de Sanctiewet. Iedere klant (zakelijk en particulier) wordt bij het aanvragen van een verzekering gescreend. Maar ook tijdens de looptijd van de verzekering en bij het doen van uitkeringen worden controles uitgevoerd. Dit om te voorkomen dat De Goudse betrokken raakt bij witwassen of het financieren van terrorisme.

Fraudebeheersingsbeleid

Ten aanzien van het risico op schade door fraude en daaraan gerelateerde vormen van criminaliteit heeft De Goudse een fraudebeheersingsbeleid. Grondslag voor het beleid is het Protocol Verzekeraars & Criminaliteit. In dit beleid, en in de daarop gebaseerde werk- en meldinstructies, is aandacht voor onder meer preventie, detectie, afdoening en monitoring.

Het beleid is gericht op zowel interne fraude (eigen medewerkers) als externe fraude (klanten, verzekeringsadviseurs en leveranciers). Risico’s op het gebied van fraude en criminaliteit zijn daarnaast als thema opgenomen in de SIRA (Systematische Integriteitsrisicoanalyse). De afdeling Speciale Zaken van De Goudse ondersteunt de afdeling Compliance bij de analyse en beoordeling van risico’s op dit gebied.

Corporate Governance Code

De Goudse valt als niet-beursgenoteerd familiebedrijf niet onder de werking van de Corporate Governance Code, maar kiest er wel voor om de uitgangspunten van de code zo veel mogelijk na te leven. Op sommige punten wijkt De Goudse er als niet-beursgenoteerd familiebedrijf echter vanaf. De wijze waarop wij de code opvolgen is vermeld op goudse.nl.

Op 20 december 2022 heeft de Monitoring Commissie Corporate Governance Code de Corporate Governance Code uit 2016 geactualiseerd. De nieuwe code treedt vanaf het boekjaar 2023 in werking.

BELONINGSBELEID

De Remuneratie- en Selectie- en Benoemingscommissie van de Raad van Commissarissen (REMCO) keurt de algemene beginselen van het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse (in dienst van Goudse Verzekeringen Services B.V.) goed en toetst deze beginselen periodiek. De REMCO adviseert de RvC over de beloning, de selectie en de benoeming van bestuursleden (in dienst van De Goudse N.V.). De RvC stelt de beloning vast.

Het beloningsbeleid van De Goudse kenmerkt zich door het vermijden van excessieve beloning en ongewenste prikkels. De beloning is marktconform. De secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden zijn maatschappelijk verantwoord en bevatten evenmin ongewenste prikkels. Artikel 1:120 lid 2 Wft is op onze onderneming niet van toepassing.

In het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse is er een relatie tussen de zwaarte van de functie en de hoogte van het salaris. De functiezwaarte dient als uitgangspunt voor de functiegroepenstructuur, met daaraan gekoppeld een salarisstructuur die de onderlinge beloningsverhoudingen binnen De Goudse tot uitdrukking brengt. Voor elke functie is er een functieprofiel. De functiezwaarte van iedere functie wordt door een functiewegingscommissie bepaald. Conform de IFA (Integrale Functie Analysemethode) wegingssystematiek voor medewerkers die onder de cao voor het verzekeringsbedrijf vallen, volgt de salarisontwikkeling de cao.

De Goudse kent de volgende vormen van beloning: salaris en vakantiegeld, dertiende maand, toeslagen, pensioen, reiskostenvergoeding, personeelsfaciliteiten (korting op verzekeringen en korting hypotheek), overwerk- en stand-by vergoeding, representatievergoeding, leaseauto, bereikbaarheidsvergoeding en een vergoeding bij het einde van het dienstverband.

Met bestuursleden worden kwalitatieve en kwantitatieve resultaat- en ontwikkelafspraken gemaakt. Na tussentijdse evaluatie vindt aan het einde van het jaar de beoordeling plaats. De ontwikkeling van de beloning van bestuursleden is vastgelegd in een afzonderlijke beloningssystematiek.

TOT SLOT

Het jaar 2022 stond in het teken van de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en zeer hoge inflatie.

We zijn onder deze omstandigheden zeer tevreden met de bereikte resultaten. Verzuim ligt nog steeds hoger dan voor de coronapandemie. Wij blijven dit monitoren en wij nemen de maatregelen die nodig zijn om de effecten zo veel mogelijk te minimaliseren. Ook de instroom in de WIA blijven wij volgen.

Bij ons succes spelen niet alleen onze eigen medewerkers een belangrijke rol, maar ook de samenwerking met onafhankelijke adviseurs. Wij moeten het niet hebben van volume, dat tegen lage kosten verwerkt kan worden. Juist daar waar risicodekking extra aandacht vraagt en maatwerk nodig is, zijn wij sterk. Dit omdat het risico wat complexer is of omdat de klant extra aandacht wenst. Dat is de markt waarin ook de adviseurs met wie wij samenwerken het sterkst zijn. Om het voor hen mogelijk te houden hun adviesrol goed te vervullen, is het belangrijk dat de toegankelijkheid van advies gewaarborgd blijft. Dit geldt vooral voor mkb-ondernemers en voor consumenten die behoefte hebben aan complexere particuliere producten. De plannen voor het invoeren van actieve provisietransparantie dragen hier volgens ons niet aan bij.

Voor onze toekomstige resultaten is de ontwikkeling van het mkb van belang. Onzeker is wat de gevolgen van de aanhoudende energiecrisis en de personeelstekorten voor deze groep ondernemers zijn, op korte en lange termijn. De oorlog in Oekraïne brengt ook onzekerheid met zich mee. Ook is er nog veel onzekerheid over toekomstige wetgeving op de inkomensmarkt, de ontwikkeling van financiële markten in het algemeen, de toenemende inflatie en de rente-ontwikkeling in het bijzonder.

Essentieel voor onze toekomst is een concurrerend kostenniveau, gekoppeld aan onderscheidend vermogen. Wat ons onderscheidend vermogen betreft, maken wij goede stappen. Ons kostenniveau blijft echter een punt van aandacht. Wij verwachten dat ook in 2023 het aantal medewerkers per saldo toeneemt. Ook beheerste bedrijfsvoering, waaronder versterking van de tweede (risicomanagement) en derde lijn (audit), is van cruciaal belang voor de toekomst van De Goudse. Met de verdere ontwikkeling van onze brancheproposities en de doorontwikkeling van bedieningsconcepten voor adviseurs willen wij ons onderscheiden op de schade- en inkomensmarkt. Wij financieren dit vooral vanuit operationele winsten. Een goede balans tussen risico, rendement en kapitaal is een belangrijke voorwaarde voor ons succes. Naast de noodzakelijke besparingen investeren wij extra in onderhoud en vernieuwing.

Er is nog steeds een toenemende impact van regelgeving en toezichhouders. Het gaat hierbij onder andere om wettelijke verplichtingen, uitvragen en richtlijnen ten aanzien van het beleid. Met name Pensioenwetgeving, Privacy- en duurzaamheidswetgeving en de bijkomende rapportageverplichtingen trekken een zware wissel op onze totale capaciteit en kostenbeheersing. De uitdaging blijft voor ons om voldoende verandercapaciteit vrij te spelen voor de innovatie van ons bedrijf en alle stakeholders betrokken te houden.

Ten aanzien van schade die ontstaat door molest, zoals bijvoorbeeld de coronarellen en de meer recente voetbalrellen, vinden wij dat een

stevige maatschappelijk discussie gevoerd zou mogen worden om de schade daadwerkelijk te verhalen op de veroorzakers.

Wij bedanken alle medewerkers voor hun inspanningen, continue inzet en flexibiliteit en hun bijdragen aan de resultaten die in 2022 met elkaar zijn behaald.

We blijven de adviseurs die met ons samenwerken optimaal faciliteren en ondersteunen. In samenwerking met hen doen wij er alles aan om ondernemers precies die oplossingen te bieden die zij nodig hebben, juist nu. Net als in de voorgaande jaren blijft dat onze belangrijkste focus!

Financiële performance

POSITIEF RESULTAAT ONDANKS BEWOGEN JAAR

Het afgelopen jaar bracht wereldwijd grote uitdagingen met zich mee. Zo brak in februari 2022 oorlog in Oekraïne uit. Dit leidde tot hoge inflatie, waarvan de tekenen ook binnen De Goudse zichtbaar worden in de vorm van een hogere schadelast en hogere kosten. De energiecrisis veroorzaakte hoge energiekosten, bracht de continuïteit van bedrijven in gevaar en gaf ook in talloze huishoudens financiële zorgen. Daarnaast bleek de rente afgelopen jaar zeer volatiel, wat een grote impact had op de financiële markten en op ons resultaat. Ondanks dit alles heeft De Goudse 2022 met een positief resultaat kunnen afsluiten.

Bij De Goudse zijn dit jaar stappen gezet op het gebied van interne bedrijfsvoering en is gestart met het meer wendbaar en weerbaar maken van onze organisatie door (de voorbereiding op) de invoering van de agile werkmethodiek SAFE. Ook is de strategie herijkt, waarbij de kernwaarden van De Goudse opnieuw zijn bekeken en vastgesteld. Deze herijkte strategie zal in 2023 verder worden uitgerold. De komende drie jaar is De Goudse hoofdsponsor van Sparta, waarmee de zichtbaarheid van het merk is vergroot. Sinds de coronapandemie is het hybride werken binnen De Goudse de nieuwe norm. De Goudse als werkgever is een aantrekkelijk bedrijf.

Naast positieve resultaten hebben wij ook vooruitgang geboekt in het versterken van ons ‘Goudse huis’. Uitbreiding van het belang in Anker Insurance N.V. (hierna ook: Anker) naar 100% per 1 april 2022, diverse overnames door VLC & Partners, het plaatsen van achtergestelde Tier-2 obligaties van EUR 25 mln. en uitbreiding van de strategische investering in VCSW van een belang van 30% naar 49% zijn hier voorbeelden van.

In financiële termen is de omzet wederom in de breedte gegroeid, ook gedreven door de overname van Anker en door premieaanpassingen in met name het Schadebedrijf. De periodieke omzet in het Levenbedrijf bleef stabiel, de omzet van het Schadebedrijf steeg met 7%.

Het resultaat na belastingen van De Goudse N.V. bedraagt EUR 32,2 mln. (2021: EUR 47,4 mln.). Dit is een positief resultaat, gebaseerd op zowel gunstige als ongunstige (incidentele) ontwikkelingen, gedreven door verkoop van participaties in een vastgoedfonds, hoge inflatie, volatiele rente met een grote impact op de hypotheekfondsen en verhoging van de rekenrente op diverse Schade- en Levenproducten.

In het afgelopen jaar is het premie-inkomen voor vrijwel alle branches (behalve Leven Individueel, Leven koopsommen en WIA SCOR) verder toegenomen, gemiddeld met 11%. De premie- en provisie-inkomsten, bedragen in 2022 bijna EUR 900 mln. (2021: ruim EUR 800 mln.).

De technische resultaten van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. bedragen respectievelijk EUR 21,5 mln. (2021: EUR 52,2 mln.) en EUR 26,3 mln. (2021: EUR -9,2 mln.). Voor Schadeverzekeringen zijn de resultaten bij Zaakschade Zakelijk Provinciaal en Volmacht en De Zeeuwse positief. Bij de inkomensproducten zijn de resultaten over het algemeen positief, het resultaat van het Levenbedrijf werd sterk positief beïnvloed door de verhoging van de rekenrente.

De onderliggende verzekeringstechnische ontwikkelingen zijn divers te noemen. De gunstige resultaten bij Aansprakelijkheid, Rechtsbijstand en Ongevallen leidden tot een positief technisch resultaat van Zaakschade. De stormen in februari, toenemende verkeersdrukte, inclusief negatieve letselontwikkeling, en een hoge inflatie zorgden voor Zaakschade voor een bewogen jaar bij Brand en Motorrijtuigen. De schadelastontwikkeling bij Motorrijtuigen zal komend jaar doorlopende aandacht krijgen. Bij Verzuim werd de impact van de coronapandemie in de schadefrequentie steeds minder zichtbaar, nadat dit de resultaten in voorgaande jaren fors beïnvloedde. Ook is de naverrekening hoger dan verwacht. Het resultaat bij Inkomen Individueel is positief door met name een lage schaderatio. De portefeuille van de WGA-eigenrisicoverzekering en de WIA-portefeuille groeiden ook in 2022 in omvang. Het resultaat van beide portefeuilles in 2022 stond onder druk van verschillende uitdagingen. In 2023 zullen beide portefeuilles aandacht nodig hebben.

De solvabiliteitsratio van De Goudse is gedaald naar 193% (2021: 203%) en blijft ruim boven het targetniveau van het kapitaalbeleid. Het aanwezig vermogen is sterker gedaald dan het vereist vermogen. De daling van het aanwezig vermogen wordt met name verklaard door de rentestijging, wat invloed heeft op de beleggingen en verplichtingen bij Schade en Leven. Daarnaast daalt het vermogen als gevolg van voorgenomen dividend en door investeringen in goodwill (primair door VLC/Anker). Dit wordt deels gecompenseerd door de geplaatste achtergestelde Tier-2 obligatielening.

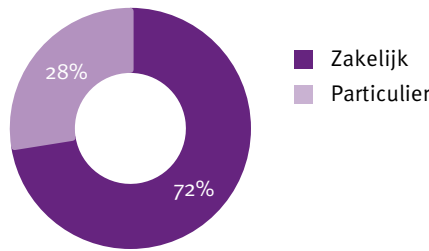
De solvabiliteitsratio van het Schadebedrijf is gedaald naar 182% (2021: 205%). De solvabiliteitsratio van het Levenbedrijf is licht gestegen naar 146% (2021: 145%). De solvabiliteitsratio van Anker bedraagt 173% (2021: 218%) en ligt boven het targetniveau van het kapitaalbeleid.

GROEI IN ALLE SEGMENTEN

In 2022 is ons totale periodieke premie-inkomen (exclusief koopsomproductie in het Levenbedrijf en omzet VLC) gegroeid met 11% (2021: 12%) naar EUR 743,0 mln. (2021: EUR 671,3 mln.). De

groeicijfers van de zaakschadeportefeuille (zakelijk en particulier, zowel provinciaal als volmacht) en De Zeeuwse zijn met respectievelijk 6% en 9% boven verwachting. De omzet van koopsommen bedroeg EUR 86,2 mln. (2021: EUR 92,1 mln.) wat resulteerde in een totaal premie-inkomen van EUR 829,2 mln. (2021: EUR 763,4 mln.).

Het premie-inkomen van de particuliere en zakelijke producten is in 2022 gestegen, met respectievelijk 12% en 10%. Hierin is ook de niet-autonome premiegroei door de overname van Anker in verwerkt. De verhouding tussen de omvang van de zakelijke en particuliere portefeuilles is licht veranderd ten opzichte van 2021, waarbij de particuliere portefeuille met 1 procentpunt steeg. Dit is met name te verklaren doordat Anker voor twee derde particuliere premie betreft. Via Erkend MKB-adviseurs (EMA's) biedt De Goudse onderscheidende dienstverlening op het gebied van risicomanagement voor mkb-ondernemingen. De productie vanuit de EMA's blijft groeien. Inmiddels wordt meer dan de helft van de huidige productie gesloten via EMA's.

Totale premie-inkomen EUR 743,0 mln.

Periodieke verzekeringstechnische premie-inkomen De Goudse N.V.

KOSTENRATIO LAAT EEN LICHT STEIGING ZIEN

De reguliere kosten zijn in 2022 toegenomen met EUR 12,6 mln. tot EUR 95,8 mln. (2021: EUR 83,2 mln.) (exclusief Anker). Deze stijging is te verklaren door hogere kosten voor externe inhuur als compensatie voor de lagere interne bezetting dan gewenst, toename van applicatiebeheer en een grotere capaciteitsvraag voor het verder verbeteren van de beheerste bedrijfsvoering, overnames en projecten binnen Financiën. Ook leiden hogere advieskosten voor (potentiële) overnames en de strategie-herijking en hogere specifieke ICT-kosten tot hogere reguliere kosten.

De omvang van de reguliere kosten als percentage van de omzet is in 2022 gestegen naar 13,5% (2021: 12,4%).

RESULTATEN GOUDSE SCHADEVERZEKERINGEN N.V.

Het technisch resultaat van Goudse Schadeverzekeringen N.V. bedraagt EUR 21,5 mln. (2021: EUR 52,2 mln.). De stormen in februari, toenemende verkeersdrukte, inclusief negatieve letselontwikkeling, en een hoge inflatie hebben voor Zaakschade gezorgd voor een bewogen jaar bij Brand en Motorrijtuigen. De gunstige resultaten bij Aansprakelijkheid, Rechtsbijstand en Ongevallen leiden tot

een positief technisch resultaat van Zaakschade. Bij Reis zien wij dat de markt zich herstelt in 2022 na de coronapandemie, hoewel in een lager tempo dan verwacht. Dit leidt tot positieve resultaten bij Reis. Bij Verzuim werd de impact van de coronapandemie in de schadefrequentie steeds minder zichtbaar, nadat dit de resultaten in voorgaande jaren fors beïnvloedde. De stormen in februari hebben De Zeeuwse ongekend hard geraakt, maar door het uitblijven van grote branden was het resultaat van Brand positief. Bij Motorrijtuigen is het beeld bij De Zeeuwse gelijk aan dat van De Goudse. Ook bij De Zeeuwse is door een gunstige schadeontwikkeling bij zowel Verzuim als Inkomen Individueel het technisch resultaat bij Inkomen positief. Daarnaast heeft de oplopende rente dit jaar binnen de volledige portefeuille gezorgd voor negatieve beleggingsresultaten.

De solvabiliteitsratio is 182% (2021: 205%) en bevindt zich volgens het kapitaalbeleid op niveau ‘surplus’. De daling van de solvabiliteit is het gevolg van een lager aanwezig vermogen, primair als gevolg van voorgenomen dividenduitkeringen en een beperkt lagere SCR.

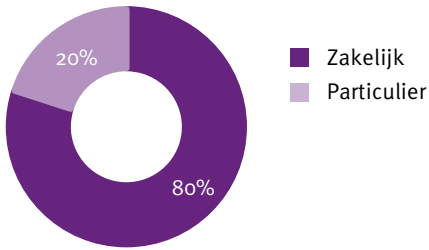
BLIJVENDE OMZETGROEI ONDANKS UITDAGENDE MACRO-ECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN

De premieomzet in het Schadebedrijf groeit in 2022 met EUR 40,3 mln. naar EUR 643,3 mln. (2021: EUR 603,0 mln.). Al onze branches groeien, zowel in de zakelijke als de particuliere markt. Het label De Zeeuwse maakt met 9% de sterkste groei door in 2022.

De omzet van onze zakelijke portefeuille is met 8% toegenomen (2021: 10%). Door de onzekere economische ontwikkelingen hadden wij een scenario geschetst met daarin een kleinere omzetgroei dan voorgaande jaren. Desondanks wisten wij ook in 2022 onze doelstellingen op het gebied van omzetgroei in onze strategische kernmarkt te behalen. Via Erkend MKB-adviseurs (EMA's) biedt De Goudse onderscheidende dienstverlening op het gebied van risicomanagement voor mkb-ondernemingen. De productie vanuit de EMA's blijft groeien. Inmiddels wordt meer dan de helft van de huidige productie gesloten via EMA's. De premiegroei in de Inkomensportefeuille komt voor een belangrijk deel voort uit het verzekeren van grotere loonsommen van bestaande klanten. Via een naverrekening stellen wij voor iedere klant de definitieve premie van het voorgaande jaar vast. Gemiddeld genomen hebben bij ons verzekerde werkgevers het afgelopen jaar meer werknemers verzekerd, met name veroorzaakt door een toegenomen werkgelegenheid. Ten slotte nemen de lonen van de verzekerde werknemers gemiddeld genomen ook toe. Daarnaast bleken premie-aanpassingen noodzakelijk om de tarifiering beter aan te laten sluiten op het risicoprofiel van onze klanten.

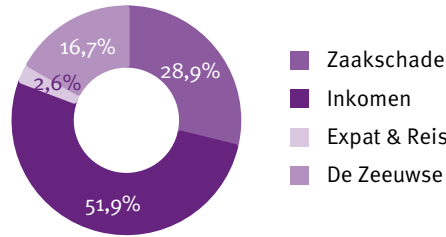
Met een groeipercentage van 3% (2021: 7%) blijft de particuliere portefeuille groeien. De autonome groei is lager dan vorig jaar, maar levert nog steeds een belangrijke bijdrage aan de groei van de omzet van De Goudse.

Door de sterkere groei is het aandeel van de zakelijke portefeuille in 2022 toegenomen ten opzichte van de particuliere portefeuille (2021: zakelijk 79% en particulier 21%). Binnen de portefeuille van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is de premieomzet van EUR 643,3 mln. als volgt verdeeld:

Totale premie-inkomen EUR 643,3 mln.

Premieomzet verdeling Goudse Schadeverzekeringen N.V.

Totale premie-inkomen EUR 643,3 mln.

Premieomzet verdeling Goudse Schadeverzekeringen N.V.

De verdeling van de premieomzet over de branches is in 2022 nagenoeg gelijk gebleven aan 2021.

ZAAKSCHADE

In 2022 is de omzet van zowel de provinciale tekening (8%) als de volmachttekening (3%) gegroeid. Nieuwe productie in samenhang met premieverhogingen, voornamelijk als gevolg van indexaties, hebben bij de provinciale tekening gezorgd voor een groei van de omzet. De groei bij de volmachttekening komt lager uit als gevolg van strategische keuzes, waardoor het aandeel in motorrijtuigen iets is teruggelopen. De andere Zaakschade gerelateerde producten groeien qua omzet minstens zo snel als bij de provinciale tekening of bij bepaalde producten zelfs sneller.

Het technisch resultaat van Zaakschade in 2022 bedraagt EUR 1,7 mln. (2021: EUR 8,4 mln.). De stormen in februari, toenemende verkeersdrukte en een hoge inflatie hebben voor Zaakschade

gezorgd voor een bewogen jaar. Daarnaast heeft een snel oplopende rente geleid tot negatieve beleggingsresultaten bij alle Zaakschade gerelateerde branches. De drielingsstorm (Dudley, Eunice en Franklin) heeft in februari gezorgd voor een piek aan schademeldingen en daarmee voor de grootste catastrofeschade in ons bestaan. Storm Eunice staat in de top-3 zwaarste stormen in ruim vijftig jaar.

De totale bruto schadelast (inclusief De Zeeuwse) van deze drielingsstorm is toegenomen naar meer dan EUR 20 mln. Door ons herverzekeringscontract is de netto schadelast een stuk lager uitgevallen, maar de last als gevolg van deze stormen heeft het resultaat bij Brand behoorlijk beïnvloed.

Ook een select aantal grote brandschades hadden een negatief effect. Wij zien daarnaast dat de toenemende verkeersdrukte in samenhang met een hoge inflatie onze schadelast bij Motorrijtuigen (Casco-dekking) doet stijgen. Het technisch resultaat van de Casco-dekking blijft nog ruim positief, maar is lager dan tijdens de coronapandemie. De toenemende verkeersdrukte heeft ook zijn weerslag op de ontwikkeling van de schadelast op de WA-dekking, waar het resultaat vooral wordt beïnvloed door letselschades. Een negatieve uitloop vanuit oude schadejaren in combinatie met een aantal grote letselschades en groei van de schadelast in het huidige schadejaar zorgt voor een negatief technisch resultaat op de WA-dekking. De minder goede resultaten bij Brand en Motorrijtuigen worden dit jaar ruimschoots gecompenseerd door de resultaten bij Aansprakelijkheid, Rechtsbijstand en Ongevallen. Voornamelijk het technisch resultaat bij Aansprakelijkheid is dit jaar ruim boven verwachting uitgekomen door het uitblijven van grote schades. Daarnaast heeft een betere inschatting van de voorzieningen bij Rechtsbijstand ervoor gezorgd dat het technisch resultaat in 2022 is verbeterd. Het technisch resultaat bij de branche Ongevallen toont stabiel dankzij een lage schaderatio.

INKOMEN

De omzet van Inkomen Collectief groeide in 2022 opnieuw voor alle producten in de portefeuille, met name voor de Verzuimverzekering. Premie-aanpassingen en premiemutaties uit naverrekeningen leidden tot een groei van 7% (2021: 10%). De premies uit naverrekeningen namen sterker toe dan verwacht door grotere loonsommen van verzekerde werknemers. Ook de omzet van Inkomen Individueel nam toe, met 3% (2021: 7%). De groei van deze stabiele portefeuille wordt verklaard door premie-aanpassingen.

Het technisch resultaat van de inkomensportefeuille bedraagt in 2022 EUR 12,6 mln. (2021: EUR 27,6 mln.). De portefeuille van de Verzuimverzekering werd in 2020 en 2021 gedomineerd door de coronapandemie. Wij ontvingen een record aan nieuwe ziekmeldingen en ook de duur van ziekmeldingen nam toe. Ook in het begin van 2022 drukte corona haar stempel op de schadefrequentie. Door

de omikronvariant werden veel werknemers in de portefeuille tegelijk ziek. Voor veel ziektegevallen gold dat de periode van arbeidsongeschiktheid van korte duur was, waardoor de impact op de schadelast beperkt bleef. Nu de pandemie achter de rug is, zien wij de meldingsfrequentie van nieuwe ziektegevallen normaliseren. Het niveau van het aantal ziektegevallen in de portefeuille neemt echter ieder jaar toe. Deze ontwikkeling in het verzuim is in de hele markt zichtbaar. De portefeuille van de WGA-eigenrisicoverzekering en de WIA-portefeuille groeiden ook in 2022 in omvang. Het resultaat van beide portefeuilles werd in 2022 onder druk gezet door verschillende uitdagingen. De belangrijkste daarvan is de landelijk toenemende instroom in de WIA en dat beeld zien wij terug in de schadefrequentie. Het herverzekeringscontract compenseert een gedeelte van de verhoogde schadelast. Daarnaast werd het resultaat van beide portefeuilles beïnvloed door negatieve beleggingsresultaten. Vanwege het langlopende karakter van de WIA-verzekering kon dit meer dan gecompenseerd worden door het verlagen van de voorziening via een hogere rekenrente. Omdat een gemiddelde schade in de WGA-eigenrisicoverzekering korter duurt, was een volledige compensatie in de voorziening niet haalbaar. Het resultaat bij Inkomen Individueel heeft ook dit jaar belangrijk bijgedragen aan het totale technisch resultaat. Het positieve resultaat wordt voornamelijk verklaard door een lager dan verwachte kostenratio en een lage schaderatio door een vrijval van de voorzieningen als gevolg van de gestegen rekenrente. Deze positieve impact overtreft hiermee de negatieve beleggingsresultaten. Het effect van de coronacrisis is ook dit jaar beperkt gebleven. Instromers herstelden over het algemeen snel.

EXPAT & REIS

Het herstel van de markt na de coronapandemie zet zich voort in 2022, maar wel in een lager tempo dan geprognosticeerd. Dit is vooral te zien bij de ontwikkeling van de verdiende premie van Expat. Het technisch resultaat bedraagt EUR 1,2 mln. (2021: EUR 1,7 mln.). Dit resultaat wordt enerzijds positief beïnvloed door de gunstige schadelastontwikkeling bij Reis en anderzijds negatief door de beleggingsresultaten.

DE ZEEUWSE

De Zeeuwse is actief in de regio Zuidwest-Nederland en richt zich samen met gespecialiseerde adviseurs op het hele land, met de agrarische, hippische en garagemarkt als kernbranches. In 2022 groeit de omzet van De Zeeuwse met 9% naar EUR 107,1 mln. (2021: EUR 98,3 mln.). De focus op totaalrelaties is zichtbaar in de premieontwikkeling: premiegroei wordt geboekt bij zowel Zaakschade (Brand, Motorrijtuigen, Aansprakelijkheid) als Inkomen.

Het technisch resultaat van De Zeeuwse bedraagt EUR 6,0 mln. (2021: EUR 14,6 mln.). De stormen in februari raakten De Zeeuwse ongekend hard. Ondanks deze catastrofeschade is het technisch resultaat bij Brand positief door het uitblijven van grote branden. De toenemende

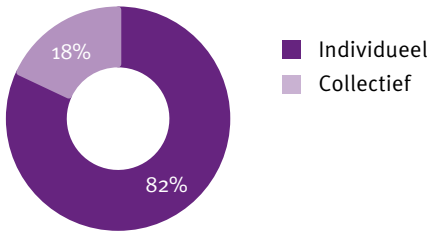
verkeersdrukte leidt tot meer schademeldingen bij Motor WA. Deze ontwikkeling leidt ook tot meer letselschades, waardoor het technisch resultaat bij Motorrijtuigen negatief is. Het technisch resultaat bij Inkomen is positief dankzij een gunstige schadeontwikkeling bij zowel Verzuim als Inkomen Individueel.

RESULTATEN GOUDSE LEVENSVZERKERINGEN N.V.

Het technisch resultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. is uitgekomen op EUR 26,3 mln. (2021: EUR -9,2 mln.). Dit komt vooral door een vrijval van de voorziening in verband met de verhoging van de rekenrente van -0,75% naar 1% bij de DIL-portefeuille (EUR +41,7 mln.) en van 0,25% naar 1% bij ANW (EUR +3,4 mln.). Aan de andere kant wordt het resultaat dit jaar gedrukt door de oplopende rente voor negatieve beleggingsresultaten door een koersdaling van de hypotheekfondsen (EUR -25,7 mln.) en hogere bedrijfskosten. De gestegen rente heeft in 2022 dus een negatief effect gehad aan de beleggingenkant en een positief effect aan de verplichtingenkant, wat per saldo tot een positief resultaat heeft geleid.

Ultimo 2022 is besloten tot een bijzondere waardevermindering van EUR 7,9 mln. van de goodwill voortkomend uit de overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. De realiseerbare waarde komt significant lager uit door een stijging van de verdisconteringsvoet en doordat de huidige prognose achterblijft bij de initiële verwachtingen over groei van de portefeuille en synergievoordelen. In deze prognose is de verwachte positieve impact van de Nieuw Leven-strategie nog niet meegenomen.

De periodieke premieomzet van Goudse Levensverzekeringen N.V. is in 2022 nagenoeg stabiel gebleven ten opzichte van 2021 met EUR 68,5 mln. (2021: EUR 68,3 mln.). Hierbij dient opgemerkt te worden dat vorig jaar de premies van de overgenomen verzekeraar Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. (hierna ook: LVM) voor een deel in de jaarcijfers waren opgenomen (vanaf overnamedatum 1 april). Vanaf 2022 wordt de volledige omzet van die portefeuille in de cijfers opgenomen. De productiecijfers van het levenbedrijf laten vooral door de Nieuw Leven-strategie duidelijk een stijgende lijn zien, maar dat is nog niet voldoende om de portefeuille op hetzelfde omzetniveau te houden. Er is sprake van een lichte stijging in de omzet van onze collectieve levensverzekeringen naar EUR 12,2 mln. (2021: EUR 11,4 mln.). De omzet via koopsommen was in 2022 opnieuw hoog met EUR 86,2 mln., maar wel lager dan vorig jaar (2021: EUR 92,1 mln.). Ook hier geldt dat in de cijfers van vorig jaar slechts drie omzetkwartalen van LVM waren opgenomen.

Premieomzet Goudse Levensverzekeringen N.V.

De solvabiliteit van het Levenbedrijf is licht gestegen naar 146% (2021: 145%) en ligt boven het interventieniveau van het kapitaalbeleid, op het niveau ‘comfort’.

RESULTATEN ANKER INSURANCE COMPANY N.V.

Per 1 april 2022 heeft De Goudse N.V. haar 30%-belang in Anker Insurance Company N.V. (‘Anker’) met 70% uitgebreid naar 100%. Over drie kwartalen bedraagt de omzet van Anker EUR 31,1 mln. wat een positieve bijdrage levert aan de totale premieomzet van De Goudse N.V. Het bruto resultaat van Anker bedraagt over drie kwartalen EUR 1 mln. negatief, wat met name wordt veroorzaakt door negatieve beleggingsopbrengsten. Onderliggend is het verzekeringstechnisch resultaat gunstiger dan verwacht.

RESULTATEN VLC & PARTNERS B.V.

VLC & Partners laat in 2022 een omzetstijging van 30% zien naar EUR 68,1 mln. (2021: EUR 52,6 mln.), primair als gevolg van acquisities. Het bruto resultaat bedraagt EUR 0,8 mln. (2021: EUR 2,5 mln.).

Door VLC & Partners zijn in 2022 de volgende overnames gedaan: per 1 januari 2022 zijn er belangen verworven in Koekenberg Van Vuuren B.V. (100%), Koekenberg Van Vuuren Assuradeuren B.V. (100%), Bielderman Koetsier B.V. (64%) en NDW Assurantiën B.V. (100%). Daarnaast zijn er per 1 januari 2022 portefeuillerechten overgenomen van Hubert Koekenberg B.V. en Hoofwijk Advies B.V.

ONTWIKKELING BELEGGINGEN

Het jaar 2022 begon met de verwachting dat er na het eerste kwartaal ruimte zou komen voor economische groei door de steeds verder afnemende impact van de coronacrisis. Al snel kreeg de (economische) markt tegenvallers te verwerken door de oorlog in Oekraïne, oplopende energieprijzen en hoge inflatiecijfers. Door de verslechterde koopkracht van de consument en de oplopende kosten voor bedrijven wordt er in 2023 een recessie verwacht.

De Europese Centrale Bank heeft in 2022 aangegeven dat haar prioriteit de inflatiebestrijding is. De obligatie opkoopprogramma’s zijn beëindigd, wat de weg vrij heeft gemaakt voor renteverhogingen. Dit zorgt ervoor dat de ECB de rente in 2022 meermaals met flinke stappen verhoogde en dat deze trend zich naar verwachting verder

voortzet in 2023. Ondanks de dalende inflatiecijfers aan het einde van 2022 is de ECB niet overtuigd dat de inflatie duurzaam richting het doel van 2% beweegt.

De marktrente voor Nederlandse staatsleningen met een looptijd van 10 jaar steeg van ongeveer 0% aan het einde van 2021 tot 2,8% eind 2022. De risico-opslagen op bedrijfsobligaties zijn, na eerdere stijging in 2022, in het laatste kwartaal gedaald.

De fors gestegen marktrente zorgde ervoor dat de performance van vastrentende waarden zeer negatief is (-20,0%). Een vergelijkbaar beeld is te zien bij hypotheekfondsen, die een zwaar jaar hebben gehad (-18,8%). De aandelenportefeuille toont een positieve performance van 12,5% door de alternatieve beleggingen die zijn opgenomen in de portefeuille. Ook is de performance van de vastgoedfondsen net positief met 1,0%.

Kapitaal en liquiditeitsmanagement

KAPITAALBELEID

De Goudse streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de organisatie. De doelstelling van het kapitaalbeleid is tweeledig. Enerzijds moet dit beleid ervoor zorgen dat voor zowel De Goudse groep als de verzekeringstechnische entiteiten (onder toezicht staande onderneming of OTSO) een solide kapitaalbasis wordt behouden of dat deze basis hersteld kan worden, ook als bepaalde stress-scenario’s zich voordoen. Anderzijds draagt het kapitaalbeleid bij aan het bereiken van de strategische doelstellingen, in overeenstemming met de gedefinieerde risicobereidheid.

Het kapitaalbeleid is erop gericht om kapitaal boven het surplusniveau bij een dochtermaatschappij effectief in te zetten voor de groep, waardoor de strategische mogelijkheden worden vergroot. De Goudse heeft in het kapitaalbeleid een bovengrens benoemd waarboven sprake is van een surplus dat kan worden uitgekeerd aan de groep.

De solvabiliteitseisen trekken de onderstaande grenzen in de groep en in het schade- en levenbedrijf (ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar):

	Interne norm	Interventie niveau	Target niveau	Surplus niveau
Groep	125%	145%	165%	210%
OTSO	115%	130%	150%	175%

Interne norm, target- en interventieniveaus onder Solvency II

SOLVABILITEITSPOSITIE

De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II. De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen. Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,45%), de volatility adjuster (VA, 19 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Ultimo 2022 bedraagt de solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. 193% (2021: 203%).

	Target niveau	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Groep	165%	193%	203%
Schade	150%	182%	205%
Anker	150%	173%	218%
Leven	150%	146%	145%

Target vs realisatie onder Solvency II

Naast solvabiliteitseisen onder Solvency II regelgeving heeft De Goudse ook solvabiliteitseisen gedefinieerd onder een economisch raamwerk. De solvabiliteit onder het Goudse economisch raamwerk wordt gezien als overdrachtswaarde. Hierbij is van belang dat de verplichtingen jegens polishouders gewaarborgd zijn. Met andere woorden: bij een overdracht hoeft de kopende partij geen kapitaal bij te storten. Daarom wordt als interne norm gehanteerd dat onder het economische raamwerk het eigen vermogen groter dan nihil moet zijn.

Economische solvabiliteit	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Groep	235%	224%
Schade	180%	199%
Anker	173%	218%
Leven	132%	108%

Economische solvabiliteit

DIVIDENDBELEID

De Goudse heeft in haar nieuwe beleid over 2022 opgenomen dat jaarlijks 30% van het netto resultaat van De Goudse N.V., na betaling van het dividend op financieringspreferente aandelen, wordt uitgekeerd als dividend. Voor Schade en Anker is het dividendpercentage 50% van de netto winst en voor Leven 100%. Hiervan kan worden afgeweken als de solvabiliteit of andere inzichten hiertoe aanleiding geven.

EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen op basis van de statutaire boekwaarde waarderingsgrondslagen nam in 2022 af tot EUR 406,2 mln. (2021: EUR 416,3 mln.). De belangrijkste mutaties zijn:

- EUR 32,2 mln. positief netto resultaat 2022;
- EUR 26,7 mln. afname van de herwaarderingsreserve voor waardevermeerderingen van beleggingen in aandelen en terreinen en gebouwen;
- EUR 16,3 mln. uitkering van dividend bestaande uit EUR 1,7 mln. preferent dividend 2022, EUR 11,5 mln. slotdividend 2021 en EUR 3,1 mln. interim dividend 2022.

Het rendement op eigen vermogen was in 2022 7,6% (2021: 12,1%).

AANWEZIG VERMOGEN ONDER SOLVENCY II

Het aanwezig vermogen nam in 2022 af tot EUR 435,9 mln. (2021: EUR 477,7 mln.). Deze afname is het gevolg van het aantrekken van EUR 25 mln., de impact van de financiële markten en overige lasten (EUR 84 mln.) en (voorgestelde) dividenduitkeringen van EUR 10,8 mln.

LIQUIDITEITSBELEID EN -POSITIE

De Goudse wil altijd aan haar toekomstige verplichtingen kunnen voldoen. Daarom streeft De Goudse een hoge liquiditeit na in haar beleggingsportefeuilles. Ook wordt jaarlijks een liquiditeitsprognose voor de middellange termijn opgesteld. Op basis van deze prognose wordt de liquiditeitsbehoefte in kaart gebracht en een passende liquiditeitsbuffer geformuleerd voor de periode van het Middellange Termijn Plan.

Daarnaast houdt De Goudse voor liquiditeitsdoeleinden kredietfaciliteiten aan bij Leven (EUR 15 mln.), bij Schade (EUR 25 mln.) en op groepsniveau (EUR 7 mln. ongecommitteerd). De liquiditeitspositie van het schade- en levenbedrijf is zeer gezond, aangezien De Goudse een hoog niveau van liquide beleggingen aanhoudt in de beleggingsmix, waaronder snel liquide te maken overheidsobligaties met een hoge kredietwaardigheid.

Risicomanagement

INLEIDING

De Goudse loopt als verzekeringsmaatschappij allerlei risico’s en beheerst die voor haar klanten en andere belanghebbenden. Enerzijds gaat het om risico’s die horen bij de uitvoering van het verzekeringsbedrijf, anderzijds ontstaan risico’s vanuit de omgeving van De Goudse en vanuit de manier waarop De Goudse is georganiseerd en haar processen zijn ingericht.

Het Bestuur van De Goudse is verantwoordelijk voor de opzet en werking van de interne risicobeheers- en controlesystemen, op zo’n manier dat de risico’s worden beheerst binnen de risicobereidheid die De Goudse heeft gedefinieerd.

De Goudse heeft een risicomanagementsysteem ingericht. Dit is bestemd voor het systematisch onderkennen, meten, bewaken en beheren van – en rapporteren over – de belangrijkste risico’s waaraan De Goudse nu of in de toekomst wordt blootgesteld. In de jaarrekening staat een nadere beschrijving van de risk-governance-structuur, het risicoprofiel en de ontwikkelingen in 2022.

BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN RISICOMANAGEMENT IN 2022

- Met als basis de Europese Green Deal komt er veel wet- en regelgeving op het gebied van Environment (milieu), Social (mens en maatschappij) en Governance (goed bestuur) (ESG) op De Goudse af. Compliance en een externe adviseur hebben een inventarisatie van de ESG-wet- en regelgeving gemaakt en op basis daarvan een actieplan opgesteld om aan de nieuwe eisen te voldoen. Het bestuur heeft het actieplan geaccordeerd en een projectmanager aangesteld. Hiermee is een belangrijke randvoorwaarde gecreëerd om de stappen in transparantie te zetten die in 2023 en over 2024 vereist zijn. Gedurende het proces wordt De Goudse bijgestaan door een extern adviseur en zijn Compliance en Bestuurslid Financiën en Risk nauw betrokken bij de voortgang.
- Crises, onzekerheden en risico's volgden elkaar in 2022 in rap tempo op. Geopolitiek, zoals de oorlog in Oekraïne en spanningen rondom China en Taiwan. Economisch, zoals de hoge energiekosten, hoogste inflatie in veertig jaar en volatiele rente. Maar ook klimatologisch: de klimaatveranderingen, lage waterstand en watertekorten. Ten slotte zijn er ook nog politieke crises rond thema's als stikstofreductie, betaalbaarheid van huisvesting, toeslagenaffaire en immigratie. Het Bestuur en ARC (Audit- en Riskcommissie) monitoren met behulp van de risicomanagement rapportages de ontwikkelingen.
- In 2021 is GRC-tooling (Governance, Risk & Compliance) geïmplementeerd op basis van het beleid zoals vastgelegd

- in het risicomanagementraamwerk en de bijbehorende beleidsstukken en procedures, met als doelstelling het Interne Controle Framework van De Goudse aantoonbaar te verbeteren in opzet, bestaan en werking. In 2022 zijn met name de financiële processen en een aantal andere thema’s geanalyseerd en opgenomen in GRC-tooling. Verder is control testing, ondersteund door de GRC-tooling, van de key controls operationeel waarmee de aantoonbare beheersing van processen aanzienlijk is verbeterd. Bij de inrichting van GRC-tooling is feedback van De Nederlandsche Bank meegenomen.
- In 2022 is het project voor informatiebeveiliging afgerond. De focus ligt hierbij op het introduceren van een nieuw informatiebeveiligingsraamwerk gebaseerd op de Good Practice Informatiebeveiliging van DNB. Met de introductie van dit raamwerk wordt de risicobeheersing rond informatiebeveiliging beter en meer expliciet geborgd in de organisatie en zijn de opmerkingen van DNB geadresseerd. Het raamwerk is opgenomen in de GRC-tooling waarbij de werking wordt getoetst door control testing. In 2023 worden resterende openstaande punten in de lijn opgepakt.

RISICOMANAGEMENTSYSTEEM

De Goudse heeft een uitgebreid risicomanagementsysteem om zowel financiële als niet-financiële risico's te identificeren, meten, evalueren en beheren. De teams Riskmanagement en Compliance houden toezicht op de risicobeheersing in de dagelijkse bedrijfsvoering. Via beleidsdocumenten waarborgt De Goudse dat de risicobereidheid die op strategisch niveau is vastgesteld, wordt vertaald naar beheersmaatregelen op tactisch/operationeel niveau, kapitaalbeleid en risicobudgetten en risicolimieten.

Risicomanagementorganisatie

De risicomanagementorganisatie omvat het geheel aan governance- en beleidsmaatregelen dat erop is gericht om alle risico’s die samenhangen met de bedrijfsactiviteiten zo goed mogelijk te managen en te voorkomen dat de risicopositie en de hieruit voortkomende verliezen de winstgevendheid of solvabiliteit van De Goudse ernstig in gevaar brengen. De inrichting van de risicomanagementorganisatie is gebaseerd op het ‘Three lines of defence’ risicobeheersingsmodel.

Risk-governancestructuur

Het Bestuur heeft de integrale managementverantwoordelijkheid voor alle activiteiten van De Goudse, waaronder het vaststellen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van het algehele beleid. De operationele aansturing van de tweedelijns-risicomanagementfunctie is belegd bij

de bestuurder Financiën en Risk. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt hierop toezicht.

In vervolg op de uitbreiding van de participatie in Anker Insurance Company naar 100%, is de samenwerking tussen de sleutelfuncties van De Goudse en Anker uitgewerkt. De EIOPA richtsnoeren voor het Governance-systeem op groepsniveau zijn hierbij als uitgangspunt genomen.

Strategische Risicomanagement Analyse (SRA)

Om de risico’s en kansen te identificeren die passen bij de vastgestelde strategische richting, heeft het Bestuur in 2022 een Strategische Risicomanagement Analyse (SRA) uitgevoerd. Het doel van deze SRA is het identificeren, analyseren en vaststellen van de risico’s die de meeste impact hebben op de strategische doelstellingen. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de geo-politieke spanningen, rente- en inflatie-ontwikkelingen, het cyberrisico en klimaatverandering.

Own Risk & Solvency Assessment (ORSA)

De Goudse heeft een Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd op de groep als geheel en haar verzekeringsentiteiten Goudse Levensverzekeringen N.V. en Goudse Schadeverzekeringen N.V. De risico’s die naar voren zijn gekomen tijdens de SRA zijn gebruikt bij het bepalen van de ORSA-scenario’s. Anker heeft een eigen ORSA uitgevoerd.

Risicorapportages

Met risicorapportages wordt gerapporteerd over het risicoprofiel van De Goudse, ter ondersteuning van de besluitvorming van het management. De rapportages bevatten samen de kerninformatie voor de sturing en beheersing van de risico’s van De Goudse:

- managementrapportages: geven inzicht in de financiële en niet-financiële ontwikkeling van De Goudse en haar bedrijfsonderdelen;
- risicomanagementrapportages: geven inzicht in het risicoprofiel van De Goudse en de wijze waarop met name de risico’s die buiten de risicobereidheid vallen worden beheerst en gemitigeerd, op strategisch, tactisch en operationeel niveau, door Bestuur, management en de operationele teams; deze rapportages bevatten een onafhankelijk oordeel van iedere tweedelijnsleutelfunctiehouder;
- balansmanagementrapportages: tonen de wijze waarop De Goudse haar specifieke balansposities en daaraan gerelateerde risico’s (inclusief beleggingen) adequaat beheerst.

RISICOBEREIDHEID

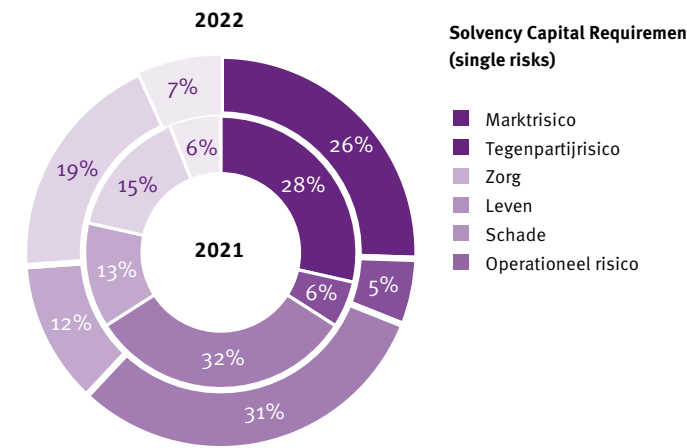
De Goudse stelt de risicobereidheid vast, zodat het risicoprofiel binnen de door het Bestuur goedgekeurde grenzen kan worden beheerst. De risicobereidheid beschrijft het risiconiveau dat

De Goudse bereid is te accepteren om de strategische doelen te realiseren, met een goede balans tussen risico en rendement. De risicobereidheid dekt zowel financiële als niet-financiële risico's.

RISICOPROFIEL

De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II. De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen. Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule. Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,45%), de volatility adjuster (VA, 19 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Ultimo 2022 bedraagt de solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. 193%. Daarmee ligt de ratio ruim boven het targetniveau. Het aanwezige vermogen bedraagt EUR 435,9 mln. en bestaat voor EUR 341,7 mln. uit Tier 1-vermogen (waarvan EUR 322,0 mln. unrestricted) en voor EUR 94,2 mln. uit Tier 2-vermogen. Het vereist vermogen bedraagt EUR 226,3 mln.

Opbouw SCR De Goudse N.V.

TOT SLOT

In het hoofdstuk Risicomanagement in de jaarrekening worden het risicomanagement en de solvabiliteitspositie verder toegelicht.

Gouda, 4 april 2023

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester, voorzitter
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

V.l.n.r. Pieter de Frel, Robbert Prins, Marcel Moons en Geert Bouwmeester

JARREkening

JARREkening

JARREkening

JARREkening

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022 VOOR WINSTVERDELING

(bedragen x EUR 1.000)

		31 december	31 december
ACTIVA		2022	2021
Immateriële vaste activa		b1	
– kosten van ontwikkeling		205	276
– intellectueel eigendom		85.623	74.113
– goodwill		40.270	36.702
		126.098	111.091
Beleggingen			
Terreinen en gebouwen		b2	
– voor eigen gebruik		23.730	21.400
– overige terreinen en gebouwen		10.125	10.228
		33.855	31.628
Beleggingen in deelnemingen		b3	777
			6.762
Overige financiële beleggingen			
– aandelen	b4	643.952	625.400
– obligaties	b5	1.451.218	1.491.214
– hypothecaire leningen	b6	35.493	40.073
– andere leningen	b7	297.548	319.357
– polisbeleningen		194	193
		2.428.405	2.476.237
Depots bij verzekeraars		226	253
		2.463.263	2.514.880
Beleggingen voor risico van polishouders		b8	578.978
			728.041
Vorderingen			
Vorderingen uit directe verzekering op:		b9	
– verzekeringnemers		24.012	12.357
– tussenpersonen		10.926	6.786
Vorderingen uit herverzekering		9.101	8.660
Overige vorderingen	b10	28.439	24.951
		72.478	52.754
Overige activa			
Materiële vaste activa	b11	4.643	4.976
Liquide middelen	b12	154.998	132.418
		159.641	137.394
Overlopende activa		b13	
Lopende rente en huur		19.041	20.800
Overige overlopende activa		7.022	5.109
		26.063	25.909
		3.426.521	3.570.069

PASSIVA		31 december	31 december
		2022	2021
Groepsvermogen			
Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouders	b14	406.233	416.287
Aandeel derden in groepsvermogen	b15	14.909	12.871
		421.142	429.158
Achtergestelde schulden		b16	89.142
Technische voorzieningen		b17	
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's			
– bruto	41.550	34.986	
– aandeel herverzekeraars	-4.130	-3.692	
		37.420	31.294
Voor levensverzekering			
– bruto	1.365.463	1.443.385	
– aandeel herverzekeraars	-18.837	-24.123	
		1.346.626	1.419.262
Voor te betalen schade/uitkeringen			
– bruto	1.033.881	982.512	
– aandeel herverzekeraars	-340.122	-315.018	
		693.759	667.494
Voor winstdeling en kortingen			
– bruto		183	193
		2.077.988	2.118.243
Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen			
– bruto	b17	582.409	732.192
Voorzieningen		b18	
– voor belastingen	33.645	15.058	
– overige	4.040	5.340	
		37.685	20.398
Schulden			
Schulden uit directe verzekering	b19	94.181	85.951
Schulden uit herverzekering		6.578	2.662
Overige schulden	b20	61.893	66.773
		162.652	155.386
Overlopende passiva	b21	30.702	25.550
		3.426.521	3.570.069

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

		2022	2021
Bruto geboekte premies		829.182	763.404
Uitgaande herverzekeringspremies		-134.890	-99.328
Mutatie in de voorziening voor niet-verdiende premies		-5.023	964
Subtotaal netto verdiende premies	r1	689.269	665.040
Resultaten uit beleggingen eigen rekening	r2	-1.923	39.183
Resultaten uit beleggingen voor rekening en risico polishouders	r2	-94.455	111.150
Provisie- en commissie-inkomsten	r3	64.449	49.177
Overige bedrijfsopbrengsten		5.930	7.204
Som der bedrijfsopbrengsten		663.270	871.754
Verzekeringstechnische lasten		-466.551	-699.715
Aandeel herverzekeraars		96.058	73.167
		-370.493	-626.548
Acquisitiekosten	r4	-104.983	-93.636
Subtotaal netto lasten uit verzekeringscontracten		-475.476	-720.184
Salarissen en overige personeelskosten		-99.854	-82.076
Sociale lasten en pensioenkosten		-20.916	-17.610
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa		-19.974	-14.131
Overige waardeveranderingen (im)materiële vaste activa		-7.937	-822
Overige bedrijfskosten		-19.439	-13.776
Allocatie kosten naar schadebehandelingskosten		33.614	25.530
Subtotaal bedrijfskosten	r5	-134.506	-102.885
Som der bedrijfslasten		-609.982	-823.069
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		53.288	48.685
Rente- en soortgelijke kosten	r6	-6.414	-6.391
Resultaat voor belastingen		46.874	42.294
Belastingen	r7	-14.828	-10.756
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	r8	584	15.878
Aandeel derden	r9	-442	-25
Resultaat na belastingen		32.188	47.391

De opzet van de geconsolideerde winst- en verliesrekening is ten opzichte van voorgaande jaren herzien. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de ‘Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling’ onder paragraaf ‘3. Stelselwijziging’.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

		2022	2021
Resultaat na belastingen	b14	32.188	47.391
Correcties voor:			
Afschrijving immateriële vaste activa	b1	25.884	12.154
Afschrijving materiële vaste activa	b11	2.027	2.799
Afschrijving rentestandkorting	b17	1.542	290
Afschrijving acquisitiekosten	b17	–	191
Verleende rentestandkorting	b17	-4.107	-44
Activering acquisitiekosten	b17	–	-191
Mutatie technische voorzieningen eigen rekening	b17	-37.690	25.111
Mutatie technische voorzieningen risico polishouders	b17	-149.783	42.830
Mutatie voorzieningen	b18	17.287	8.079
Mutatie vorderingen		-19.724	-640
Mutatie schulden		7.265	33.781
Mutatie overlopende activa		-153	-3.067
Mutatie overlopende passiva	b21	5.152	6.036
Mutatie uit hoofde van herwaardering beleggingen		58.655	-9.447
Kasstroom uit operationele activiteiten		-61.457	165.273
Investerings en aankopen			
Immateriële vaste activa	b1	-38.235	-69.852
Nieuwe consolidaties	b1	-11.404	-8.550
Terreinen en gebouwen	b2	-214	-3.624
Andere deelnemingen	b3	-56	-5.574
Overige financiële beleggingen		-332.526	-254.068
Materiële vaste activa	b11	-1.331	-3.498
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen			
Terreinen en gebouwen	b2	380	–
Overige financiële beleggingen		307.042	224.786
Depots bij verzekeraars	-	27	-1
Saldo mutatie beleggingen voor risico van polishouders	b8	149.063	-43.585
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		72.746	-163.966
Mutatie achtergestelde schuld (per saldo)	b16	24.661	9.638
Betaalde goodwill (t.i.v. eigen vermogen)	b14	–	5.603
Afschrijving agio/disagio achtergestelde schuld	b16	140	153
Betaalde dividenden	b14	-16.244	-8.327
Aandeel derden	b15	2.038	12.870
Overige mutaties	b14	696	-7
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		11.291	19.930
Mutatie liquide middelen	b12	22.580	21.237
Het verloop van de liquide middelen is als volgt:			
Stand primo boekjaar		132.418	111.181
Mutatie boekjaar		22.580	21.237
Stand ultimo boekjaar		154.998	132.418

ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING

1. ALGEMEEN

De jaarrekening van De Goudse N.V. heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. Berekeningen in de tabellen zijn gemaakt met behulp van niet afgeronde getallen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden.

De Goudse N.V. (KvK 29050370) is houdstermaatschappij van schade- en levensverzekeringsmaatschappijen, van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven en van enkele kleine vennootschappen die daarmee samenhangen. De Goudse N.V. is gevestigd aan Bouwmeesterplein 1, 2801 BX Gouda.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken die zijn opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De geconsolideerde balans is opgesteld conform model N van het Besluit modellen jaarrekening en de geconsolideerde winst- en verliesrekening conform model E. Voorgaand jaar zijn voor de geconsolideerde winst- en verliesrekening model O (technische rekening levensverzekering) en model P (technische rekening schadeverzekering) gehanteerd. Zie hierover de toelichting inzake de stelselwijziging onder de Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling.

De enkelvoudige winst- en verliesrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van artikel 402 BW2, Titel 9. In de winst- en verliesrekening is het resultaat verwerkt, voor zover dit ten gunste van De Goudse N.V. komt.

2. CONSOLIDATIEKRING

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de gegevens opgenomen van de dochtermaatschappijen van De Goudse N.V.

Goudse Verzekeringen B.V. te Gouda staat aan het hoofd van de groep. De financiële gegevens van De Goudse worden geconsolideerd in de geconsolideerde jaarrekening van Goudse Verzekeringen B.V.

In de consolidatie worden de financiële gegevens van De Goudse N.V. opgenomen, samen met die van haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover De Goudse N.V. een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover De Goudse N.V. de centrale

leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarover De Goudse direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat De Goudse beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op de balansdatum.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip dat er een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden niet langer in de consolidatie betrokken vanaf het moment dat de beleidsbepalende invloed beëindigd is. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

3. GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

Vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd in de geconsolideerde balans.

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn niet gewijzigd.

De geconsolideerde winst- en verliesrekening bevat zowel verzekerings- als niet-verzekeringsactiviteiten. De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta).

4. VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

Ook rechtspersonen die overheersende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. De statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen van De Goudse en hun nauwe verwanten zijn ook verbonden partijen.

Er kunnen transacties bestaan tussen verbonden partijen. Onder transacties worden verstaan overdrachten van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. De transacties tussen verbonden partijen betreffen onder andere doorbelaste kosten, huur, interne leningen en rekening-courantverhoudingen.

Transacties worden aangegaan met een zakelijke grondslag, dat wil zeggen: tegen normale marktvoorwaarden. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht in de enkelvoudige jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen. De toelichting gaat dan in op de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht. In de geconsolideerde jaarrekening wordt de bezoldiging van bestuurders en commissarissen toegelicht onder de bedrijfskosten in de 'Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening'.

5. ACQUISITIES

Transacties van overnames worden volgens de purchase accounting methode verwerkt in de jaarrekening van De Goudse.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

6. TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele, investerings- en beleggings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Deposito's en effecten zijn opgenomen onder beleggingen. De kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een gemiddelde koers. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

GRONDSLAGEN VOOR BALANSWAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. ALGEMEEN

Bij het opstellen van deze jaarrekening is uitgegaan van de continuïteitsveronderstelling. De balans is opgesteld voor winstbestemming.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan leidt tot een uitstroom van middelen waarvan de waarde betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans zolang een transactie met betrekking tot de betreffende balanspost niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief wordt niet langer in de balans opgenomen zodra een transactie leidt tot de overdracht van de economische voordelen aan een derde. Een verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen zodra een transactie leidt tot de afwikkeling van een verplichting aan een derde.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijbehorende kosten), de vervaardigingsprijs of de actuele waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening voor het risico van onvolwaardigheid. Per balanspost worden de waarderingsgrondslagen specifiekier toegelicht verderop in het hoofdstuk. Als geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden in

samenhang met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden in samenhang met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Toelichtingen op posten in de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

2. GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

Voor de opstelling van de jaarrekening is het nodig dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- waardering van verplichtingen in verband met verzekeringscontracten;
- actuariële veronderstellingen betreffende de waardering van de overige personeelsverplichtingen;
- actuele waarde van niet-beursgenoteerde beleggingen;
- waardering van de herverzekeringscontracten;
- portefeuillerechten;
- goodwill;
- voorziening voor dubieuze debiteuren;
- voorziening vastrentende waarden;
- voorziening hypotheekportefeuille;
- overige voorzieningen;
- waardering van de belastinglatentie;
- berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste.

3. STELSELWIJZIGING

Door wijzigingen in de samenstelling van De Goudse groep, is de laatste jaren het aandeel van niet-verzekeringstechnische activiteiten in het totale groepsresultaat toegenomen. De strategie van De Goudse is naar de toekomst toe, naast het verzekeringsbedrijf, ook gericht op gelieerde dienstverlening. Dit betreft met name de risicogerelateerde dienstverlening, zoals specifieke risicomanagementkennis, -oplossingen en -tools.

Om gezien dit wijzigende beeld een goed inzicht in de groepsresultaten te kunnen blijven bieden is daarom besloten om voor de winst- en verliesrekening model E van het Besluit modellen jaarrekening te hanteren in plaats van een combinatie van model O met model P. Naar aanleiding hiervan zijn substantiële wijzigingen doorgevoerd in de presentatie van de geconsolideerde winst- en verliesrekening en de toelichting hierop.

In model O respectievelijk P worden de resultaten onderscheiden in een technische rekening schadeverzekering, technische rekening levensverzekering en een niet-technische rekening. Dit onderscheid komt hiermee te vervallen.

De vergelijkende cijfers zijn in overeenstemming hiermee aangepast. Deze stelselwijziging heeft geen invloed op het netto resultaat en het eigen vermogen.

4. SCHATTINGSWIJZIGING

In de jaarrekening 2022 zijn de volgende schattingswijzigingen doorgevoerd.

Rekenrente DIL en ANW

Bij de direct ingaande lijfrentes is de rekenrente voor het vaststellen van de voorziening verhoogd van -0,75% naar 1%. Voor ANW is de rekenrente gestegen van 0,25% naar 1%. De resultaatimpact voor belasting bedraagt EUR 42,8 mln. positief bij DIL en EUR 3,4 mln. positief bij ANW.

Rekenrente AOV

Bij AOV is de rekenrente voor het vaststellen van de voorziening verhoogd van 0% naar 1%. De resultaatimpact voor belasting bedraagt EUR 13,3 mln. positief.

Rekenrente WIA en WGA

Bij WIA en WGA wordt jaarlijks de tariefsgrondslag aangepast.

De rekenrente die gebruikt wordt bij het vaststellen van de voorzieningen wordt jaarlijks gelijkgesteld aan de rentetermijnstructuur per het einde van het eerste kwartaal van het verslagjaar. De totale resultaatimpact van de wijziging van de rekenrente in 2022 bedraagt EUR 9,2 mln. positief (voor belasting).

5. VREEMDE VALUTA

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op de transactiedatum. De waarde van activa en passiva in vreemde valuta is omgerekend tegen de koersen van de balansdatum. Valutakoersverschillen komen in de winst- en verliesrekening tot uitdrukking tegen de valutakoers op de balansdatum.

6. HERVERZEKERINGSCONTRACTEN

Contracten die De Goudse heeft afgesloten met herverzekeraars en op grond waarvan De Goudse wordt gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringscontracten, worden aangemerkt als herverzekeringscontracten.

Door De Goudse afgesloten verzekeringscontracten waarbij de contracthouder een andere verzekeraar is, worden aangemerkt als ontvangen herverzekeringscontracten. Deze worden verantwoord als een verzekeringscontract.

Herverzekeringspremies, provisies en uitkeringen, evenals de technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten, worden op dezelfde wijze verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekeringen zijn afgesloten. Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen en de uitkeringen waartoe De Goudse op grond van haar herverzekeringscontracten gerechtigd is, worden in mindering gebracht op de bruto technische voorzieningen en bruto schaden. De kortlopende vorderingen op herverzekeraars zijn opgenomen onder de vorderingen. Deze vorderingen zijn afhankelijk van de verwachte claims en uitkeringen die voortvloeien uit de desbetreffende herverzekeringscontracten.

De waardering van bedragen die door en aan herverzekeraars verschuldigd zijn, gebeurt in overeenstemming met de voorwaarden van de herverzekeringscontracten. Verplichtingen uit herverzekering betreffen voornamelijk te betalen premies voor herverzekeringscontracten. Deze premies worden als last opgenomen over de periode waarin zij verschuldigd zijn.

De vorderingen uit hoofde van herverzekeringscontracten worden op de balansdatum beoordeeld op eventuele bijzondere waardeverminderingen of terugnemingen daarvan.

7. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen worden behaald, De Goudse deze voordelen redelijk kan inschatten en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Immateriële vaste activa bestaan uit kosten van ontwikkeling, toekomstige winstmarges van aangekochte klant- en

verzekeringsportefeuilles (portefeuillerechten), intellectueel eigendom (inclusief verkregen merknamen), software (inclusief bijkomende kosten) en goodwill.

Kosten van ontwikkeling

De ‘kosten van ontwikkeling’ heeft betrekking op software. Zelf vervaardigde software wordt geactiveerd tegen de vervaardigingsprijs en lineair afgeschreven ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van een economische levensduur van vijf jaar. De afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering of terugneming daarvan. Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde kosten van ontwikkeling wordt een wettelijke reserve gevormd.

Intellectueel eigendom

Portefeuillerechten

Aangekochte verzekeringsportefeuilles worden verwerkt aan de hand van de overnamemethode. Het verschil tussen de door De Goudse bepaalde actuele waarde en de boekwaarde van de aangekochte portefeuilles wordt als een immaterieel vast actief in de balans opgenomen. De portefeuillerechten worden bepaald met behulp van de netto contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen uit de lopende verzekeringscontracten op de overnamedatum. Bij het bepalen van de netto contante waarde wordt gebruikgemaakt van de best mogelijke schattingen van actuariële aannames wat betreft intrest, sterfte, invaliditeit en kosten.

Aangekochte klantportefeuilles worden bij eerste opname gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, gesplitst in de reële waarde op basis van de DCF-methode en een post goodwill of badwill, afhankelijk of de reële waarde lager of hoger is dan de verkrijgingsprijs.

De portefeuillerechten worden lineair afgeschreven over een geschatte looptijd van de overgenomen portefeuille van tussen de vijf en tien jaar. De afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa als onderdeel van de bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening.

De resterende looptijd wordt periodiek opnieuw beoordeeld. Als uit de beoordeling blijkt dat een aanpassing van de afschrijvingsperiode nodig is, wordt de afschrijvingslast aangepast aan de gewijzigde afschrijvingsperiode en verwerkt als schattingswijziging.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering of een terugneming daarvan. In het geval van de verzekeringsportefeuilles in het schadebedrijf en het levenbedrijf vindt deze beoordeling plaats als onderdeel van de toereikendheidstoets, die later in dit hoofdstuk wordt beschreven. Bij een tekort in de toereikendheidstoets worden de portefeuillerechten versneld afgeschreven.

Intellectueel eigendom (inclusief verkregen merknamen)

Verkregen intellectueel eigendom wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over een geschatte economische levensduur van tien jaar. Deze afschrijvingstermijn is gebaseerd op de waarschijnlijkheid dat gedurende deze periode sprake is van een economisch voordeel.

Software

Gekochte en/of aangepaste software (inclusief bijkomende kosten) wordt geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van een economische levensduur van vijf jaar. Alle afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa als onderdeel van de bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening. Uitgaven die samenhangen met onderhoud van software-programma’s en uitgaven voor onderzoek worden rechtstreeks verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering of een terugneming daarvan. Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Goodwill

Goodwill wordt bepaald als het (positieve) verschil tussen de verkrijgingsprijs (inclusief de direct aan de overname gerelateerde transactiekosten) en de actuele waarde van de bij de overname geïdentificeerde activa en passiva. Positieve goodwill wordt geactiveerd.

De positieve goodwill wordt gepresenteerd onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Intern gegenereerde goodwill wordt niet geactiveerd.

De geactiveerde positieve goodwill wordt lineair afgeschreven over een geschatte economische levensduur van tien jaar. Deze afschrijvingstermijn is gebaseerd op de waarschijnlijkheid dat gedurende deze periode sprake is van een economisch voordeel.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering of een terugnemen daarvan.

Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

8. BELEGGINGEN

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten ten aanzien van dat instrument ontstaan. De eerste waardering vindt plaats tegen reële waarde (kostprijs en bijkomende transactiekosten). Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen zodra de contractuele rechten zijn overgedragen aan een derde. Voor de vaststelling van de effectieve datum (transactiedatum/leveringsdatum) van een transactie worden de standaard marktconventies gevolgd.

Terreinen en gebouwen

Aangekocht vastgoed wordt bij verkrijging gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs vermeerderd met de transactiekosten. De kosten voor groot onderhoud worden gedurende het jaar geactiveerd.

Zelf ontwikkeld vastgoed wordt geactiveerd als waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen toekomen aan De Goudse en de kosten van een actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Terreinen en gebouwen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde van deze terreinen en gebouwen is gebaseerd op jaarlijkse taxaties door externe, gekwalificeerde taxateurs. De reële waarde wordt bepaald met behulp van waarderingsmethoden zoals vergelijkbare markttransacties, kapitalisatie van inkomsten methoden of verdisconteerde kasstroomberekeningen.

Uitgangspunt bij de waardering is dat de panden worden verhuurd of verkocht aan derden partijen op basis van de actuele verhuurstatus. De discounted cashflow-analyse en de kapitalisatiemethode zijn gebaseerd op berekeningen van de toekomstige huurinkomsten, in overeenstemming met de voorwaarden in bestaande huurovereenkomsten, schattingen van de huurwaarden voor nieuwe huurovereenkomsten, wanneer huurovereenkomsten aflopen, en prikkels zoals huurvrije periodes. De kasstromen worden verdisconteerd met gebruikmaking van marktconforme rentetarieven die de juiste weerspiegeling zijn van de risicokenmerken van terreinen en gebouwen.

Daarnaast wordt een herwaarderingsreserve gevormd, rechtstreeks ten laste van de overige reserves, voor het positieve verschil tussen de actuele waarde en de kostprijs van de terreinen en gebouwen. Hierbij wordt rekening gehouden met een belastinglatentie over de opgebouwde herwaarderingsreserve.

Deelnemingen

Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt vermoed dat er invloed van betekenis is. Deze beleggingen

in deelnemingen in maatschappijen worden tegen netto-vermogenswaarde gewaardeerd.

De netto-vermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Als herberekening niet mogelijk is vanwege het ontbreken van aanvullende gegevens, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Als en voor zover De Goudse in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming of daartoe het stellige voornemen heeft, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de actuele waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden, uitgaande van de waarden bij de eerste waardering, de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening.

Als sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De afwaardering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Aandelen

Aandelen en aandelen beleggingsfondsen

Beursgenoteerde aandelen worden bij de eerste waardering verwerkt tegen aankoopwaarde waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

Bij de vervolgwaaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belastingen. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject geen positieve waarde vertegenwoordigt, wordt een waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht. De direct toerekenbare transactiekosten worden hierbij ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Aandelen worden gewaardeerd tegen de laatst verhandelde koers ultimo verslagperiode.

Strategische participaties

De waardering van enkele niet-beursgenoteerde minderheidsbelangen vindt plaats tegen reële waarde. Deze minderheidsbelangen worden gezien hun omvang gewaardeerd op basis van andere algemeen aanvaarde waarderingsmodellen. De waardeveranderingen en het dividend worden direct ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Participaties in beleggingsfondsen

Participaties in beleggingsfondsen worden bij eerste waardering verantwoord tegen aankoopwaarde. Bij de vervolgwaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belastingen. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject geen positieve waarde vertegenwoordigt, wordt een waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht.

De beleggingsfondsen worden tegen het aandeel in de intrinsieke waarde opgenomen, waarbij de intrinsieke waarde van deze fondsen is gebaseerd op de reële waarde van de onderliggende beleggingen.

Ten aanzien van beleggingen in (hypothecaire) leningen wordt deze reële waarde vastgesteld op basis van discounted cash flow (DCF) modellen, rekening houdend met actuele marktrente en andere objectieve actuele marktdata. De reële waarde van vastgoed-beleggingen bestaat uit de taxatiewaarden zoals vastgesteld door externe taxateurs op basis van de contante waarde berekeningen van geschatte verhuurbaten.

Alternatieve beleggingen bij beleggingsfondsen waarin wordt deelgenomen bestaan onder meer uit venture capital en beleggingen in infrastructuur. De reële waarde hiervan wordt bepaald op basis van waarderingstechnieken waarbij gebruikgemaakt wordt van objectieve actuele marktdata al dan niet met behulp van gangbare waarderingsmodellen.

Obligaties, hypothecaire leningen, andere leningen en polisbeleningen
Bij aankoop worden vastrentende beleggingen opgenomen tegen reële waarde. Verdere waardering vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Ontstane agio en disagio bij aankoop van vastrentende beleggingen worden geactiveerd onder de vastrentende waarden. De agio en disagio worden gedurende de looptijd van de beleggingen gespreid als resultaat verantwoord.

Onder de obligaties zijn ook zerobonds verantwoord. Deze worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. De vervolgwaardering vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder toevoeging van rentebijbeschrijving, berekend naar het effectieve rendement op de verkrijgingsdatum.

Als de beleggingen worden verkocht voor het eind van de looptijd worden de resultaten verantwoord in de winst- en verliesrekening.

9. DEPOTS BIJ VERZEKERAARS

De depots bij verzekeraars worden initieel gewaardeerd tegen

verkrijgingsprijs. De vervolgwaardering is tegen geamortiseerde kostprijs.

10. BELEGGINGEN VOOR RISICO VAN POLISHOUDERS

Opbrengsten van deze beleggingen, mutaties in de waardering en verkoopresultaten worden in eerste instantie ten gunste of ten laste gebracht van de Resultaten uit beleggingen en daarna voor dezelfde bedragen opgenomen als mutatie in de Technische voorziening voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen.

Participaties in beleggingsfondsen
Participaties in beleggingsfondsen worden bij eerste waardering verantwoord tegen aankoopwaarde. Bij de vervolgwaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening verantwoord.

Beursgenoteerde beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de laatst verhandelde koers ultimo verslagperiode.

De niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen worden tegen intrinsieke waarde opgenomen, waarbij de intrinsieke waarde van deze fondsen is gebaseerd op de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Binnen de beleggingsfondsen waarin wordt deelgenomen wordt voornamelijk direct of indirect belegd in aandelen en vastrentende waarden. Bij onderliggende beleggingen in aandelen worden markt-genoteerde aandelen gewaardeerd tegen de ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers. Voor onderliggende beleggingen in vastrentende waarden geldt dat deze tegen ultimo verslagperiode laatst bekende biedkoers worden gewaardeerd. Indien voor onderliggende beleggingen geen sprake is van een marktnotering dan wordt gebruik gemaakt van objectieve en actuele marktdata al dan niet met gebruikmaking van gangbare rekenmodellen.

Obligaties
Beursgenoteerde obligaties worden bij de eerste waardering verwerkt tegen aankoopwaarde waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Bij de vervolgwaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Obligaties worden gewaardeerd tegen de laatst bekende biedkoers ultimo verslagperiode.

11. BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN FINANCIËLE ACTIVA
Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten.

Voor financiële instrumenten beoordeelt De Goudse op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van

financiële activa. Als dit het geval is, dan bepaalt De Goudse de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.

Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, wordt teruggenomen als de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake zou zijn geweest van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in aandelen gewaardeerd tegen reële waarde, wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen. Dit verschil wordt daarna contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen als het wegnemen van de indicatie van een bijzondere waardevermindering objectief waarneembaar is.

12. VORDERINGEN

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de actuele waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waar nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

13. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen toekomen aan De Goudse en de kosten van een actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Materiële vaste activa bestaan uit informatieverwerkende apparatuur, inventarissen, technische installaties en auto's. Deze worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijn is maximaal drie jaar voor informatieverwerkende apparatuur en auto's, maximaal vijf jaar voor inventarissen en maximaal tien jaar voor installaties.

14. LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

15. OVERLOPENDE ACTIVA

Overlopende activa bestaan uit lopende rente en huur, vooruitbetaalde kosten en overige activa.

Nog te ontvangen rente en huur
Het bedrag dat vermeld staat onder 'Nog te ontvangen rente en huur' betreft opgelopen rente op lopende beleggingen en nog te ontvangen huur. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vooruitbetaalde kosten en overige activa
Waardering van vooruitbetaalde kosten en overige activa vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

16. AANSPRAKELIJK VERMOGEN

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen, het aandeel derden en de achtergestelde schulden.

Gestort- en opgevraagd kapitaal
Hieronder worden alle financiële instrumenten opgenomen die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen vermogensinstrumenten.

Agioreserve
In de agioreserve worden de opbrengsten verantwoord uit de uitgifte van aandelen voor zover deze geplaatst zijn tegen een hogere waarde dan hun nominale waarde.

Herwaarderingsreserve
Winsten en verliezen door herwaardering van terreinen en gebouwen en aandelen worden toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belasting. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject onvoldoende is, wordt de waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht. Een uitzondering hierop vormt de herwaardering van enkele participaties van geringe omvang, waarbij de waarde-aanpassingen en het dividend ten gunste of ten laste van de resultaten komen.

Wettelijke reserves
Voor ingehouden winsten van tegen nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen, waarover De Goudse niet vrij kan beschikken, wordt een wettelijke reserve gevormd.

De Goudse houdt een wettelijke reserve aan voor geactiveerde kosten van ontwikkeling.

Overige reserves

Het resultaat na belastingen wordt onder aftrek van eventueel verschuldigd preferent dividend opgenomen onder Onverdeelde winst. Na het winstdelingsbesluit wordt het onverdeelde resultaat in het volgende verslagjaar, na eventuele uitkering van dividend, toegevoegd of onttrokken aan de overige reserves.

De overige reserves vormen daarmee een cumulatie van niet uitgekeerde resultaten.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het netto-belang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Transacties waarbij een aandeel van de minderheidsaandeelhouders wordt overgenomen of het eigen belang zonder verlies van overheersende zeggenschap wordt verminderd ten gunste van de bestaande minderheidsaandeelhouders, worden gezien als transacties tussen aandeelhouders. Het verschil tussen de kostprijs dan wel opbrengst en het pro rata aandeel in het netto vermogen wordt als een directe mutatie ten laste van de overige reserves gebracht. Transacties waarbij het eigen belang wordt verminderd ten gunste van nieuwe minderheidsaandeelhouders, worden gezien als een transactie met derden, waarbij het verwateringsresultaat in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen.

Voor zover de betreffende groepsmaatschappij een negatieve netto-vermogenswaarde heeft, worden de negatieve waarde en eventuele verdere verliezen niet toegewezen aan het aandeel derden, tenzij de derden-aandeelhouders een feitelijke verplichting hebben en in staat zijn om de verliezen voor hun rekening te nemen. Zodra de netto-vermogenswaarde van de groepsmaatschappij weer positief is, worden resultaten toegekend aan het aandeel derden.

Achtergestelde schulden

Achtergestelde schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen actuele waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Dit is het ontvangen bedrag, rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening als intrestlast verwerkt.

17. TECHNISCHE VOORZIENINGEN

Schadebedrijf

De voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's bestaat uit een voorziening onverdiende premies en een voorziening voor ontoereikende premies. De voorziening voor onverdiende premies is berekend naar evenredigheid aan de risicotermijn die aan het eind van het boekjaar nog niet is verstreken. De voorziening voor ontoereikende premies betreft de schaden en kosten uit lopende verzekeringsovereenkomsten, die na afloop van het boekjaar kunnen ontstaan en niet gedekt worden door de voorziening voor onverdiende premies samen met de in volgende boekjaren nog te ontvangen premies. De voorziening voor ontoereikende premies wordt berekend als het verschil tussen verwachte toekomstige reële baten en lasten.

Voor zaakschade is de voorziening voor te betalen schaden vastgesteld aan de hand van taxatie van de schade die aan het eind van het boekjaar nog moet worden afgewikkeld. De vaststelling gebeurt voor grote schaden post voor post en voor kleine schaden op basis van een gemiddeld bedrag gebaseerd op ervaringscijfers. Er worden ook voorzieningen getroffen voor nog niet aangemelde schaden. Voor kosten in verband met schadebehandeling of schade-expertise wordt een afzonderlijke voorziening gevormd. Deze voorziening geeft een schatting van de kosten die zijn verbonden aan de toekomstige uitkeringen voor verzekerde gebeurtenissen die zich al hebben voorgedaan. Het vaststellen van een voorziening gaat gepaard met onzekerheden, waarbij onderbouwde schattingen en beoordelingen moeten worden gemaakt.

De voorziening voor arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld op basis van actuele grondslagen (rente, kosten, kansen).

De overgenomen portefeuille van Anker is bij overname gewaardeerd op fair value. Hierbij is de netto technische voorziening geherwaardeerd op basis van de assumpties van De Goudse.

Wijzigingen in schattingen worden in het resultaat opgenomen in de periode waarin de schattingen zijn aangepast.

De schadevoorziening voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen is bepaald als de contante waarde van de verwachte uitkeringen, waarbij ook rekening is gehouden met onder andere wachttijden, reacteringskansen, prijsindexatieverwachtingen en specifieke ervaringsgegevens. Daarbij wordt aangesloten bij de grondslagen die ook zijn gebruikt voor de tariefstelling en/of laatst geoffreerde tarieven. Hiervoor wordt voor de verschillende productgroepen gebruikgemaakt van AOV2000, KAZO1990, WAO1993, WAO1995, WAO1999, WIA2014 en WIA2019. Voor de WGA-eigenrisicoverzekering wordt de voorziening vastgesteld op basis van het Verbondsmodel (kansenstelsel 2019). Bij Verzuim zijn de grondslagen vastgesteld op basis van onze eigen portefeuille.

De IBNR-voorziening bij de WIA en WGA-eigenrisicoverzekering wordt afgeleid uit de risicopremie die afkomstig is uit de premie. De uitloop van de IBNR-voorziening vindt plaats op basis van een uitlooppatroon dat is vastgesteld op basis van meldingen WGA en WIA (zowel aantallen als bedragen).

De kortlopende schadevoorzieningen en de voorziening afwikkelingskosten worden niet contant gemaakt. De langlopende verzekeringsrisico's en de voorzieningen voor claims uit hoofde van AOV-dekking worden wel verdisconteerd.

De technische voorzieningen herverzekering zijn voor premies en schaden berekend aan de hand van normen die worden afgeleid van de herverzekeringscontracten die voor de betreffende branches gelden.

Als onderdeel van het voorzieningenbeleid van De Goudse wordt elk jaar een toereikendheidstoets uitgevoerd op de volledige schadeportefeuille. Als de resultaten van deze toereikendheidstoets aanleiding geven tot aanpassing van de schadevoorzieningen zijn deze aanpassingen in de resultaten verwerkt.

Levenbedrijf

De voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen is bepaald volgens de zogeheten 'netto-methode' met gebruikmaking van de in de bedrijfstak gebruikelijke sterfte-grondslagen. Dit boekjaar zijn geen aanpassingen in de overlevingstafel doorgevoerd. De hierbij gehanteerde intrestvoeten variëren van 0% tot 4% en zijn per product gebaseerd op de meest actuele tariefsrekenrente. In uitzondering hierop wordt bij verzekeringen die zijn gekoppeld aan een spaarhypothek een intrestvoet gehanteerd die gelijk is aan de hypotheekrente en wordt bij recente kapitaalverzekeringen tegen koopsom gereserveerd op de actuele rente op het moment van afsluiten.

Bij de producten Flexx Pensioen Garant en Goudse Opbouw Plan wordt gereserveerd volgens de zogeheten 'bruto-methode' met behulp van de universal-life methodiek: bruto premies worden periodiek toegevoegd aan de voorziening waaruit maandelijks risicopremies en kosten worden onttrokken. De voorziening wordt, voor wat betreft het langlevensrisico, het arbeidsongeschiktheidsrisico en de toekomstige administratiekosten, bepaald op basis van de meest recente informatie.

Voor levensverzekeringen van na 15 september 1999 is de voorziening bepaald op basis van een rekenrente van 3%, terwijl voor direct ingaande lijfrenten een rekenrente van 1% wordt gehanteerd.

De gehanteerde rekenrentes bij Leven Collectief ANW variëren van 1% tot 4%. De voorziening voor de tijdelijke nabestaandenpensioenen wordt bepaald op basis van 1% rekenrente.

De wiskundige voorziening voor het arbeidsongeschiktheidsrisico is bepaald op basis van KAZO-grondslagen. De voorziening voor administratiekosten is bepaald volgens de inventarismethode, een actuariële techniek die tot een voorzichtigere vaststelling van de voorziening leidt. Op de voorziening worden de nog niet afgeschreven rentestandskortingen en de nog niet afgeschreven acquisitiekosten in mindering gebracht.

De verleende rentestandskortingen worden geactiveerd en volgens het verwachte patroon waarin deze kortingen worden terugverdiend ten laste van het resultaat gebracht. Individuele kapitaalverzekeringen gesloten vanaf 2011 hebben een afschrijvingsduur van 12 jaar. De gehanteerde afschrijvingsmethode is annuïtair.

De betaalde directe afsluitprovisie voor afgesloten levensverzekeringen waarvoor periodieke premie wordt ontvangen, is geactiveerd en wordt annuïtair afgeschreven gedurende de gemiddelde periode waarin deze periodieke premie wordt ontvangen. Voor de garantiekapitalen wordt over een periode van 17 jaar afgeschreven. Voor de spaarkasproducten in de portefeuille beleggingsverzekeringen over een periode van 20 jaar. Voor de universal-life portefeuille is de afschrijvingstermijn verstreken. Voor spaarhypotheken wordt afgeschreven over een periode van 25 jaar. Deze periode is gelijk aan de terugverdienperiode. Voor nieuwe afgesloten levensverzekeringen wordt geen afsluitprovisie betaald aan het intermediair.

De voorziening voor winstdeling en kortingen heeft betrekking op gereserveerde bedragen van toekomstige aanspraken van verzekerden. Toerekening vindt in toekomstige jaren plaats, veelal door middel van bijschrijving op de verzekerde bedragen.

18. TOEREIKENDHEIDSTOETS LEVEN- EN SCHADEBEDRIJF

Conform RJ richtlijn 605 zijn de technische voorzieningen van het leven- en schadebedrijf getoetst. De prudentie in de balanswaarde van de technische voorzieningen is gekwantificeerd op basis van realistische actuariële en economische uitgangspunten, mede gebaseerd op ervaringscijfers van de bestaande portefeuille. De toereikendheidstoets is uitgevoerd op de deelportefeuilles, met een onderverdeling naar homogene risicogroepen.

Bij de vaststelling van het toetssaldo is ook rekening gehouden met de marktwaarde van de gealloceerde beleggingen en voor levensverzekeringen met de afkoopwaarde van de verzekeringen. Hierbij zijn de Solvency II grondslagen gehanteerd, waaronder de aanpassing van de rentetermijnstructuur met een volatiliteitsaanpassing (VA), een Ultimate Forward Rate (UFR) en een Credit Rate Adjustment (CRA).

In het geval van een toetstekort wordt het tekort in eerste instantie aangevuld door versnelde afschrijving van de rentestandskorting ten laste van het resultaat.

19. TECHNISCHE VOORZIENINGEN VOOR VERZEKERINGEN WAARBIJ POLISHOUDERS HET BELEGGINGSRISICO DRAGEN

De technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen zijn gekoppeld aan de waarde van de onderliggende beleggingen. Voor verzekeringen met gesepareerde beleggingen worden de voorzieningen op dezelfde wijze berekend als voor verzekeringen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt.

20. VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt in de balans opgenomen als De Goudse een uit het verleden voortvloeiende verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling ervan een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting van kan worden gemaakt.

Voorziening voor belastingen

Belastinglatenties worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en passiva volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde. De berekening van de latente belastingvorderingen en belastingverplichtingen vindt plaats tegen de belastingtarieven die gelden op het einde van het verslagjaar of tegen de tarieven die gelden in de komende jaren, voor zover al bij wet vastgesteld.

Latente belastingvorderingen uit hoofde van verrekenbare verschillen en beschikbare voorwaartse verliescompensatie worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee verliezen kunnen worden gecompenseerd en verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut. Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer een wettelijk afdwingbaar recht tot verrekening van directe belastingvorderingen met directe belastingschulden bestaat en de latente belastingposten betrekking hebben op dezelfde fiscale autoriteit.

Overige voorzieningen

Hieronder is de voorziening voor overige personeelsverplichtingen opgenomen.

De voorziening voor overige personeelsverplichtingen bestaat uit een reorganisatievoorziening en een voorziening voor lange termijn personeelsbeloningen.

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als er op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is opgesteld en dit voornemen is meegedeeld aan de betrokken medewerkers. In de reorganisatievoorziening worden de kosten opgenomen die nodig geacht worden voor de reorganisatie en die niet in verband staan met doorlopende activiteiten.

In het bepalen van de voorziening voor lange termijn personeelsbeloningen wordt wel gebruik gemaakt van verdiscontering. Voor de berekening worden een actuele disconteringsvoet, realistische blijfkansen en loon- en prijsinflatie-veronderstellingen gehanteerd.

De belangrijkste actuariële grondslagen zijn ultimo:

	2022	2021
Disconteringsfactor overige regelingen	3,4%	0,5%
Verwachte salarisstijging	2,5%	2,5%

De voorziening wordt in een cyclus van drie jaar gedetailleerd berekend. In de tussentijdse jaren wordt slechts de disconteringsfactor geactualiseerd. Bij tussentijdse grote werknemersmutaties kan worden besloten om de gedetailleerde berekening van de voorziening tussentijds uit te voeren.

Overige voorzieningen

Bij het bepalen van de hoogte van de overige voorzieningen worden op basis van ‘kans x impact’ inschattingen gemaakt over de omvang en het tijdstip van toekomstige uitstroom van middelen.

De voorziening voor mogelijke risico’s als gevolg van lopende maatschappelijke discussies en geschillen maakt onderdeel uit van de overige voorzieningen. Deze voorziening heeft betrekking op zaken waarbij De Goudse N.V. en/of haar groepsmaatschappijen betrokken zijn. Hoewel de afloop van de geschillen niet met zekerheid kan worden bepaald, wordt mede op grond van ingewonnen juridisch advies ingeschat wat de waarschijnlijke uitstroom van middelen zal zijn.

21. SCHULDEN

Schulden aan verzekeringsnemers, tussenpersonen en herverzekeraars en overige schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen actuele waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de baten en lasten van amortisatie volgens de effectieve-rentemethode worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

22. OVERLOPENDE PASSIVA

Overlopende passiva bestaan uit nog te betalen interest, kosten en belastingen en vooruitontvangen bedragen.

Waardering van nog te betalen kosten en overige passiva vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

23. OPERATIONELE LEASING

Er zijn leasecontracten aangegaan waarbij vrijwel alle voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij De Goudse liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. De verplichtingen hiervan worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening gedurende de looptijd van het leasecontract.

24. SOLVENCY II

De solvabiliteit wordt berekend op basis van Solvency II-grondslagen. Het aanwezig vermogen wordt berekend door alle balansposten op marktwaarde te waarderen. De vereiste solvabiliteit is in het Solvency II kader risico-gedreven en wordt bij De Goudse berekend op basis van de Solvency II-standaardformule.

Bij het vaststellen van de marktwaarde van de beleggingen wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van officieel genoteerde marktprijzen.

De beleggingsfondsen worden tegen het aandeel in de intrinsieke waarde opgenomen, waarbij de intrinsieke waarde van deze fondsen is gebaseerd op de reële waarde van de onderliggende beleggingen.

Ten aanzien van beleggingen in (hypothecaire) leningen wordt deze reële waarde vastgesteld op basis van discounted cash flow (DCF) modellen, rekening houdend met actuele marktrente en andere objectieve actuele marktdata. De reële waarde van vastgoed-beleggingen bestaat uit de taxatiewaarden zoals vastgesteld door externe taxateurs op basis van de contante waarde berekeningen van geschatte verhuurbaten.

Alternatieve beleggingen bij beleggingsfondsen waarin wordt deelgenomen bestaan onder meer uit venture capital en beleggingen in infrastructuur. De reële waarde hiervan wordt bepaald op basis van waarderingstechnieken waarbij gebruikgemaakt wordt van objectieve actuele marktdata al dan niet met behulp van gangbare waarderingsmodellen.

De technische voorzieningen worden gewaardeerd op best estimate grondslagen en verhoogd met een risicomarge, waarbij rekening wordt gehouden met de aanpassing van de rentetermijnstructuur met een volatiliteitsaanpassing (VA), een Ultimate Forward Rate (UFR) en een Credit Risk aanpassing (CRA).

In de berekening van de vereiste solvabiliteit wordt rekening gehouden met het verliesabsorberend vermogen van belastingen, voor zover dit kan worden onderbouwd met mogelijkheden voor verliescompensatie uit het verleden en in de toekomst.

De Goudse maakt geen gebruik van overgangsregelingen, op één uitzondering na: de grandfatheringsregeling voor de financieringspreferente aandelen (einddatum 2024).

25. NETTO VERDIENDE PREMIES

De verdiende premies eigen rekening bestaan uit de geboekte Bruto premies verminderd met Uitgaande herverzekeringspremies en in het schadebedrijf gecorrigeerd voor nog niet-verdiende premies en lopende risico’s.

Het bruto premie-inkomen betreft de in rekening gebrachte premies van afgesloten contracten voor schade- en levensverzekeringen, na eliminatie van onderlinge transacties.

De bruto premies exclusief belastingen en andere heffingen van levensverzekeringscontracten worden als opbrengst opgenomen wanneer deze verschuldigd zijn door de polishouder. Voor koopsomcontracten en levensverzekeringen met beperkte premiebetaling wordt de premie opgenomen als bate wanneer deze verschuldigd is, waarbij de eventuele kosten- en risicodekkingen worden uitgesteld en in het resultaat worden opgenomen in een constante verhouding tot de lopende verzekering of, bij lijfrentes, naar rato van het bedrag van de uitkeringen. Rentestandskortingen en tariefkortingen worden bij het afsluiten van het contract als bruto premie verantwoord en voor een evenredig bedrag opgenomen onder de technische lasten op verzekeringscontracten.

De bruto premies exclusief belastingen en heffingen voor schadeverzekeringen, normaliter verzekeringscontracten met een maximale looptijd van twaalf maanden, worden als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn.

De herverzekeringspremies omvatten de premies van herverzekeringscontracten. Deze worden naar evenredigheid van de looptijd van het contract als last opgenomen in de winst- en verliesrekening.

26. RESULTATEN UIT BELEGGINGEN

De resultaten uit beleggingen bestaan uit het saldo van alle directe en indirecte beleggingsresultaten onder aftrek van de beleggingslasten.

Dit betreft beleggingsresultaten die gerelateerd zijn aan zowel beleggingen voor eigen risico als beleggingen voor risico van polishouders.

Ten aanzien van de beleggingsresultaten waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen, worden verzekeringstechnische lasten of baten in aanmerking genomen voor een zelfde bedrag als de resultaten uit de gerelateerde beleggingen. Per saldo hebben deze beleggingsresultaten geen impact op het vermogen of resultaat van De Goudse.

Koersresultaten op aandelen worden rechtstreeks via de herwaarderingsreserve verantwoord.

Directe beleggingsresultaten

- Onder directe opbrengsten uit beleggingen worden begrepen:
- dividenden uit deelnemingen, gewaardeerd tegen kostprijs;
 - aandeel in het resultaat van deelnemingen, gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde;
 - huuropbrengsten uit beleggingen in terreinen en gebouwen;
 - intrest op beleggingen in vastrentende waarden;
 - dividenden uit beleggingen in aandelen;
 - amortisatie van agio/disagio op vastrentende beleggingen.

Indirecte beleggingsresultaten

- Onder indirecte opbrengsten uit beleggingen worden begrepen:
- gerealiseerde resultaten bij verkoop van beleggingen;
 - gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op beleggingen.

Resultaten behaald bij de verkoop van terreinen en gebouwen, aandelen en vastrentende waarden worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord. Het resultaat bij verkoop betreft het verschil tussen de marktwaarde zoals eind voorgaand verslagjaar is vastgesteld en de verkoopopbrengst die is ontvangen.

Beleggingslasten

Dit betreft alle directe lasten die met beleggingen samenhangen voor zover deze aan de verslagperiode kunnen worden toegerekend. Hieronder vallen onder meer de exploitatielasten van vastgoedbeleggingen, kosten van fondsbeheerders en rentelasten van gelden uit de beleggingsportefeuille.

27. PROVISIE- EN COMMISSIE-INKOMSTEN

Deze inkomsten betreffen voornamelijk inkomsten uit bemiddelingsactiviteiten. Provisies op afsluitbasis worden, gespreid over de looptijd van het betreffende contract, verantwoord als resultaat. Provisies op transactiebasis en andere vergoedingen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

28. NETTO LASTEN UIT VERZEKERINGSCONTRACTEN

De netto lasten uit verzekeringscontracten bestaan uit de verzekeringstechnische lasten Schade en Leven onder aftrek van het aandeel herverzekeraars.

Verzekeringstechnische lasten Schade

Onder Schade zijn opgenomen de schade-uitkeringen, de mutaties in de schadevoorzieningen en de extern en intern gealloceerde schadebehandelingskosten. Het aandeel in de schade ten laste van herverzekeraars is op de schadelast in mindering gebracht.

Verzekeringstechnische lasten Leven

Onder uitkeringen eigen rekening zijn de uitkeringen en afkopen opgenomen. Het aandeel ten laste van herverzekeraars is op de uitkeringen in mindering gebracht.

Onder de verzekeringstechnische lasten Leven zijn verder de afschrijvingen rentestandskorting en winstbijschrijvingen opgenomen. Onder winstbijschrijvingen zijn opgenomen de toegekende bedragen wegens contractuele overrentedeling en andere winstdelingsvormen en de mutatie hiervoor in de technische voorzieningen voor winstdelingen en kortingen.

Ten aanzien van de technische voorzieningen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen, worden verzekeringstechnische lasten of baten in aanmerking genomen voor een zelfde bedrag als de resultaten uit de gerelateerde beleggingen. Per saldo hebben deze verzekeringstechnische lasten geen impact op het vermogen of resultaat van De Goudse.

Acquisitiekosten

De acquisitiekosten bestaan uit verschuldigde en teruggeboekte provisiekosten (incl. mutatie niet-verdiende provisie).

29. BEDRIJFSKOSTEN

De personele en overige bedrijfskosten zijn bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Door middel van de Activity Based Costing-methodiek zijn personele en overige bedrijfskosten toegerekend aan het resultaat.

Personele kosten

De personeelsbeloningen worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting in de balans opgenomen. Als de al betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling of verrekening met toekomstige uitbetalingen. Ontslagvergoedingen worden als last verwerkt, zodra er een onvoorwaardelijke verplichting ontstaat. Als de vergoeding onderdeel is van een reorganisatie, wordt de verplichting in de reorganisatievoorziening opgenomen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding.

Pensioenkosten

De Goudse heeft voor zijn medewerkers een pensioenregeling

getroffen. De hoofdregeling is gebaseerd op een beschikbare premieregeling. Daarnaast is voor een groep medewerkers een toegezegde pensioenregeling van toepassing, als gevolg van fusieafspraken uit het verleden.

De pensioenregeling wordt rechtstreeks uitgevoerd door een verzekeraar. De al opgebouwde en toekomstige pensioenrechten worden jaarlijks (voorwaardelijk) met een vast percentage geïndexeerd. Alle door de verzekeraar in rekening gebrachte premies en kosten worden als personeelskosten verantwoord op het moment dat deze verschuldigd zijn.

Nog aan de verzekeraar te betalen premies worden opgenomen onder overige schulden. Aan de verzekeraar vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit leidt tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa

De afschrijvingen op (im)materiële vaste activa zijn berekend op basis van vaste percentages van de verkrijgingsprijs.

Overige waardeveranderingen van (im)materiële vaste activa

Hieronder worden alle lasten en baten uit hoofde van bijzondere waardeverminderingen en terugnemingen daarvan in aanmerking genomen.

Overige bedrijfskosten

Hieronder is tevens opgenomen de provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars.

Allocatie kosten naar schadebehandelingskosten

De allocatie van overige bedrijfskosten naar schadebehandelingskosten, als onderdeel van de schadelast, vindt plaats op basis van Activity Based Costing. De Goudse maakt gebruik van een kostenallocatiemodel, waarin kosten per kostenplaats op basis van Activity Based Costing worden toegewezen aan activiteiten. Primair worden alle kosten toegewezen aan activiteiten die vallen onder Acceptatie of Schadebehandeling, tenzij deze als algemene kosten worden beschouwd. Alle direct toerekenbare kosten aan de activiteiten Claimbehandeling, Excasso en Financieel Beheer worden tot de schadebehandelingskosten gerekend. Verder worden de algemene kosten in verhouding van het totaal van kosten voor Acceptatie en Schadebehandeling over beide verdeeld. Het kostenallocatiemodel wordt jaarlijks geactualiseerd.

30. RENTE- EN SOORTGELIJKE KOSTEN

Hieronder worden rente en soortgelijke kosten opgenomen voor zover de gerelateerde financiële instrumenten geen onderdeel uitmaken van de beleggingsportefeuille.

Rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende verplichtingen. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. Deze worden als onderdeel van de berekening van de effectieve rente meegenomen.

31. AANDEEL WINST/VERLIES VAN ONDERNEMINGEN WAARIN WORDT DEELGENOMEN

Dit betreft het aandeel in het resultaat van beleggingen in deelnemingen in niet-groepsmaatschappijen.

Tevens is hieronder opgenomen het verwateringsresultaat ontstaan door transacties waarbij het eigen belang wordt verminderd ten gunste van nieuwe minderheidsaandeelhouders.

32. AANDEEL DERDEN

Dit betreft het aandeel in het resultaat dat toe te rekenen is aan minderheidsaandeelhouders van in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen. Verder wordt verwezen naar de paragraaf ‘Aandeel derden’ opgenomen bij ‘16. Aansprakelijk vermogen’.

33. BELASTINGEN

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met vrijgestelde winstbestanddelen en met tijdelijke en permanente verschillen tussen de winstbepaling van de jaarrekening en de fiscale winstberekening. Ook wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden door wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

De Goudse N.V. maakt deel uit van een fiscale eenheid. In verband met de bestaande fiscale eenheid wordt met de dochterondernemingen afgerekend op basis van het fiscale resultaat met inachtneming van een toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid voor de deelnemende entiteiten. Zie verder de toelichting bij de balans.

34. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

De Goudse loopt als verzekeringsmaatschappij risico's en beheerst die voor klanten en andere belanghebbenden. Enerzijds gaat het om risico's die horen bij de uitvoering van het verzekeringsbedrijf, anderzijds ontstaan risico's vanuit de omgeving van De Goudse en vanuit de manier waarop De Goudse is georganiseerd en haar processen heeft ingericht.

Het werkkerrein van Riskmanagement en Compliance omvat alle activiteiten en onderdelen van De Goudse N.V. Hierbij beperkt Riskmanagement haar werkzaamheden binnen de groep tot die onderdelen waar De Goudse tenminste 51% aandeelhouder van is én die samenhangen met het uitvoeren van verzekeringstechnische activiteiten, zoals bijvoorbeeld Leidsche Verzekeringen. VLC & Partners behoort niet standaard tot het werkkerrein van Riskmanagement en Compliance, maar op verzoek van het Bestuur of de Audit- en Riskcommissie (ARC) kunnen Riskmanagement en Compliance hier wel onderzoek naar uitvoeren. Dit is in 2022 niet aan de orde geweest.

- In vervolg op de uitbreiding van de participatie in Anker Insurance Company naar 100%, is de samenwerking tussen de sleutelfuncties van De Goudse en Anker uitgewerkt. De EIOPA-richtsnoeren voor het Governance-systeem op groepsniveau zijn hierbij als uitgangspunt genomen.
- In 2021 is tooling voor Governance, Risk & Compliance (GRC) geïmplementeerd op basis van het beleid, zoals vastgelegd in het risicomanagementraamwerk en de bijbehorende beleidsstukken en procedures, met als doel het Interne Controle Framework van De Goudse aantoonbaar te verbeteren in opzet, bestaan en werking. In 2022 zijn met name de financiële processen en een aantal andere thema's geanalyseerd en opgenomen in GRC-tooling. Verder is control testing, ondersteund door de GRC-tooling, van de key controls operationeel waarmee de aantoonbare beheersing van processen aanzienlijk is verbeterd. Bij de inrichting van GRC-tooling is feedback van De Nederlandsche Bank (DNB) meegenomen.

- ## Duurzaamheid
- Met als basis de Europese Green Deal komt er veel wet- en regelgeving op het gebied van Environment (milieu), Social (mens en maatschappij) en Governance (goed bestuur) (ESG) op De Goudse af. Compliance en een externe adviseur hebben een inventarisatie van de ESG-wet- en regelgeving gemaakt en op basis daarvan een actieplan

Op 2 augustus 2022 is een wijziging ingegaan van de Gedelegeerde Verordening betreffende de integratie van duurzaamheidsrisico's in de governance van verzekeringsondernemingen. Deze wijziging maakt vanaf dat moment onderdeel uit van de werkzaamheden van Riskmanagement en de Actuariële Functie. De betreffende charters zijn hierop aangepast.

Het risico is aanwezig dat niet tijdig aan alle vereisten van de CSRD voldaan kan worden. Deze onzekerheid zit met name in de fase waar het project zich in bevindt in combinatie met de omvang/reikwijdte van de specifiek gevraagde non-financiële data waarvan de beschikbaarheid nog gerealiseerd moet gaan worden.

Crises, onzekerheden en risico's volgden elkaar in 2022 in rap tempo op. Geopolitiek, zoals de oorlog in Oekraïne en spanningen rondom China en Taiwan. Economisch, zoals de hoge energiekosten, hoogste inflatie in veertig jaar en volatiele rente. En, op het gebied van duurzaamheid: klimaatveranderingen, de lage waterstanden en watertekorten. Ten slotte zijn er ook nog nationale politieke crises,

Risicomanagement governancestructuur

Het Bestuur draagt de integrale managementverantwoordelijkheid voor alle activiteiten van De Goudse. Daaronder valt het vaststellen, uitvoeren, monitoren en waar nodig bijstellen van het algehele beleid van De Goudse. Binnen het Bestuur is het bestuurslid Financiën en Risk verantwoordelijk voor de operationele aansturing van Riskmanagement en Compliance. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt hierop toezicht. Het Risk Committee en het ARC hebben een adviserende rol naar het Bestuur en de RvC.

Het Bestuur van De Goudse heeft de verantwoordelijkheid voor het monitoren van het risicomanagementbeleid belegd bij het Risk Committee. De leden van het Bestuur vormen samen met de manager Riskmanagement en de teammanager Compliance het Risk Committee van De Goudse. Het Risk Committee komt ieder kwartaal bijeen. Vast agendapunt is de risicorapportage die ieder kwartaal wordt opgesteld.

Het ARC bereidt de besluiten van de RvC voor op het gebied van financiële verslaggeving en interne beheersing en helpt de RvC om erop toe te zien dat de verslaglegging aan de wettelijke eisen voldoet. Het ARC heeft een adviserende rol; de besluitvorming ligt bij de RvC. Tot de taken van de commissie behoren het houden van toezicht en het adviseren van het Bestuur over de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Een vertegenwoordiging van de RvC en het voltallig Bestuur vormt, samen met de manager

Riskmanagement, de manager Interne Audit Dienst (IAD) en de teammanager Compliance, het ARC van De Goudse. Het ARC komt ieder kwartaal bijeen. Vast agendapunt is de risicorapportage die ieder kwartaal wordt opgesteld.

Solvency II sleutelfuncties

De Goudse heeft vier sleutelfunctiehouders benoemd: Risk, Compliance, Actuarieel en Audit. Zij vormen een belangrijk onderdeel van de risicomanagement-governancestructuur van De Goudse en rapporteren rechtstreeks aan het Bestuur en het ARC.

Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten

De Goudse actualiseert periodiek het beleid ‘Geschiktheid en betrouwbaarheid’. Dit beleid biedt handvatten om vast te stellen of (kandidaat)medewerkers geschikt en betrouwbaar zijn voor hun functie en taken. Voor elke functie is duidelijk welke beroepskwalificaties, geschiktheids-, deskundigheids- en betrouwbaarheidseisen en werkervaring nodig zijn.

RISICOMANAGEMENTSYSTEEM

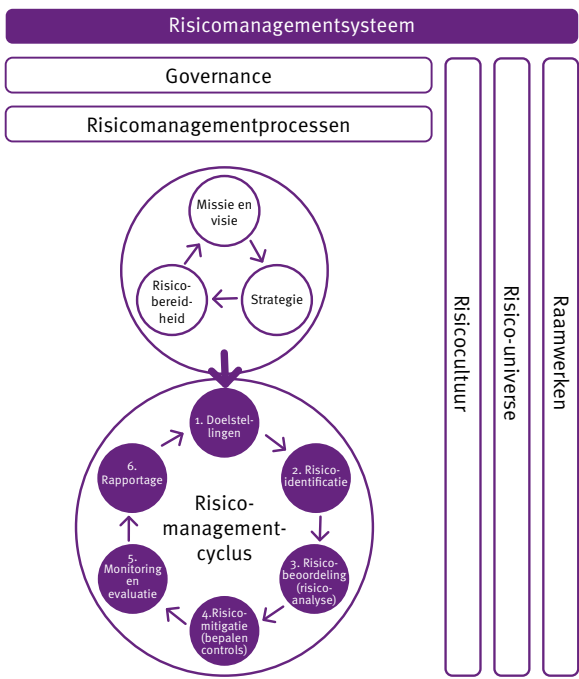
De Goudse heeft een uitgebreid risicomanagementsysteem. Hiermee worden financiële en niet-financiële risico’s geïdentificeerd, geanalyseerd, geëvalueerd en beheerst en wordt ervoor gezorgd dat de solvabiliteitspositie van De Goudse adequaat is in relatie tot het risicoprofiel en de operationele omgeving. In bijgaande figuur zijn de componenten van het risicomanagementsysteem van De Goudse opgenomen.

Raamwerken

In het Risicomanagementraamwerk, Risicobereidheidraamwerk en Beleidsraamwerk worden de belangrijkste strategieën, processen en rapportageprocedures beschreven die nodig zijn om risico’s te onderkennen, meten, bewaken en beheeren, en daarover te rapporteren.

Risico universe

Het risico universe omvat alle risico’s die van belang zijn voor een organisatie. Om het risicomanagementsysteem te structureren wordt het risico universe onderscheiden in de risicocategorieën financieel (verzekeringstechnisch, niet-verzekeringstechnisch) en niet-financieel (strategisch, compliance, operationeel). Dit noemen wij level 1. In onderliggend beleid, zoals in het OCRM-beleid (Operationeel & Compliance Risicomanagement), kunnen subrisicocategorieën (level 2) worden onderkend. Op level 3 worden de feitelijke risico-omschrijving en de kans en impact van het risico gedefinieerd als uitkomsten van de risicomanagementcycli die in verschillende risicomanagementprocessen worden uitgevoerd.

Risicomanagementsysteem

Risicocultuur

De risicocultuur vormt een ‘soft’ element binnen het risicomanagementsysteem, waarbij ook een belangrijke verantwoordelijkheid is weggelegd voor het Bestuur en het management van De Goudse wat betreft het uitdragen van de visie op integraal risicomanagement binnen De Goudse. Het risicodenken vormt een integraal onderdeel van de besluitvorming op zowel strategisch en tactisch als operationeel niveau, waarbij alle medewerkers de ruimte krijgen om risico’s te signaleren, in te schatten en te monitoren.

Governance

De governance van het risicomanagementsysteem geeft inhoud aan een beheerste en integere bedrijfsvoering. De Goudse gaat daarbij uit van het ‘three lines of defence’ principe. Het principe van drie verdedigingslinies draagt bij aan de versterking van de risicocultuur, aan het nemen van verantwoordelijkheid voor het managen van risico’s en aan interne beheersing.

Risicomanagementprocessen

In alle risicomanagementprocessen worden een of meer stappen van de risicomanagementcyclus uitgevoerd. De risicomanagementcyclus is een continu proces voor het identificeren van de risico’s die het bereiken van onze doelstellingen in de weg staan.

Risico’s zijn onlosmakelijk verbonden met de strategische doelstellingen van de organisatie en de risicobereidheid die is geformuleerd. Dit betekent ook dat risicomanagement onlosmakelijk

verbonden is met de planning- en controlcyclus. Ieder jaar vindt een herijking van strategische doelstellingen plaats.

De Goudse heeft voor de modellen voor de financiële verslaglegging op marktwaarde een modelvalidatiebeleid opgesteld. Het modelvalidatiebeleid wordt jaarlijks herijkt en eens in de drie jaar geëvalueerd, het beleid is in 2022 herzien. Modelvalidatie waarborgt de betrouwbaarheid van managementinformatie en voorkomt dat modellen leiden tot onjuiste beslissingen. Eens per jaar wordt door de modeleigenaren beoordeeld of een model voor validatie in aanmerking komt. De tweede lijn beoordeelt de modelvalidatie op basis van de rapportage die hierover door de uitvoerder is opgesteld. De structurele inbedding behoeft nog verbetering.

Own Risk & Solvency Assessment (ORSA)

De Goudse heeft een Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd op de groep als geheel en haar verzekeringsentiteiten Goudse Levensverzekeringen N.V. en Goudse Schadeverzekeringen N.V. Deze rapportage geeft inzicht in de ontwikkeling van risicoprofiel, solvabiliteit en liquiditeit, zowel onder normale als onder stressomstandigheden. De risico’s die naar voren zijn gekomen tijdens de SRA zijn gebruikt bij het bepalen van de ORSA-scenario’s. Anker is als deelneming van De Goudse in het basisscenario meegenomen in de cijfers van de Holding. Anker is niet meegenomen in de stress-scenario’s. Anker voert een eigen ORSA uit.

Op basis van de verkregen inzichten wordt geconcludeerd dat De Goudse in de stress-scenario’s na aanvullende managementacties toereikend solvabel is om te voldoen aan haar verplichtingen. De robuuste solvabiliteitspositie in combinatie met de ingezette managementacties biedt de tijd om de waardecreatie weer structureel op een passend niveau te krijgen na een stress.

Dagelijkse beheersing

De teams Riskmanagement en Compliance houden toezicht op de beheersing van risico’s in de dagelijkse bedrijfsvoering. Zij focussen daarbij op de prioriteiten die volgen vanuit de risicostrategie. De risicostrategie en prioriteiten zijn vertaald naar beleidsdocumenten per risicocategorie binnen het totale beleidsraamwerk van De Goudse. De risicobereidheid wordt vertaald naar, onder andere, kapitaalbeleid en risicobudgetten en -limieten. De budgetten en limieten dienen als basis voor de monitoring door het team Riskmanagement, waarop zo nodig wordt bijgestuurd. Daarnaast worden eventuele nieuwe of opkomende risico’s geïdentificeerd, geanalyseerd en meegenomen in de monitoring van het algehele risicoprofiel.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

De Goudse voert een ALM-beleid (Asset Liability Management) als onderdeel van het beleggingsbeleid. In het ALM-beleid worden uitgangspunten geformuleerd over de manier waarop De Goudse

de kasstromen uit beleggingen afstemt op de kasstromen uit de verzekeringsverplichtingen. Periodiek wordt een ALM-studie uitgevoerd om steeds een geactualiseerd inzicht te hebben in de beleggingen in relatie tot de verplichtingen. Per kwartaal wordt in de balansmanagement-rapportage deze matching gerapporteerd.

HERVERZEKERING

De risicobereidheid van De Goudse geldt als uitgangspunt voor het jaarlijkse prolongatieproces van de herverzekering en de af te sluiten herverzekeringscontracten. De bevindingen uit de meest recente ORSA over het risicoprofiel van De Goudse en de inzet van herverzekeringen als risicomitigerende maatregel worden hierbij meegenomen. Bij het toepassen van herverzekering gelden diverse randvoorwaarden op het gebied van governance, risicobeheersing en verslaglegging. Deze zijn vastgelegd in het herverzekeringsbeleid dat het kader vormt voor de Commissie Herverzekering en de Werkgroep Herverzekering, die verantwoordelijk zijn voor respectievelijk de samenstelling en de uitvoering van de herverzekeringsprogramma’s.

RISICOMANAGEMENTCLASSIFICATIE

De belangrijkste categorieën die De Goudse onderscheidt, worden hieronder beschreven.

Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico op verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door ondeugdelijke aannamen voor de prijsstelling of de voorzieningen als gevolg van interne of externe factoren, met inbegrip van duurzaamheidsrisico’s, of door externe factoren zoals catastrofes of toeval. Richtlijnen voor beheersing van verzekeringstechnische risico’s zijn opgenomen in het voorzieningenbeleid, prijsbeleid, herverzekeringsbeleid en product- en acceptatiebeleid.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en de volatiliteit van de marktprijzen van beleggingen, verplichtingen en financiële instrumenten. De marktrisico’s waaraan De Goudse wordt blootgesteld hebben met name betrekking op de beleggingen voor eigen rekening en risico, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de beleggingen tegenover de verzekeringsverplichtingen en het eigen vermogen. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het marktrisicobeleid. Andere relevante beleidsdocumenten zijn het beleggingsbeleid, het beleggingsmandaat en het liquiditeitsbeleid.

Tegenpartijrisico (kredietrisico)

Het tegenpartijrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als gevolg van onverwachte wanbetaling of verslechtering van de kredietwaardigheid

van tegenpartijen van De Goudse, zoals herverzekeraars, polishouders, hypotheekfondsen en gevolmachtigden. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het tegenpartijrisicobeleid en zijn onder meer vertaald naar het beleggingsmandaat en het herverzekeringsbeleid.

Operationeel risico

Bij het operationeel risico gaat het om het risico op het lijden van verliezen of het niet behalen van de (organisatie)doelstellingen van De Goudse als gevolg van inadequate of falende interne processen, mensen, (IT-)systemen of externe gebeurtenissen. Richtlijnen om dit risico te beperken zijn vastgelegd in het operationeel en compliance- risicomanagementbeleid.

Compliancerisico

Het compliancerisico is het risico op wettelijke of regelgevende sancties, materiële financiële verliezen of reputatieschade die De Goudse kan lijden als gevolg van het niet naleven van wet- en regelgeving, richtlijnen, afspraken en gedragsregels die van toepassing zijn op de activiteiten van de organisatie respectievelijk van de medewerker. Tot de belangrijkste compliancerisico's behoren de risico's gerelateerd aan Productontwikkeling, Zorgplicht, Ken uw Klant, Privacy (naleving AVG), Integriteit en Mededinging. Compliance is onder andere betrokken bij het bewaken van de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), de Sanctiewet 1977 (Sw), de AVG, de Insurance Distribution Directive (IDD), de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), de Wet op het financieel toezicht (Wft), het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo), de Mededingingswet en Solvency II.

Richtlijnen om dit risico te beperken zijn vastgelegd in het operationeel & compliance risicomanagementbeleid. Aanvullend(e) compliancebeleid en regelingen zijn onder andere de Gedragscode Integriteit, het Ken Uw Klantbeleid, het Beleid bescherming persoonsgegevens, de Regeling Mededinging, de Klokkenluidersregeling, de Richtlijn Betalingen aan bemiddelaars en de Regeling voorkomen belangenverstrengeling en corruptie.

Strategisch risico

Strategische risico's zijn risico's die het behalen van de strategische doelstellingen in de weg staan. Om een inschatting te maken van de kans en mogelijke impact van deze risico's wordt aan het begin van de planning- en controlcyclus steeds een SRA georganiseerd. In 2022 is het risicobeeld op onderdelen gewijzigd. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de macro-economische omstandigheden, het cyberrisico en het klimaat, inclusief de samenloop van catastrofale gebeurtenissen.

INTERN CONTROLESYSTEEM

De risicomanagementorganisatie omvat het geheel aan governance- en beleidsmaatregelen dat erop is gericht om alle risico's van De Goudse zo goed mogelijk te beheersen en te voorkomen dat de risicopositie, de winstgevendheid en de solvabiliteit van De Goudse in gevaar komen. De risicomanagementorganisatie is ingericht op basis van het 'Three lines of defence' risicobeheersingsmodel.

'THREE LINES OF DEFENCE'-RISICOBEBEERSINGSMODEL

Het 'Three lines of defence' model heeft tot doel een degelijk bestuurskader te bieden voor financieel en niet-financieel risicobeheer. Hierbij zijn drie risicomanagementlagen gedefinieerd en geïmplementeerd, met verschillende rollen en uitvoerings- en toezichtverantwoordelijkheden.

Eerste verdedigingslinie

Het lijnmanagement heeft de primaire verantwoordelijkheid voor de beheersing van de risico's en is verantwoordelijk voor de vertaling van de risicostrategie naar de dagelijkse bedrijfsvoering/business. Met andere woorden: het lijnmanagement is verantwoordelijk voor haar eigen processen, het analyseren van de risico's in de gehele keten en het ontwikkelen en implementeren van controles om deze risico's te beheersen. Het lijnmanagement voorziet het Bestuur van een rapportage over de risicobeheersing.

Tweede verdedigingslinie

- De teams Riskmanagement en Compliance zijn verantwoordelijk voor het volgende:
- Inventariseren en analyseren van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur, directie en management.
 - Gevraagd en ongevraagd advies geven aan Bestuur, directie en management over integriteits-, compliance- en andere risicovraagstukken.
 - Ontwikkeling van beleid om risico's te beheersen en te verkleinen en begeleiding van het operationeel management binnen hun specifieke risico- en controlegebied.
 - Monitoren van en rapporteren over het integrale risicoprofiel en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid.
 - Zo nodig: gebruikmaken van het escalatierecht met betrekking tot zakelijke activiteiten die volgens de teams Riskmanagement en Compliance leiden tot risico's die voor De Goudse onaanvaardbaar zijn.
 - Bevorderen van risicobewustzijn binnen de lijnorganisatie.
 - Tweedelijnsmonitoring.
 - Het opleveren van een voorlegger of risicoparagraaf met een opinie over voorgenomen zware besluiten (bijv. bij acquisities, bij investeringsvoorstellen, bij dividend, bij ontwikkeling nieuwe producten).

De teams Risicomanagement en Compliance vertalen de risicobereidheid van het Bestuur naar methoden en beleidsrichtlijnen. Dit ter ondersteuning van, en het toezicht op, de controle van risico's door de eerste lijn. De tweede lijn is het geweten van de organisatie met betrekking tot deze risico's en controles.

Derde verdedigingslinie

De Interne Audit Dienst (IAD) biedt een onafhankelijke beoordeling van de interne beheersing van de risico's van De Goudse, zowel wat betreft de processen als de activa. Hieronder vallen ook de risicomanagementactiviteiten van zowel de eerste als de tweede verdedigingslinie. De IAD is actief als vangnet in de derde verdedigingslinie.

SLEUTELFUNCTIES

Risk

- De functiehouder Riskmanagement is verantwoordelijk voor een integraal en betrouwbaar inzicht in de beheersing van de belangrijkste risico's van De Goudse. Belangrijke activiteiten zijn:
- ondersteunen en adviseren van Bestuur, management en medewerkers om risico's te beheersen;
 - uitvoeren en/of faciliteren van activiteiten die bijdragen aan een toenemende 'volwassenheid' van het risicomanagementsysteem van De Goudse;
 - monitoren van en rapporteren over het integrale risicoprofiel en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid;
 - monitoren en toetsen van beleidsdocumenten.

Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen, de sleutelfunctiehouders van Anker en met andere risicomonitorende functies, zoals Compliance en de Interne Audit Dienst (IAD). Daarnaast vindt periodiek overleg plaats met de externe accountant. De functiehouder rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en het ARC. Dit gebeurt in een rapportage over de beheersing van risico's. De rol van functiehouder Riskmanagement wordt vervuld door de manager Riskmanagement.

Actuariel

- De Actuariële functiehouder ondersteunt het management en het Bestuur van De Goudse, door controlerende en adviserende taken uit te voeren met als doelstelling te waarborgen dat:
- Solvency II technische voorzieningen juist worden vastgesteld;
 - SCR juist wordt vastgesteld;
 - tarieven toereikend worden vastgesteld;
 - het product- en acceptatiebeleid en de herverzekeringsregelingen in overeenstemming zijn met de risicobereidheid van De Goudse;
 - de solvabiliteitspositie onder Solvency II toereikend is om toekomstige verliezen te kunnen opvangen;

- in de ORSA alle relevante risico's die verband houden met de strategische keuzes van De Goudse worden behandeld en de uitkomsten van de ORSA op de juiste manier worden geïnterpreteerd ten behoeve van de strategische besluitvorming.

De Actuariële functiehouder steunt daarbij op activiteiten en verantwoordelijkheden in de eerste lijn, het beleidsraamwerk en bijbehorende rapportages en overlegt periodiek met de sleutelfunctiehouders van Anker. De functiehouder valt functioneel onder de manager Riskmanagement, hiërarchisch onder het bestuurslid Financiën en Risk en rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en het ARC. Daarbij legt de functiehouder alle vervulde taken en de resultaten daarvan vast. Ook geeft de functiehouder duidelijk alle eventuele tekortkomingen aan en doet de functiehouder aanbevelingen over de wijze waarop deze zouden moeten worden verholpen.

Compliance

- De functiehouder Compliance is verantwoordelijk voor het bieden van integraal inzicht in het geheel van maatregelen dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van wet- en regelgeving en de interne procedures en gedragsregels die moeten voorkomen dat de integriteit en/of reputatie van De Goudse worden aangetast. Belangrijke activiteiten zijn:
- inventarisatie en analyse van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur en management;
 - gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan Bestuur en management over integriteits- en andere compliancevraagstukken;
 - monitoren van de uitvoering van wet- en regelgeving en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid en waar nodig aanbevelingen doen ter verbetering van die uitvoering;
 - bewustwording creëren bij alle medewerkers over relevante regelgeving.

Het Bestuur van De Goudse is eindverantwoordelijk voor de naleving van alle wet- en regelgeving door De Goudse. De functiehouder Compliance is werkzaam in een door het Bestuur ingestelde onafhankelijke functie. De functiehouder adviseert over, faciliteert en ziet toe op de naleving van wet- en regelgeving. De functiehouder rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en het ARC. De rapportage gaat over de ontwikkelingen in regelgeving en andere relevante externe factoren, de belangrijkste compliancerisico's, de maatregelen die genomen moeten worden, of zijn, om de beheersing van die risico's te verbeteren en de voortgang van de werkzaamheden in het kader van de taken van de functie.

De rol van functiehouder Compliance wordt vervuld door de manager Compliance. Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen, de sleutelfunctiehouders van Anker, de

voorzitter van het Bestuur en andere risicomonitorende functies, zoals Riskmanagement, Speciale Zaken en de IAD. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats met de externe accountant.

Audit

De functiehouder Interne Audit is verantwoordelijk voor een onafhankelijke, objectieve functie die zekerheid verschaft en adviesopdrachten uitvoert om de activiteiten van De Goudse te verbeteren. De functiehouder Interne Audit helpt De Goudse om haar doelstellingen te realiseren door met een systematische, gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van risicomanagement, risicobeheersing en governance te evalueren en te verbeteren. De functiehouder Interne Audit stelt jaarlijks in overleg met het Bestuur en het ARC een auditplan op dat is gebaseerd op een Goudse-brede, integrale risicoanalyse. Dit plan geeft een overzicht van de audit- en adviesopdrachten die de Interne Audit Dienst (IAD) gedurende het jaar zal uitvoeren. De IAD stelt op basis van de uitgevoerde werkzaamheden rapportages op en bespreekt die met het betrokken management en het Bestuur.

De rol van functiehouder Interne Audit wordt vervuld door de manager IAD. De manager IAD rapporteert ten minste twee keer per jaar aan het Bestuur en het ARC over de voortgang en uitkomsten van het audit-jaarplan. Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen, de sleutelfunctiehouders van Anker, de voorzitter van het Bestuur, de overige bestuursleden, de voorzitter van het ARC en andere risicomonitorende functies, zoals Riskmanagement en Compliance. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats met de externe accountant en DNB.

Anker Insurance

In 2022 heeft De Goudse haar belang in Anker Insurance uitgebreid naar 100%. Anker wordt vooralsnog niet geïntegreerd en behoudt haar eigen vergunning. Anker staat rechtstreeks onder toezicht van DNB. Zij heeft uit dien hoofde een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van Solvency II vereisten, waaronder invulling van de Solvency II sleutelfunctiehouders.

UITBESTEDING

De Goudse heeft bepaalde taken uitbesteed aan externe partners. Uitbestedingen moeten een doelgerichte bijdrage leveren aan de strategie van De Goudse. Omdat De Goudse bij haar dienstverlening een hoog kwaliteitsniveau nastreeft, moet de kwaliteit van uitbestede activiteiten aan haar normen voldoen. De Goudse heeft haar uitbestedingsproces gebaseerd op drie pijlers:

- Het uitbestedingsproces is ingericht en gedocumenteerd, en specifieke verantwoordelijkheden zijn belegd.
- Een risicoanalyse dient als basis om te komen tot een uitbestedingscontract. Voor het afsluiten van de contracten worden afspraken gemaakt over het gewenste niveau van

- dienstverlening.
- Gedurende de looptijd van uitbestedingen wordt de naleving van afspraken gemonitord op basis van service level agreements. Hierin zijn in 2022 verdere stappen gezet. Onder andere is besloten om Leveranciersmanagement centraal te beleggen. Voor kritische en/of belangrijke uitbestedingen (conform definitie Wft) worden ISAE-verklaringen (International Standard on Assurance Engagements) opgevraagd en beoordeeld om een oordeel te kunnen vormen over de mate van procesbeheersing bij de uitbestedingspartner.

SOLVABILITEITSPOSITIE

De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II. De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen. Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule. Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,45%), de volatility adjuster (VA, 19 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Ultimo 2022 bedraagt de solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. 193% (2021: 203%). Daarmee ligt de ratio ruim boven het targetniveau.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2022

- De Goudse heeft een restricted Tier 2-lening met een nominale waarde van EUR 25,0 mln. geplaatst.
- De marktrisico’s zijn afgenomen door de gestegen rentetermijnstructuur en de afname van de vastgoedportefeuille.
- De verzekeringstechnische zorg- en levenrisico’s zijn afgenomen door de renteontwikkelingen en portefeuilleontwikkelingen.
- De verzekeringstechnische schaderisico’s zijn toegenomen als gevolg van portefeuillelgroei, aangepaste herverzekeringscontracten en de volledige overname van Anker Insurance Company N.V.
- De omvang van het aanwezige kapitaal is afgenomen door de overname van Anker Insurance Company N.V., de 19% uitbreiding in VCSW B.V., de renteontwikkelingen en door overnames bij VLC & Partners.
- De gevoeligheid voor veranderingen in de ultimate forward rate (UFR) is afgenomen. De gevoeligheid voor de volatility adjustment (VA) is vrijwel gelijk gebleven.

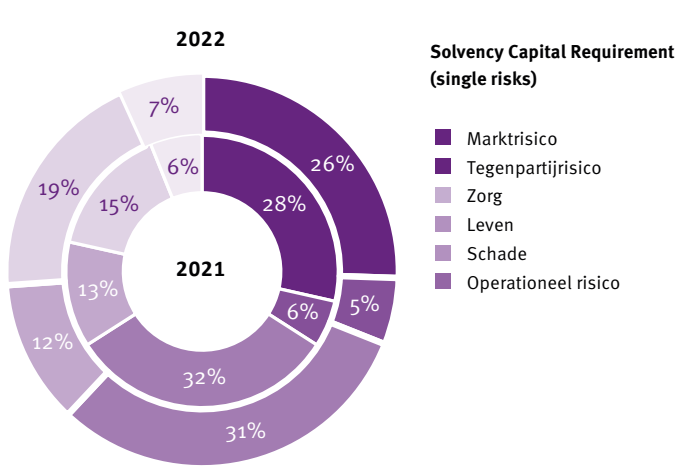
Aanwezig kapitaal onder Solvency II

Het aanwezige vermogen bedraagt EUR 435,9 mln. (2021: EUR 492,1 mln.) en bestaat voor EUR 341,7 mln. uit Tier 1-vermogen (waarvan EUR 322,0 mln. unrestricted) en voor EUR 94,2 mln. uit Tier 2-vermogen. Het aanwezig kapitaal is vooral gedaald vanwege de stijgende renteontwikkelingen.

Vereist eigen vermogen

Het vereist vermogen (SCR) wordt vastgesteld met de standaardformule van de Solvency II-richtlijnen.

SCR Groep	2022	2021
Marktrisico	106.757	123.829
Tegenpartijrisico	22.115	23.605
Zorg	129.131	138.472
Leven	49.751	54.405
Schade	80.965	66.908
Diversificatie	-144.541	-147.084
BSCR	244.178	260.135
Operationeel risico	28.304	26.505
LACDT	-46.196	-51.386
SCR	226.286	235.254

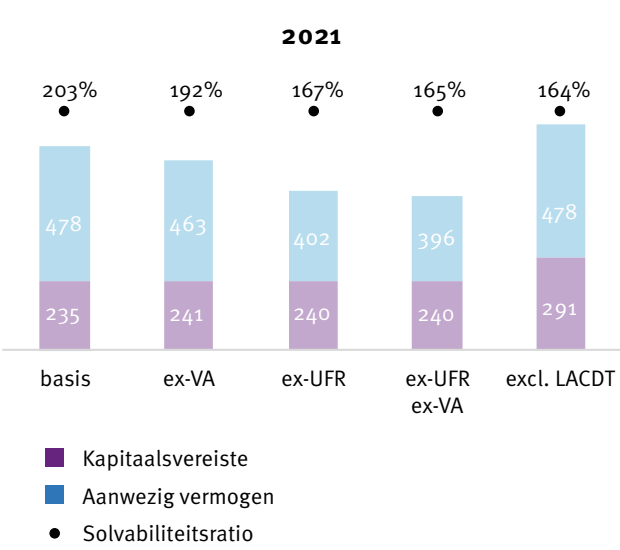
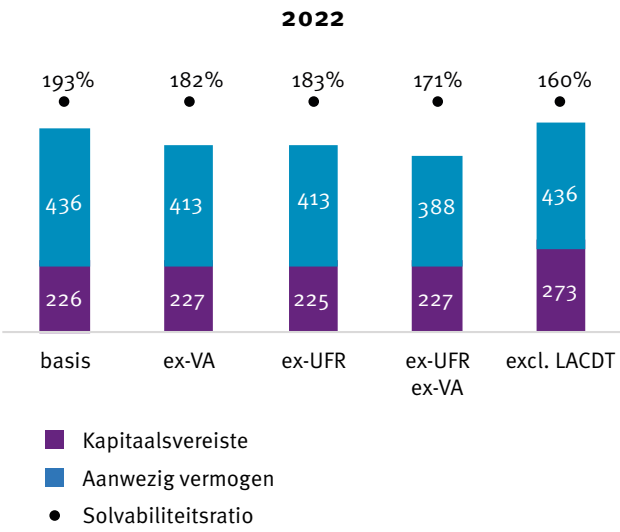
Opbouw SCR De Goudse N.V.

CORRECTIE IN VERBAND MET BELASTINGEN (LACDT)

De hoogte van de correctie in verband met belastingen (LACDT) wordt jaarlijks vastgesteld. Onderbouwing vindt plaats op basis van de Solvency II-balanspositie voor en na schok, de carry back, het verwachte toekomstige resultaat na schok en de mate waarin winsten en verliezen ten gevolge van de schok fiscaal verrekenbaar zijn. De onderbouwing wordt gemaakt op basis van de marktwaardecijfers ultimo boekjaar. Het vastgestelde LACDT-percentag bedraagt eind 2022 voor Goudse Levensverzekeringen 0% (2012: 2,5%) en voor Goudse Schadeverzekeringen 25,0% (2021: 25,0%). Deze daling van Goudse Levensverzekeringen is het gevolg van een daling van de geprojecteerde fiscale winst.

SOLVABILITEITSRATIO

Door afname van de aanwezige solvabiliteit is de SCR-ratio ten opzichte van 2021 gedaald. De impact van het vervallen van de UFR (ex-UFR) en de VA (ex-VA) is toegenomen door het hogere niveau van die renteopslagen en de toegenomen marktrente.

Gevoeligheid SCR De Goudse N.V.

De solvabiliteitsratio is gevoelig voor veranderingen van de rente en het vervallen van de UFR. Door stijging van de rente is deze gevoeligheid afgenomen (2022: 9%-punt, 2021: 36%-punt). Ook als geen rekening wordt gehouden met de VA- en UFR-opslag ligt de solvabiliteitsratio van De Goudse boven het targetniveau van 165%.

VERZEKERINGSTECHNISCH RISICO

Leven

Het vereiste kapitaal is afgenomen doordat het verzekeringstechnische risico is gedaald naar aanleiding van de gestegen marktrenten. Dit effect wordt gedempt door de actualisering van de sterfte- en kostengrondslagen. De SCR Royement neemt toe door meerdere factoren waaronder de toename van het aantal polissen.

SCR Leven	2022	2021
Kort Leven	13.123	16.314
Lang Leven	18.538	21.217
Invaliditeit	553	893
Royement	15.864	10.977
Kosten	24.406	29.975
Catastrofe	8.363	9.257
Diversificatie	-31.096	-34.228
	49.751	54.405

SCR Leven De Goudse N.V.

Zorg

Het vereiste kapitaal voor Zorg als Leven is gedaald. Dit komt voornamelijk door de gestegen rentecurve. Het vereist kapitaal voor Zorg als Schade is gestegen als gevolg van portefeuille-ontwikkelingen. Het vereist kapitaal voor het Catastroferisico Zorg is gedaald door portefeuille-ontwikkelingen.

SCR Zorg	2022	2021
Zorg als Leven	63.585	67.458
Zorg als Schade	77.824	76.179
Catastrofe	18.281	34.597
Diversificatie	-30.559	-39.762
	129.131	138.472

SCR Zorg De Goudse N.V.

Schade

Het vereiste kapitaal voor Schade is gestegen. Dit komt voornamelijk door de stijging van het premierisico als gevolg van de toenemende verzekeringsportefeuille en een stijging van het catastroferisico als gevolg van aangepaste herverzekeringscontracten.

SCR Schade	2022	2021
Premie & reserve	73.243	61.699
Royement	5.435	7.026
Catastrofe	20.375	13.876
Diversificatie	-18.088	-15.693
	80.965	66.908

SCR Schade De Goudse N.V.

MARKTRISICO

Het marktrisico is in 2022 gedaald , met name door de afname van het creditspread risico. De belangrijkste marktrisico’s waaraan De Goudse is blootgesteld zijn het spreadrisico, het vastgoedrisico en het aandelenrisico.

SCR Marktrisico	2022	2021
Rente	8.202	6.090
Aandelen	29.155	28.167
Vastgoed	46.254	52.118
Creditspread	40.810	57.544
Valuta	423	52
Concentratie	-	-
Diversificatie	-18.087	-20.142
	106.757	123.829

SCR Marktrisico De Goudse N.V.

Renterisico

Renterisico ontstaat door een ‘mismatch’ in kasstromen van rentegevoelige activa en passiva op de balans. Het beleid van De Goudse is om het renterisico en de duratiemismatch niet verder te laten oplopen. Bij een stijgende rente reduceert de mismatch geleidelijk. Door de stijgende rente is de gevoeligheid voor neerwaartse renteschokken toegenomen waardoor het renterisico is gestegen.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico is ten opzichte van 2021 gestegen als gevolg van koersontwikkeling en het vergroten van de portefeuille.

Vastgoedrisico

Het vastgoedrisico is in 2022 gedaald door de afname van de vastgoedportefeuille.

Spreadrisico

Het spreadrisico is gedaald door de hogere rente waardoor de marktwaarde van de obligaties afnam en door een afname van de beleggingsportefeuille.

TEGENPARTIJRISICO (KREDIETRISICO)

Het tegenpartijrisico is ten opzichte van 2021 nauwelijks gewijzigd.

LIQUIDITEITSRISICO

Het liquiditeitsrisico maakt geen onderdeel uit van de Solvency II-standaardformule waarmee het vereist eigen vermogen wordt vastgesteld. Het liquiditeitsrisico wordt door De Goudse als een beperkt risico beschouwd. In het liquiditeitsbeleid zijn richtlijnen opgenomen voor de (gewenste) liquiditeitspositie en -prognose. Daarnaast is er een liquiditeitsplanning opgesteld om de kasstroommismatch operationeel te managen. Zo worden deze liquiditeitsrisico’s beperkt.

Ultimo 2022 bedragen de liquide middelen EUR 155,0 mln. (2021: EUR 132,4 mln.) en de snel liquide te maken staatsobligaties met een hoge kredietwaardigheid (AAA en AA) EUR 784,4 mln. (2021: EUR 948,4 mln.). De Goudse heeft kredietfaciliteiten van maximaal

EUR 40,0 mln. Tevens heeft De Goudse een ongecommitteerde kredietfaciliteit van maximaal EUR 7,0 mln.

OPERATIONEEL RISICO

De hoogte van het vereiste kapitaal voor het operationeel risico is in 2022 beperkt gestegen ten opzichte van 2021, als gevolg van een groeiende verzekeringstechnische portefeuille.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
b1 Immateriële vaste activa		
<i>Kosten van ontwikkeling</i>	205	276
Portefeuillerechten	81.286	72.008
Intellectueel eigendom (inclusief verkregen merknamen)	3.208	1.129
Software	1.129	976
<i>Intellectueel eigendom</i>	85.623	74.113
<i>Goodwill</i>	40.270	36.702
	126.098	111.091
<i>Kosten van ontwikkeling</i>		
Stand per 1 januari	276	–
Nieuwe consolidaties	–	330
Afschrijvingen	-71	-54
	205	276
Nog niet geheel afgeschreven ultimo boekjaar:		
Verkrijgingsprijs	330	330
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-125	-54
	205	276
<i>Portefeuillerechten</i>		
Stand per 1 januari	72.008	26.428
Investeringsen	20.619	53.737
Afschrijvingen	-11.341	-7.335
Bijzondere waardevermindering	–	-822
	81.286	72.008
VLC & Partners Holding B.V. heeft portefeuilles overgenomen. De portefeuillerechten zijn voor een bedrag van EUR 20,6 mln. (2021: EUR 51,8 mln.) geactiveerd.		
Nog niet geheel afgeschreven ultimo boekjaar:		
Verkrijgingsprijs	113.094	92.975
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-31.808	-20.967
	81.286	72.008
<i>Intellectueel eigendom (inclusief verkregen merknamen)</i>		
Stand per 1 januari	1.129	1.270
Nieuwe consolidaties	2.400	–
Afschrijvingen	-321	-141
	3.208	1.129

Per 1 april 2022 is het belang in Anker Insurance Company N.V. met 70% uitgebreid, waarmee De Goudse volledig eigenaar is geworden. Bij deze overname is de waarde van de merknaam vastgesteld op EUR 2,4 mln.

	2022	2021
Nog niet geheel afgeschreven ultimo boekjaar:		
Verkrijgingsprijs	3.811	1.411
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-603	-282
	3.208	1.129
<i>Software</i>		
Stand per 1 januari	976	1.155
Nieuwe consolidaties	197	–
Investeringsen	697	300
Afschrijvingen	-741	-479
	1.129	976

De investeringen in software betreft de geactiveerde investeringen in de deelnemingen VLC & Partners Holding B.V. en Anker Insurance Company N.V. van EUR 0,7 mln. (2021: EUR 0,3 mln.).

Nog niet geheel afgeschreven ultimo boekjaar:		
Verkrijgingsprijs	9.828	8.934
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-8.699	-7.958
	1.129	976
<i>Goodwill</i>		
Stand per 1 januari	36.702	9.234
Investeringsen	16.977	30.790
Afschrijvingen	-5.472	-3.322
Bijzondere waardevermindering	-7.937	–
	40.270	36.702

Op 9 december 2022 is het 30%-belang in VCSW B.V. met 19% uitgebreid naar 49%.

Het 19% belang is verworven voor een bedrag van EUR 4,5 mln. Tevens is een earn-outregeling overeengekomen met een uitoefeningsdatum van 1 januari 2026 die uitkeert indien vooraf gedefinieerde doelen worden gerealiseerd. Deze regeling, berekend op basis van contante waarde, is gewaardeerd op EUR 0,6 mln. en is opgenomen onder de goodwill en overige voorzieningen. Het totaal van de goodwill bedraagt EUR 5,1 mln. en zal vanaf 2023 in 10 jaar worden afgeschreven.

In 2022 is een goodwill van EUR 6,3 mln. vastgesteld bij aankoop van Anker Insurance Company N.V. en EUR 5,6 mln. door aankopen van VLC & Partners Holding B.V.

Bij de overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. per 1 april 2021 is de goodwill vastgesteld op EUR 9,6 mln. De gestegen marktrente en het achterblijven van de resultaten bij de verwachtingen hebben geleid tot indicaties voor een bijzondere waardevermindering. De geschatte realiseerbare waarde op basis van de bedrijfswaarde, rekening houdende met een disconteringsvoet van 12,42%, leidt tot een bijzondere waardevermindering ter hoogte van de resterende goodwill van EUR 7,9 mln. Ultimo 2022 is besloten tot een bijzondere waardevermindering van de resterende goodwill van EUR 7,9 mln. De realiseerbare waarde komt significant lager uit door een stijging van de verdisconteringsvoet en doordat de huidige prognose achterblijft bij de initiële verwachtingen over groei van de portefeuille en synergievoordelen.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
Nog niet geheel afgeschreven ultimo boekjaar:		
Verkrijgingsprijs	61.055	44.039
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-20.785	-7.337
	40.270	36.702

Looptijd korter dan één jaar	17.065	13.936
Looptijd langer dan één jaar	109.033	97.155
	126.098	111.091

Beleggingen

b2 Terreinen en gebouwen

Voor eigen gebruik	23.730	21.400
Overige terreinen en gebouwen	10.125	10.228
	33.855	31.628

Voor eigen gebruik		
Stand per 1 januari	21.400	18.632
Investeringsen	214	3.624
Nieuwe consolidaties	2.730	–
Herwaardering via de winst- en verliesrekening	-614	-856
	23.730	21.400

De terreinen en gebouwen voor eigen gebruik betreft kantoorpanden. De nieuwe consolidaties in 2022 betreft het kantoorpand in Groningen van Anker.

Bij de waardering van gebouwen voor eigen gebruik is onder andere rekening gehouden met de huurcontracten, het intern gebruik, de huurontvangsten van derden en de benodigde investeringen.

De huurcontracten van de kantoorpanden in Gouda en Middelburg zijn op 19 januari 2023 door Goudse Verzekeringen Services B.V. met een verbonden partij afgesloten, waarbij een marktconforme huur is overeengekomen. De resterende looptijd van het huurcontract is 1 jaar. Met de voorwaarden van de huurcontracten is rekening gehouden in de waardering van de panden. Het huurbedrag voor gebouwen in eigen gebruik bedroeg in dit boekjaar EUR 1,5 mln. (2021: EUR 2,1 mln.).

	2022	2021
Overige terreinen en gebouwen		
Stand per 1 januari	10.228	10.295
Verkopen	-380	–
Herwaardering	277	-67
	10.125	10.228

De overige terreinen en gebouwen bevinden zich in Nederland en bestaan uit woon- en winkelpanden, bedrijfsruimten en landelijke eigendommen. Bij de waardering is rekening gehouden met de bestaande huurcontracten/huurontvangsten met derden en de exploitatiekosten en verwervingskosten.

Ultimo 2022 is EUR 7,5 mln. herwaardering opgenomen (ultimo 2021: EUR 7,6 mln.) die (na aftrek van een belastinglatentie) is opgenomen in de herwaarderingsreserve vastgoed als onderdeel van het eigen vermogen. Voor een nadere toelichting en het verloop verwijzen wij naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

	2022	2021
De verkrijgingsprijs is als volgt:		
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	34.582	31.638
Overige terreinen en gebouwen	2.638	2.644
	37.220	34.282

b3 Beleggingen in deelnemingen

Andere deelnemingen		
Stand per 1 januari	6.762	5.573
Investeringsen	56	218
Nieuwe consolidaties	57	–
Resultaat	-183	971
Overboeking deelneming i.v.m. in consolidatie opgenomen	-5.915	–
	777	6.762

Dit betreft belangen van respectievelijk 44% in Brandmeester Groep B.V. (2021: 48%), 49% in VCSW B.V. (2021: 30%) en 30% in HR-Navigator B.V. (2021: 30%).

In 2021 was hier een 30% belang in Anker Insurance Company N.V. (‘Anker’) opgenomen. Doordat per 1 april 2022 beslissende zeggenschap in Anker is verkregen is Anker vanaf deze datum in de groepscijfers opgenomen. Vanaf 1 april 2022 is de 50% deelneming in Arbo Int. Management Pte. Ltd. te Singapore opgenomen.

	2022	2021
Overige financiële beleggingen		
b4 Aandelen		
Aandelen en aandelen beleggingsfondsen	45.823	44.739
Strategische participaties	3.516	2.808
Hypotheekfondsen	353.492	364.375
Vastgoedfondsen	150.929	176.583
Infrastructuurfondsen	40.178	15.133
MKB leningfondsen	39.723	20.093
Overige beleggingsfondsen	10.291	1.669
	643.952	625.400

In de strategische participaties is onder andere een belang van 7,55% in Credimo Holding N.V. te Asse (België) opgenomen, die een waarde vertegenwoordigt van EUR 2,2 mln. (2021: EUR 1,4 mln.). Het resterende bedrag van EUR 1,3 mln. vertegenwoordigt diverse kleine participaties.

De toename van de Overige beleggingsfondsen wordt veroorzaakt door beleggingsfondsen van Anker.

	2022	2021
Stand per 1 januari	625.400	546.419
Nieuwe consolidaties	11.514	23
Aankopen	122.851	53.569
Verkopen	-36.018	-1.389
Herwaardering via de winst- en verliesrekening	-43.800	2.694
Herwaardering via het eigen vermogen	-35.995	24.084
	643.952	625.400

De nieuwe consolidaties in 2022 betreft Anker.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

Ultimo 2022 is EUR 56,5 mln. herwaardering opgenomen (ultimo 2021: EUR 92,5 mln.) die (na aftrek van een belastinglatentie) is opgenomen in de herwaarderingsreserve aandelen als onderdeel van het eigen vermogen. Voor een nadere toelichting en het verloop verwijzen wij naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

	2022	2021
Op basis van genoteerde marktprijzen	94.737	64.832
Op basis van afgeleide marktnoteringen met waarneembare marktdata	1.100	1.669
Op basis van waarderingsmodellen en -technieken niet gebaseerd op marktdata	548.115	558.899
	643.952	625.400

Uittredingsregels beleggingsfondsen

De Goudse belegt in verschillende beleggingsfondsen voor eigen rekening en risico.

In het prospectus van deze fondsen zijn uittredingsregels opgenomen. Deze zijn:

- Hypotheekfondsen: onder voorwaarden is iedere maand verkoop van participaties aan het fonds mogelijk, voor zover hiervoor binnen het fonds financiële middelen vrij beschikbaar zijn.
- Vastgoedfondsen: voor circa 94% is onder voorwaarden ieder kwartaal verkoop van participaties aan het fonds mogelijk, voor zover daarvoor binnen het fonds financiële middelen vrij beschikbaar zijn. Voor de overige 6% van de marktwaarde van de participaties geldt ultimo 2022 daarnaast nog een lock-up periode van bijna 3 jaar, waarin de participaties niet verkocht kunnen worden.
- Infrastructuurfondsen: geen verkoopmogelijkheden aan het fonds zelf. Participaties zijn onder voorwaarden wel secundair aan andere beleggers te verkopen.
- MKB-leningfonds: er is iedere maand een mogelijkheid tot verkoop aan het fonds tot een maximum van 10% van het fondsvermogen, voor zover de vrij beschikbare liquiditeiten binnen het fonds dit toelaten.

	2022	2021
Verkrijgingsprijs van aandelen en participaties in beleggingsfondsen	643.632	534.114
^{b5} Obligaties		
Stand per 1 januari	1.491.214	1.248.561
Nieuwe consolidaties	–	234.504
Aankopen	202.191	192.201
Verkopen	-134.250	-31.560
Aflossingen	-104.866	-153.809
Overige mutaties	-3.071	1.317
	1.451.218	1.491.214

De overige mutaties bestaan uit agio afschrijvingen, valutakoersverschillen en voorziening mutaties.

Obligaties genoteerd	1.417.090	1.462.021
Zerobonds genoteerd	45.724	43.676
Zerobonds niet genoteerd	56	54
Voorziening voor oninbaarheid	-11.652	-14.537
	1.451.218	1.491.214

De voorziening voor oninbaarheid is opgebouwd uit twee componenten, de voorziening voor specifieke obligaties en de algemene voorziening.

De voorziening voor specifieke obligaties is gebaseerd op de verwachte toekomstige kasstromen en wordt opgenomen bij faillissement of betalingsachterstanden van de debiteur. De algemene voorziening is gebaseerd op de faillissementskansen van de obligaties in de portefeuille.

De voorziening voor oninbaarheid is afgenomen in lijn met het lagere risicoprofiel van de beleggingen in vastrentende waarden.

	2022			2021		
	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal	Bedrijfs- obligaties	Staats- obligaties	Totaal
Overzicht van obligaties naar landencategorie						
Nederland	8,2%	27,4%	35,6%	8,1%	24,0%	32,1%
Andere lidstaten E.U.	9,6%	40,6%	50,2%	10,3%	43,9%	54,2%
Overige landen	12,7%	1,5%	14,2%	12,4%	1,3%	13,7%
	30,5%	69,5%	100,0%	30,8%	69,2%	100,0%

Overzicht van obligaties naar ratingcategorie	Bedrijfs-obligatie	Staats-obligaties	Totaal	Bedrijfs-obligatie	Staats-obligaties	Totaal
AAA	3,3%	43,8%	47,1%	2,7%	39,4%	42,1%
AA	6,7%	22,5%	29,2%	6,5%	25,4%	31,9%
A	15,2%	2,8%	18,0%	16,7%	3,9%	20,6%
BBB	5,3%	0,4%	5,7%	4,8%	0,5%	5,3%
Overig	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%
	30,5%	69,5%	100,0%	30,8%	69,2%	100,0%

Obligaties boekwaarde versus actuele waarde	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal
Nederland						
Boekwaarde	115.327	383.964	499.291	126.981	354.840	481.821
Actuele waarde	101.301	338.878	440.179	132.157	393.252	525.409
Overige landen						
Boekwaarde	308.224	643.703	951.927	356.962	652.431	1.009.393
Actuele waarde	276.515	521.411	797.926	372.875	741.213	1.114.088
Totaal						
Boekwaarde	423.551	1.027.667	1.451.218	483.943	1.007.271	1.491.214
Actuele waarde	377.816	860.289	1.238.105	505.032	1.134.465	1.639.497

Uit de hiervoor opgenomen tabel blijkt een verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde per 31 december 2022 van EUR -213,1 mln. (2021: EUR 148,3 mln.). De afname wordt verklaard door de sterk gestegen markttrente in 2022.

De Goudse hanteert een buy & hold beleggingsstrategie en houdt de obligaties tot de einddatum aan, waarna de verwachte aflossing tegen nominale waarde zal plaatsvinden. Om deze reden waardeert De Goudse deze obligaties niet af. Wel is een voorziening voor oninbaarheid gevormd voor het tussentijds faillissementsrisico. Wegens een toename van de gemiddelde kredietwaardigheid van de obligatieportefeuille alsmede het feit dat in het verslagjaar geen sprake was van nieuwe defaults (geen faillissementen of achterstallige betalingen), is de voorziening voor oninbaarheid afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

Beleggingen in obligaties die de concentratiegrens van 3% overschrijden in de beleggingsportefeuille van De Goudse zijn beleggingen in de Nederlandse staat (2022: 10,6%; 2021: 8,7%).

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
De verkrijgingsprijs van obligaties ultimo boekjaar bedraagt	1.472.766	1.509.841
De actuele waarde van obligaties (inclusief overlopende rente) ultimo boekjaar bedraagt	1.257.179	1.660.332
De nominale waarde van de zerobonds ultimo boekjaar bedraagt	82.652	82.659
Effectieve rentevoet	1,6%	1,8%

	◀ 2 jaar	2 ◀ ▶ 5 jaar	5 ◀ ▶ 10 jaar	▶ 10 jaar
Aflossingsdata als percentage van het totaal	18,4%	15,4%	19,3%	46,9%
Aflossingsdata als percentage van het totaal (vorig jaar)	17,6%	15,7%	19,7%	47,0%

	2022	2021
^{b6} Hypothecaire leningen		
Stand per 1 januari	40.073	43.986
Verstrekkingsen	949	283
Aflossingen	-5.556	-4.226
Overige mutaties	27	30
	35.493	40.073

De actuele waarde van vorderingen uit hypothecaire leningen ultimo boekjaar bedraagt EUR 33,2 mln. (2021: EUR 43,1 mln.). De voorziening voor oninbaarheid op de hypothecaire leningen bedraagt EUR 0,2 mln. (2021: EUR 0,2 mln.). De effectieve rentevoet bedraagt per jaareinde 2,5% (2021: 2,7%). De gemiddelde looptijd van de hypotheken bedraagt 5 jaar (2021: 6 jaar).

In tegenstelling tot voorgaand jaar is zichtbaar dat de actuele waarde van de portefeuille hypothecaire leningen lager is dan de boekwaarde. Een lagere actuele waarde dan boekwaarde duidt op een gemiddeld lagere contractrente dan de marktrente.

	2022	2021
^{b7} Andere leningen		
Stand per 1 januari	319.357	346.545
Verstrekkingsen	1.588	8.001
Aflossingen	-26.352	-33.787
Intrestbijschrijvingen	4.946	1.373
Overige mutaties	-1.991	-2.775
	297.548	319.357

Overige mutaties bestaan uit voorziening mutaties.

Voorziening voor oninbaarheid	315	492
De verkrijgingsprijs van vorderingen uit andere leningen ultimo boekjaar bedraagt	284.496	307.482

Onder de vorderingen uit andere leningen wordt ook de agio en disagio verantwoord.

De vorderingen uit andere leningen bestaan voor een aanzienlijk deel uit vorderingen op spaarhypothekverstrekkers, waar een spaarhypothek-verplichting in de technische voorzieningen tegenover staat.

	2022	2021
De actuele waarde van de vorderingen uit andere leningen ultimo boekjaar bedraagt	276.869	332.320
Effectieve rentevoet	4,1%	4,0%

	◀ 2 jaar	2 - 5 jaar	5 - 10 jaar	▶ 10 jaar
Aflossingsdata als percentage van het totaal	49,0%	18,0%	18,0%	15,0%
Aflossingsdata als percentage van het totaal (vorig jaar)	47,0%	15,0%	21,0%	17,0%

Evenals bij hypothecaire leningen is bij andere leningen in tegenstelling tot voorgaand jaar zichtbaar dat de actuele waarde van de portefeuille andere leningen lager is dan de boekwaarde. Een lagere actuele waarde dan boekwaarde duidt op een gemiddeld lagere contractrente dan de marktrente.

	2022	2021
^{b8} Beleggingen voor risico van polishouders		
Aandelen en beleggingsfondsen	577.867	726.766
Obligaties	1.379	1.443
Liquide middelen	-268	-168
	578.978	728.041
Stand per 1 januari	728.041	494.977
Inbreng Unit-Linked portefeuille	–	189.479
Aankopen	50.445	71.925
Verkopen	-102.687	-136.669
Herwaarderingen	-96.721	108.205
Overige mutaties	-100	124
	578.978	728.041

De verkopen en aflossingen zijn het gevolg van expiraties en afkopen in de verzekeringsportefeuille. De herwaardering beïnvloedt het resultaat niet omdat deze geheel voor rekening en risico komt van de polishouders. De aandelen en beleggingsfondsen bestaan uit beleggingsfondsen met verschillende risicoprofielen.

Het totaal van de beleggingen voor risico van polishouders is EUR 3,4 mln. (2021: EUR 4,2 mln.) lager dan de technische voorzieningen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen. Dit verschil is ontstaan bij overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. aangezien bij De Goudse met een andere kostenbasis wordt gerekend dan bij een specifiek deel van Leidsche portefeuille het geval was. Het verschil loopt af in lijn met de afloop van de onderliggende portefeuille.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

Vorderingen	2022	2021
b9 <i>Vorderingen uit directe verzekering</i>		
Vorderingen op verzekeringnemers	25.726	14.132
Vorderingen op tussenpersonen	11.074	6.965
Voorziening voor oninbaarheid	-1.862	-1.954
	34.938	19.143
Dit betreft vorderingen op verzekeringsnemers en tussenpersonen, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De looptijd van de vordering is korter dan 1 jaar.		
b10 <i>Overige vorderingen</i>		
Belastingen	18.126	451
Latente belastingvordering	2.112	2.088
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	4.559	16.970
Overige vorderingen	3.642	5.442
	28.439	24.951
Looptijd korter dan één jaar		
	26.327	23.831
Looptijd langer dan één jaar		
	2.112	1.120
	28.439	24.951
Een toelichting op de acute en latente belastingvordering is opgenomen bij de toelichting op de winst- en verliesrekening onder ‘r7 Belastingen’.		
Overige activa		
b11 <i>Materiële vaste activa</i>		
Stand per 1 januari	4.976	4.233
Inbreng nieuwe groepsentiteiten	363	44
Investeringen	1.331	3.498
Afschrijvingen	-2.027	-2.799
	4.643	4.976
Overzicht van nog niet geheel afgeschreven activa:		
Verkrijgingsprijs	14.798	13.437
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-10.155	-8.461
	4.643	4.976
b12 <i>Liquide middelen</i>		
De liquide middelen staan voor een bedrag van EUR 0,3 mln. (2021: EUR 0,1 mln.) niet ter vrije beschikking.		
De Goudse heeft kredietfaciliteiten van EUR 40,0 mln. en een ongecommitteerde kredietfaciliteit van EUR 7,0 mln.		
b13 <i>Overlopende activa</i>		
<i>Lopende rente en huur</i>		
Intrest	19.041	20.800
Betreft voornamelijk opgelopen intrest op de obligatieportefeuille.		

	2022	2021
<i>Overige overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	6.992	4.800
Overige	30	309
	7.022	5.109
b14 <i>Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouders</i>		
De samenstelling van en de wijzigingen in het eigen vermogen zijn weergegeven onder ‘e3 Eigen vermogen’ de toelichting op de enkelvoudige balans.		
<i>Totaalresultaat</i>		
Resultaat na belastingen	32.188	47.391
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen in verband met herwaarderingen	-26.694	17.323
	5.494	64.714
b15 <i>Aandeel derden in groepsvermogen</i>		
Het aandeel derden in groepsvermogen betreft het minderheidsbelang in VLC & Partners Holding B.V.		
<i>Aandeel derden</i>		
Stand per 1 januari	12.871	–
Aandeel derden door verwatering	–	10.980
Nieuwe consolidatie	1.804	1.866
Resultaat boekjaar	437	25
Dividend	-203	–
	14.909	12.871
b16 <i>Achtergestelde schulden</i>		
Tier 1 achtergestelde schuld	19.723	19.679
Tier 2 achtergestelde schuld	94.220	69.463
	113.943	89.142
<i>Tier 1 achtergestelde schuld</i>		
Stand per 1 januari	19.679	–
Verwervingen	–	19.638
Afschrijving agio/disagio	44	41
	19.723	19.679

De Tier 1 achtergestelde schuld bestaat uit een verworven financiering in 2021 met een nominale waarde van EUR 20,0 mln. De lening is volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van De Goudse N.V., inclusief de schulden van dochtermaatschappijen. De lening heeft een onbepaalde looptijd tegen een intrestpercentage van 7,5% en wordt in 2027 herzien.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
<i>Tier 2 achtergestelde schuld</i>		
Stand per 1 januari	69.463	69.372
Verwervingen	24.661	–
Afschrijving agio/disagio	96	91
	94.220	69.463

De Tier 2 achtergestelde schuld bestaat uit:

- een in 2022 verworven financiering van EUR 25,0 mln. tegen 8,75%, welke per 28 november 2032 in één bedrag moet worden afgelost.
- een in 2019 verworven financiering van EUR 20,0 mln. tegen 4,75%, welke per 19 december 2029 in één bedrag moet worden afgelost.
- een in 2015 verworven financiering van EUR 50,0 mln. tegen 7,25%, welke per 6 november 2025 in één bedrag moet worden afgelost.

De leningen zijn volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van De Goudse N.V., inclusief de schulden van dochtermaatschappijen.

	2022	2021
b17 Technische voorzieningen		
<i>Voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>		
Stand per 1 januari	31.294	32.414
Geboekte premies	551.898	514.208
Verdiende premies	-545.127	-515.550
Verschuldigde provisie	-645	222
	37.420	31.294
<i>Bruto</i>		
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's	52.538	45.331
Overlopende acquisitiekosten	-10.988	-10.345
	41.550	34.986
<i>Herverzekeringsdeel</i>		
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's	-4.136	-3.700
Overlopende acquisitiekosten	6	8
	-4.130	-3.692
<i>Voorzieningen voor levensverzekering en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen</i>		
Voor levensverzekeringen	1.346.626	1.419.262
Voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	582.409	732.192
	1.929.035	2.151.454

	2022	2021
Voorziening verzekeringsverplichtingen begin boekjaar	2.151.805	1.682.222
Inbreng levenportefeuille Leidsche	–	426.992
Netto premies	130.818	136.216
Uitkeringen en afkopen eigen rekening	-221.684	-232.001
Vrijgevallen voor kosten uit de voorziening verzekeringsverplichtingen	-4.071	-5.088
Overige technische baten en lasten eigen rekening	-9.902	-12.659
Levenresultaat op kanssystemen	-53.614	11.036
Intrestvergoeding verzekeringen in geld	33.351	33.913
Mutaties beleggingen voor rekening polishouders	-94.455	111.150
Mutatie winstgarantie en valutakoersresultaten	-297	24
Voorziening verzekeringsverplichtingen eind boekjaar	1.931.951	2.151.805
<i>Nog af te schrijven rentestandskorting ultimo boekjaar</i>	-2.916	-351
Nog af te schrijven acquisitiekosten ultimo boekjaar	–	–
Balansvoorziening verzekeringsverplichtingen eind boekjaar	1.929.035	2.151.454

Het Levenresultaat op kanssystemen bestaat uit resultaat op sterfte, invaliditeit en de ontwikkeling van de levensverzekeringsportefeuille.

In 2022 is hieronder ook de impact van de aanpassing van de rekenrente ten aanzien van direct ingaande lijfrenten en ANW voor respectievelijk EUR 42,8 mln. en EUR 3,4 mln. opgenomen. Een nadere toelichting van deze schattingswijzigingen is opgenomen onder de grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling.

	2022	2021
<i>Voor levensverzekering</i>		
Voorziening leven	1.349.542	1.419.613
Geactiveerde rentestandskorting	-2.916	-351
Geactiveerde acquisitiekosten	–	–
	1.346.626	1.419.262
<i>Verloopstaat geactiveerde rentestandskorting</i>		
Stand per 1 januari	-351	-597
Verleend	-4.107	-44
Afgeschreven	208	290
Versnelde afschrijving i.v.m. toetssaldo	1.334	–
	-2.916	-351

De geactiveerde rentestandskorting is dit jaar versneld afgeschreven om het gedurende het boekjaar ontstane tekort in de toereikendheidstoets van het Levenbedrijf op te vangen.

	2022	2021
<i>Verloopstaat geactiveerde acquisitiekosten Leven</i>		
Stand per 1 januari	–	–
Verleend	–	-191
Afgeschreven	–	191
	–	–

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
<i>Voor te betalen schaden / uitkeringen</i>		
Stand per 1 januari	667.494	639.511
In het boekjaar geboekte schaden	-349.554	-317.799
Toevoeging gedurende het boekjaar	375.819	345.782
	693.759	667.494
<i>Bruto</i>		
Stand per 1 januari	982.512	931.196
In het boekjaar geboekte schaden	-408.024	-356.823
Toevoeging gedurende het boekjaar	459.393	408.139
	1.033.881	982.512
<i>Herverzekeringsdeel</i>		
Stand per 1 januari	-315.018	-291.685
In het boekjaar geboekte schaden	58.470	39.024
Toevoeging gedurende het boekjaar	-83.574	-62.357
	-340.122	-315.018
<i>Voor winstdeling en kortingen</i>		
Stand per 1 januari	193	236
Toevoeging	100	250
Onttrekking ten behoeve van polishouders	-110	-293
	183	193

Per 1 april 2022 is beslissende zeggenschap verkregen in Anker. De inbrengwaarde van de verzekeringsportefeuille die is opgenomen in de technische voorziening is hierbij vastgesteld op EUR 15,7 mln., bestaande uit EUR 4,1 mln. voorziening voor niet-verdiende premies, EUR 12,4 mln. voorziening voor te betalen schaden (bruto) en EUR -0,8 mln. voorziening voor te betalen schaden (herverzekering).

Voor de technische voorzieningen voor niet verdiende premies en lopende risico’s en voor te betalen schaden/uitkeringen na aftrek van herverzekeringen geldt:

	2022	2021
Looptijd korter dan één jaar	213.263	225.594
Looptijd langer dan één jaar	517.916	473.194
	731.179	698.788

De technische voorzieningen voor levensverzekeringen en voor winstdeling en kortingen zijn vrijwel geheel langlopend van aard.

Herverzekeringen

Inkomensverzekeringen

Ten aanzien van inkomensverzekeringen zijn herverzekeringscontracten afgesloten voor AOV (tot eind 2024), AOV Expats, WIA en WGA (tot eind 2023). Met ingang van 2022 is ten aanzien van verzuim een 15% quota share herverzekering in combinatie met een Stop Loss op het eigen behoud afgesloten met een einddatum van ultimo 2023.

Schadeverzekeringen

Voor Motor Casco en Brand verzekeringen is een Stop Loss herverzekering van kracht (tot eind 2023). Door de verhardende marktomstandigheden zijn de herverzekeringspremies relatief hoger dan in 2022 en zijn eigen behouden verhoogd. Dit laatste geldt vooral voor Brand catastrofe.

Levensverzekeringen

Voor levensverzekeringen worden individuele risicokapitalen door middel van herverzekering afgedekt. Ter bescherming van eigen behoud van De Goudse in geval van een catastrofe wordt ook een herverzekeringsdekking ingekocht. Voor de Leidsche portefeuille geldt ook dat er een herverzekering is voor individuele risicokapitalen. Daarnaast is ook sprake van een herverzekering voor de overige producten (Collectief, ANW, Kapitaalverzekeringen en Annuïteiten).

	2022	2021
^{b18} Voorzieningen		
Belastingen	33.645	15.058
Overige voorzieningen	4.040	5.340
	37.685	20.398
<i>Belastingen</i>		
Stand per 1 januari	15.058	7.196
Nieuwe consolidaties	1.363	–
Mutaties	17.224	7.862
	33.645	15.058

Een toelichting op de voorziening voor belastingen is opgenomen bij de toelichting op de winst- en verliesrekening onder ‘Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening’. De latentie is berekend met een tarief van 25,8%. (2021: 25,8%).

	2022	2021
<i>Overige voorzieningen</i>		
Stand per 1 januari	5.340	4.242
Nieuwe consolidaties	98	881
Toevoeging	927	2.661
Onttrekking	-2.325	-2.444
	4.040	5.340
<i>Looptijd korter dan één jaar</i>		
Looptijd korter dan één jaar	139	1.001
Looptijd langer dan één jaar	3.901	4.339
	4.040	5.340

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

De Overige voorzieningen bestaat uit voorzieningen voor secundaire arbeidsvoorwaarden, een reorganisatievoorziening, een voorziening voor mogelijke risico's uit hoofde van lopende maatschappelijke discussies en geschillen en een earn-out regeling.

De voorzieningen voor secundaire arbeidsvoorwaarden betreft een aanvullingsregeling op de pensioenregelingen voor een beperkte groep medewerkers, een eenmalige uitkering voor een beperkte groep medewerkers en vitaliteitsverlofregeling. Een deel van deze personeelscondities blijft in stand na pensionering.

In 2022 is een voorziening voor een earn-out regeling opgenomen ter grootte van EUR 0,6 mln. met betrekking tot de investering in VCSW. Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de geactiveerde goodwill.

	2022	2021
b19 Schulden		
<i>Schulden uit directe verzekering</i>		
Verzekeringnemers	86.039	78.630
Tussenpersonen	8.142	7.321
	94.181	85.951

Deze schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

b20 Overige schulden		
Belastingen	6.620	9.340
Depots	479	637
Schulden aan verzekeraars	50.861	51.768
Te betalen dividend	1.680	1.680
Overige	2.253	3.348
	61.893	66.773

De schulden aan verzekeraars betreffen nog te betalen bedragen bij VLC & Partners.

Voor de overige schulden geldt:

Looptijd korter dan één jaar	61.512	66.262
Looptijd tussen één en vijf jaar	252	328
Looptijd langer dan vijf jaar	129	183
	61.893	66.773

De schulden met een looptijd langer dan één jaar betreffen hoofdzakelijk schulden uit premiedepots. De Goudse vergoedt een vaste rente aan de depothouders, zoals contractueel overeengekomen bij aanvang van het premiedepot. Voor de meeste premiedepots wordt een rente van 3% tot 4% vergoed.

	2022	2021
b21 Overlopende passiva		
Nog te betalen kosten	12.442	10.035
Nog te betalen intrest	962	788
Belastingen	4.978	4.979
Verplichting inzake opgebouwde vakantierechten	3.571	3.289
Verplichting winstdeling herverzekeraar	2.590	1.478
Vooruitontvangen vergoedingen	4.438	4.434
Overige	1.721	547
	30.702	25.550

De opgenomen verplichting voor winstdeling is gerelateerd aan een specifieke herverzekeringsovereenkomst. De verplichting uit hoofde van deze overeenkomst bedraagt 50% van de waarde van de activa die in een afgescheiden portfolio resteren, nadat alle claims en opbrengsten met betrekking tot de onderliggende verzekeringsportefeuille zijn afgewikkeld. De winstdelingsverplichting wordt geboekt tegen reële waarde en wordt bepaald op basis van dezelfde actuariële kasstromen die worden gebruikt bij de waardering van de technische voorzieningen voor deze verzekeringsportefeuille op Solvency II grondslagen, verdisconteerd met een disconteringscurve op basis van marktrente.

De reële waarde van de winstdelingsverplichting kan variëren op basis van toekomstige ontwikkelingen in de onderliggende verzekeringsportefeuille, de beleggingsresultaten op de assets die aan deze portefeuille gerelateerd zijn en ontwikkelingen in de hoogte van de marktrente. De winstdeling zal worden verrekend op de vervaldatum van de onderliggende verzekeringsportefeuille en heeft daarmee een langlopend karakter.

	2022	2021
Looptijd korter dan één jaar	28.112	24.072
Looptijd langer dan één jaar	2.590	1.478
	30.702	25.550

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

- De Goudse heeft per jaareinde verplichtingen op grond van leaseovereenkomsten ter grootte van:
- EUR 0,9 mln. (2021: EUR 0,7 mln.) met een looptijd korter dan één jaar;
 - EUR 1,6 mln. (2021: EUR 1,1 mln.) met een looptijd tussen één en vijf jaar.

De jaarhuur van bedrijfsgebonden onroerend goed, niet in eigen bezit, bedraagt EUR 1,7 mln. (2021: EUR 1,0 mln.).

De Goudse heeft per jaareinde voor EUR 99,6 mln. (2021: EUR 161,1 mln.) toezeggingen gedaan om stortingen te verrichten in beleggingsfondsen.

De Goudse heeft een voorwaardelijke verplichting van EUR 12,5 mln. om aandelen in VLC & Partners van haar medeaandeelhouder aan te kopen. De voorwaarden hiervoor zijn beschreven in de aandeelhoudersovereenkomst en is mede onder voorwaarde dat de groepssolvabiliteit van De Goudse minimaal 175% is.

Bij de overname van 51% van de aandelen van Van Luin Assurantie Groep B.V. is overeengekomen dat VLC & Partners B.V. op termijn ook de resterende 49% overneemt. Dit gebeurt uiterlijk per 1 januari 2026, maar kan tussentijds ook eerder gebeuren. De overnameprijs wordt berekend op basis van dezelfde afspraken als de eerste 51%.

Uiterlijk 1 januari 2026 heeft De Goudse het recht om haar 30% belang in HR-Navigator B.V. uit te breiden naar 100%. Indien De Goudse geen gebruik maakt van dit recht, kan zij de aandelen van HR-Navigator B.V. overdragen conform de voorwaarden van de aandeelhoudersovereenkomst.

ONTVANGEN ZEKERHEDEN

Inzake herverzekeringscontracten zijn zekerheden ontvangen ter grootte van EUR 65,6 mln. (2021: EUR 63,1 mln.) in de vorm van gedeponeerde obligaties die niet tot het economische eigendom behoren.

GESTELDE ZEKERHEDEN

De verzekeringsmaatschappijen van De Goudse zijn aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Als gevolg daarvan betaalden deze maatschappijen hun aandeel in de herverzekeringspremie en overige kosten en staan zij garant voor hun aandeel in het eigen risico van de eerste layer. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor aanspraken tot maximaal EUR 1 miljard per kalenderjaar.

Dit is de gecombineerde maximumcapaciteit. De eerste layer hiervan (tot EUR 200 mln.) betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van De Goudse bedraagt EUR 3,0 mln.

VERBONDEN PARTIJEN

Alle groepsmaatschappijen, alsmede de deelnemingen worden aangemerkt als verbonden partij. Verder is ook het groepshoofd Goudse Verzekeringen B.V. aan te merken als verbonden partij.

Tot verbonden partijen behoren ook aandeelhouders, bestuurders en commissarissen.

FISCALE EENHEID

De Goudse N.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen, exclusief (dochterondernemingen van) VLC & Partners Holding B.V. en Anker Insurance Company N.V., een fiscale eenheid voor zowel de heffing van vennootschapsbelasting als voor de omzetbelasting. Alle tot de fiscale eenheid behorende ondernemingen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor belastingsschulden van de fiscale eenheid.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De Goudse N.V. heeft in januari 2023 een samenwerkingsovereenkomst met Onderlinge Waarborgmaatschappij Sazas U.A. (Sazas), een inkomensverzekeraar gevestigd in Woerden, getekend. Onderdeel van de samenwerking is dat De Goudse een belang verkrijgt van 20% in het kapitaal van Sazas voor een bedrag van EUR 10,2 mln. Deze toetreding zal door Goudse Schadeverzekeringen N.V. in 2023 plaatsvinden en is onderhevig aan opschortende voorwaarden, waaronder het verkrijgen van de goedkeuring door DNB.

Goudse Schadeverzekeringen N.V. heeft in maart 2023 overeenstemming bereikt, onderhevig aan opschortende voorwaarden waaronder de goedkeuring door DNB, om voor EUR 1 mln. een belang van 35% te verwerven in Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V. en in De Glaslijn B.V. Daarnaast is overeengekomen dat Goudse Schadeverzekeringen N.V. EUR 16,6 mln. investeert ter verkrijging van cumulatief preferente aandelen.

VLC & Partners Holding B.V. heeft per 1 januari 2023 de portefeulldrechten overgenomen van Essentic B.V. te Hengelo.

OVERNAMES EN DESINVESTERINGEN VAN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Door VLC & Partners Holding B.V. zijn in 2022 onderstaande overnames gedaan.

Per 1 januari 2022 zijn belangen verworven in:

1. Koekenberg Van Vuuren B.V. (100%); Koekenberg Van Vuuren Assuradeuren B.V. (100%);
2. Bielderman Koetsier B.V. (64%);
3. N-DW Assurantiën B.V. (100%).

Per 1 januari 2022 zijn de portefeulldrechten overgenomen van:

4. Hubert Koekenberg B.V.;
5. Hoofwijk Advies B.V.

Het verschil tussen de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en passiva en de verkrijgingsprijs is als goodwill uit hoofde van de betreffende overnames in de balans opgenomen. De totale verkrijgingsprijs van de overnames in 2022 door VLC bedraagt EUR 19,6 mln., bestaande uit portefeulldrechten en goodwill onder aftrek van belastinglatentie en belang derden.

Door deze transacties is ook het aandeel derden in het groepsvermogen met EUR 1,8 mln toegenomen.

Per 1 april 2022 heeft De Goudse N.V. haar 30%-belang in Anker Insurance Company N.V. (‘Anker’) met 70% uitgebreid naar 100% voor een bedrag van EUR 21,7 mln.

De transactie is volgens de purchase accounting methode verwerkt in de jaarrekening van De Goudse. Met deze acquisitie zijn de resultaten en de balanspositie van Anker Insurance Company N.V. vanaf 1 april 2022 verantwoord in de geconsolideerde jaarrekening 2022 van De Goudse. In verslagjaar 2021 was Anker Insurance Company N.V. nog onder de deelnemingen opgenomen.

- De overnamebalans van Anker is gewaardeerd tegen de fair value, waarbij de volgende veronderstellingen zijn gehanteerd:
- de merknaam is gewaardeerd op fair value waarbij gebruik is gemaakt van de Relief-from-Royalty methode;
 - de beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaaarde;
 - de overgenomen portefeuille is bij overname gewaardeerd op fair value. Hierbij is de netto technische voorziening geherwaardeerd op basis van de assumpties van De Goudse ten aanzien van rente, inflatie, risicomarge en cost of capital.

De overnamebalans van Anker is:

	Overnamebalans op basis van fair value
Immateriële vaste activa	2.655
Beleggingen	14.301
Materiële vaste activa	363
Liquide middelen	17.746
Vorderingen	6.481
Overlopende activa	48
Totaal activa	41.594
Technische voorzieningen (netto)	15.704
Voorzieningen	1.460
Schulden	1.548
Overlopende passiva	845
Totaal verplichtingen	19.557
Reële waarde 100%	22.037
Reële waarde 70%	15.426
Verkrijgingsprijs 70%	21.729
Goodwill 70%	6.303
Reële waarde 30%	6.611
Boekwaarde per 1 april 2022	5.915
Herwaardering via eigen vermogen	696
Reële waarde 70%	15.425
Liquide middelen	17.746
Verwerving	-2.321
Verdiende premies Anker (2022 vanaf 1 april)	29.045

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

GROEPSVERHOUDINGEN

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de gegevens opgenomen van de dochtermaatschappijen van De Goudse N.V.

Eind 2022 zijn de volgende dochtermaatschappijen volledig eigendom van De Goudse N.V.:

- Goudse Schadeverzekeringen N.V., Gouda;
- Goudse Levensverzekeringen N.V., Gouda;
- Anker Insurance Company N.V., Groningen;
- Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V., Gouda;
- Goudse Verzekeringen Services B.V., Gouda;
- Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V., Gouda;
- Hofstaete Kennisgroep B.V., Naarden;
- Assurantiemaatschappij Hollandia anno 1924 N.V., Gouda;
- Collectie Stationsplein B.V., Gouda;
- Goudse Assurantiedesk B.V., Gouda.

Eind 2022 zijn de volgende dochtermaatschappijen volledig eigendom van Anker Insurance Company N.V.:

- Anker Seacrew Software B.V., Groningen;
- Anker Verzuimsupport B.V., Groningen;
- Anker Rechtshulp B.V., Groningen.

Ultimo 2022 heeft De Goudse een belang van 76,6% in VLC & Partners Holding B.V.

Eind 2022 zijn de volgende dochtermaatschappijen eigendom van VLC & Partners Holding B.V.:

- VLC & Partners B.V., 's-Hertogenbosch;
- Chabot Assuradeuren B.V., 's-Hertogenbosch;
- ENgage Werkgeversadvies B.V., Apeldoorn;
- Mutsaerts Holding B.V., Tilburg;
- Mutsaerts B.V., Tilburg;
- Mutsaerts Assuradeuren B.V., Tilburg;
- Van Luin Assurantie Groep B.V., De Bilt (51%);
- Van Luin Advies B.V., De Bilt (51%);
- Van Luin Assurantiën B.V., De Bilt (51%);
- Van Luin Hypotheken B.V., De Bilt (51%);
- HIT Insurance B.V., Oisterwijk;
- N-DW Assurantiën B.V., Zundert;
- Koekenberg Van Vuuren B.V., Delft;
- Koekenberg Van Vuuren Assuradeuren B.V., Delft;
- Bielderman Koetsier B.V., Barneveld (64%).

Ook heeft De Goudse een belang van 44% in zowel stemrecht als winstrecht in Brandmeester Groep B.V. te Den Haag, een belang van 49% in zowel stemrecht als winstrecht in VCSW B.V. te Gouda, een belang van 30% in zowel stemrecht als winstrecht in HR-Navigator B.V. te Amersfoort en (vanaf 1 april 2022) een belang van 50% in Arbo International Management Pte. Ltd. in Singapore.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

Informatie per segment

2022	Schade	Leven	Bemiddeling	Overig	Totaal (groep)
Bruto geboekte premies	674.443	154.738	–	1	829.182
Uitgaande herverzekeringspremies	-122.109	-12.781	–	–	-134.890
Mutatie in de voorziening voor niet-verdiende premies	-5.023	–	–	–	-5.023
Subtotaal netto verdiende premies	547.311	141.957	–	1	689.269
Resultaten uit beleggingen eigen rekening	-10.002	9.063	-37	-947	-1.923
Resultaten uit beleggingen voor rekening en risico polishouders	–	-94.455	–	–	-94.455
Provisie- en commissie-inkomsten	–	–	64.449	–	64.449
Overige bedrijfsopbrengsten	436	5.421	50	23	5.930
Som der bedrijfsopbrengsten	537.745	61.986	64.462	-923	663.270
Verzekeringstechnische lasten	-444.089	-23.377	–	915	-466.551
Aandeel herverzekerars	80.600	15.458	–	–	96.058
	-363.489	-7.919	–	915	-370.493
Acquisitiekosten	-100.808	-1.222	-2.954	1	-104.983
Subtotaal netto lasten uit verzekeringscontracten	-464.297	-9.141	-2.954	916	-475.476
Bedrijfskosten	-46.388	-26.997	-60.767	-354	-134.506
Som der bedrijfslasten	-510.685	-36.138	-63.721	562	-609.982
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	27.060	25.848	741	-361	53.288
Balans					
Totaal activa	1.136.920	2.131.795	125.894	31.912	3.426.521
Totaal verplichtingen	820.304	1.418.890	76.189	-6.356	2.309.027

Onder het segment ‘Overig’ zijn ook de Intercompany eliminaties opgenomen. Als gevolg van deze eliminaties kunnen in het segment ‘Overig’ ook verzekeringstechnische baten en lasten zijn opgenomen en kunnen negatieve activa of verplichtingen worden gepresenteerd.

2021	Schade	Leven	Bemiddeling	Overig	Totaal (groep)
Bruto geboekte premies	602.971	160.433	–	–	763.404
Uitgaande herverzekeringspremies	-88.385	-10.943	–	–	-99.328
Mutatie in de voorziening voor niet-verdiende premies	964	–	–	–	964
Subtotaal netto verdiende premies	515.550	149.490	–	-	665.040
Resultaten uit beleggingen eigen rekening	15.010	26.106	-79	-1.854	39.183
Resultaten uit beleggingen voor rekening en risico polishouders	–	111.150	–	–	111.150
Provisie- en commissie-inkomsten	–	–	49.177	–	49.177
Overige bedrijfsopbrengsten	121	6.354	–	729	7.204
Som der bedrijfsopbrengsten	530.681	293.100	49.098	-1.125	871.754
Verzekeringstechnische lasten	-409.201	-291.366	45	807	-699.715
Aandeel herverzekerars	62.357	10.810	–	–	73.167
	-346.844	-280.556	45	807	-626.548
Acquisitiekosten	-90.256	-989	-2.390	-1	-93.636
Subtotaal netto lasten uit verzekeringscontracten	-437.100	-281.545	-2.345	806	-720.184
Bedrijfskosten	-40.270	-18.849	-44.617	851	-102.885
Som der bedrijfslasten	-477.370	-300.394	-46.962	1.657	-823.069
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	53.311	-7.294	2.136	532	48.685
Balans					
Totaal activa	1.091.247	2.342.638	120.470	15.714	3.570.069
Totaal verplichtingen	775.471	1.481.459	72.412	-9.765	2.319.577

r1 Netto verdiende premies
De verdiende premies zijn nagenoeg geheel in Nederland gerealiseerd.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

r2 Resultaten uit beleggingen

2022	Directe opbrengst	Gerealiseerde waardemutaties		Ongerealiseerde waardemutaties		Lasten beleggingen	Totaal
		winst	verlies	winst	verlies		
Beleggingen eigen rekening							
Terreinen en gebouwen	672	374	–	157	-867	-531	-195
Overige financiële beleggingen							
Aandelen	13.999	11.815	-597	629	-56.480	-79	-30.713
Obligaties	23.017	3.849	-2.533	2.885	–		27.218
Hypothecaire leningen	904						904
Andere leningen	12.124					-9.828	2.296
Overige beleggingen	-231	–	–	205	–	-1.407	-1.433
	49.813	15.664	-3.130	3.719	-56.480	-11.314	-1.728
Totaal beleggingen eigen rekening	50.485	16.038	-3.130	3.876	-57.347	-11.845	-1.923
Beleggingen voor rekening en risico polishouders							
	1.673	–	-1.579	–	-94.549	–	-94.455
	52.158	16.038	-4.709	3.876	-151.896	-11.845	-96.378
2021	Directe opbrengst	Gerealiseerde waardemutaties		Ongerealiseerde waardemutaties		Lasten beleggingen	Totaal
		winst	verlies	winst	verlies		
Beleggingen eigen rekening							
Terreinen en gebouwen	611	–	-184	3	-742	-414	-726
Overige financiële beleggingen							
Aandelen	12.480	171	-857	3.160	-327	-305	14.322
Obligaties	25.904	1.999	-7.982	6.608	-494		26.035
Hypothecaire leningen	1.071						1.071
Andere leningen	12.733					-12.147	586
Overige beleggingen	-866	18	–	213	-132	-1.338	-2.105
	51.322	2.188	-8.839	9.981	-953	-13.790	39.909
Totaal beleggingen eigen rekening	51.933	2.188	-9.023	9.984	-1.695	-14.204	39.183
Beleggingen voor rekening en risico polishouders							
	1.867	1.079	–	109.154	-950	–	111.150
	53.800	3.267	-9.023	119.138	-2.645	-14.204	150.333

Participaties in hypotheekfondsen zijn verantwoord onder de aandelen. In 2022 is sprake van negatieve resultaten als gevolg van een sterke stijging van de marktrente. De actuele waarde is hierdoor onder de kostprijs uitgekomen. Het gevolg is dat deze resultaten ten laste van het resultaat zijn gekomen.

De ongerealiseerde waardemutaties van obligaties in 2022 zijn overwegend het gevolg van een vrijval in de voorziening voor oninbaarheid, als gevolg van een toename van de gemiddelde kredietwaardigheid van de obligatieportefeuille.

De beleggingslasten voor obligaties, hypothecaire leningen en beleggingen voor rekening en risico polishouders maken zowel in 2022 als 2021 onderdeel uit van het rendement.

r3 Provisie- en commissie inkomsten		2022	2021
Dit betreft ontvangen provisies door VLC & Partners Holding B.V. en Goudse Assurantiedesk B.V.			
r4 Acquisitiekosten			
Provisies schadeverzekeringen		-101.786	-90.086
Afsluitprovisie		-3.236	-2.640
Incassoprovisie		-604	-674
Mutatie provisie reserve		643	-236
		-104.983	-93.636
r5 Bedrijfskosten			
Salarissen		-75.774	-63.937
Sociale lasten		-10.473	-8.335
Pensioenen		-10.443	-9.275
Overige personeelskosten		-24.080	-18.139
Subtotaal personele kosten		-120.770	-99.686
Afschrijvingen op immateriële vaste activa		-17.947	-11.332
Overige waardeveranderingen immateriële vaste activa		-7.937	-822
Afschrijvingen op materiële vaste activa		-2.027	-2.799
Subtotaal afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen		-27.911	-14.953
Overige bedrijfskosten:			
– ICT-kosten		-31.766	-25.741
– Facilitaire kosten		-4.162	-4.193
– Overige kosten		-10.950	-5.364
Subtotaal overige bedrijfskosten		-46.878	-35.298
		-195.559	-149.937
Af: provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars		27.439	21.522
Af: allocatie kosten naar schadebehandelingskosten		33.614	25.530
		-134.506	-102.885

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

De Overige personeelskosten bestaan, naast o.a. opleidings-, reis- en wervingskosten, voornamelijk uit kosten inzake uitzendkrachten van EUR 18,6 mln. (2021: EUR 13,1 mln.). De Overige kosten bestaan, naast o.a. accountantskosten, sponsoring en contributies, voornamelijk uit advieskosten van EUR 11,7 mln. (2021: EUR 6,5 mln.). Voor een toelichting op de Overige waardeveranderingen (im)materiële vaste activa verwijzen wij naar note b1 goodwill. Een deel van de bedrijfskosten, de schadeafhandelingskosten, wordt overgeboekt van de bedrijfskosten naar de verzekeringstechnische lasten.

	2022	2021
Bezoldiging bestuurders en commissarissen		
<i>Bezoldiging bestuurders</i>		
Beloning in het verslagjaar onafhankelijk van het resultaat	1.766	1.589
Beloning op termijn (pensioenpremies)	250	220
	2.016	1.809
 <i>Bezoldiging commissarissen</i>		
Vast	199	215
 Bezoldiging bestuurders en commissarissen betreft het bedrag dat in het desbetreffende boekjaar ten laste van De Goudse is gekomen.		
Aantal bestuurders	4	4
Aantal commissarissen	5	5
 Aantal medewerkers (FTE/ultimo; inclusief externe medewerkers)		
Schade (incl. Anker)	731	544
Leven	87	85
Diensten	394	284
Overig	3	3
	1.215	916

Alle medewerkers (FTE ultimo boekjaar) zijn werkzaam in Nederland. De toename van het aantal medewerkers wordt voornamelijk verklaard door de overname van Anker en overnames door VLC.

HONORARIA ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	2022	2021
Onderzoek van de jaarrekening	1.500	1.292
Wettelijke controle QRT's (Leven/Schade)	60	57
Niet wettelijke controle QRT's (N.V.)	25	23
Andere controleopdrachten	–	–
Adviesdiensten op fiscaal terrein	–	–
Andere niet-controlediensten	–	–
	1.585	1.372

De totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

	2022	2021
^{r6} Rente- en soortgelijke kosten		
<i>Rente- en soortgelijke kosten</i>		
Rentekosten	-6.414	-6.391

Dit betreft rente van de opgenomen achtergestelde leningen.

^{r7} Belastingen		
<i>Belastingen naar soort</i>		
Acute belastingen	11.925	-6.919
Latente belastingen	-26.753	-3.837
	-14.828	-10.756

<i>Aansluiting tussen het wettelijk en effectief belastingpercentage</i>		
Toepasselijk tarief	25,8%	25,0%
Deelnemingsvrijstelling	5,5%	-6,1%
Vrijval nog te betalen belasting	-0,3%	0,0%
Niet aftrekbare kosten	0,2%	0,8%
Afwijkende belastingdruk door bedrijven buiten de fiscale eenheid	0,0%	0,0%
Omrekening belastinglatentie vanwege nieuwe belastingtarieven	0,0%	-1,2%
Effectief belastingpercentage	31,2%	18,5%
 Wettelijk belastingbedrag		
Effectief belastingbedrag	-12.244	-14.543
	-14.828	-10.756

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
Wettelijke en effectieve belastingen		
Wettelijk belastingbedrag	-12.244	-14.543
Wettelijk belastingpercentage	25,8%	25,0%
Effectief belastingbedrag	-14.828	-10.756
Effectief belastingpercentage	31,2%	18,5%

	2022			2021		
	Looptijd			Looptijd		
	◀ 1 jaar	▶ 1 jaar	Totaal	◀ 1 jaar	▶ 1 jaar	Totaal
Latente belastingen						
Waarderingsverschillen						
Immateriële vaste activa	-2.074	-13.504	-15.578	-1.366	-10.846	-12.212
Terreinen en gebouwen	–	-3.287	-3.287	–	-3.346	-3.346
Overige financiële beleggingen	-8.877	-20.177	-29.054	-2.345	-4.947	-7.292
Overlopende activa	133	2.263	2.396	141	2.396	2.537
Materiële vaste activa	-24	149	125	-37	122	85
Achtergestelde schulden	-45	-228	-273	-36	-185	-221
Technische voorzieningen	151	11.731	11.882	49	23.029	23.078
Voorzieningen	253	361	614	238	460	698
Overige schulden	7	–	7	11	–	11
Egalisatiereserve	–	-477	-477	–	-19.781	-19.781
Compensabele verliezen	–	2.112	2.112	–	2.088	2.088
	-10.476	-21.057	-31.533	-3.345	-11.010	-14.355
Latentie verantwoord onder:						
Overige vorderingen	–	2.112	2.112	–	2.088	2.088
Voorziening voor belastingen	-10.476	-23.169	-33.645	-1.960	-13.098	-15.058
Overige schulden	–	–	–	-1.385	–	-1.385
	-10.476	-21.057	-31.533	-3.345	-11.010	-14.355

Het deel van de latente belastingvorderingen en -schulden met een looptijd van meer dan een jaar heeft overwegend een langlopend karakter. Voor materiële en immateriële activa hangt de looptijd hiervan samen met (verschillen tussen) fiscale en commerciële afschrijvingstermijnen. Ten aanzien van beleggingen is dit afhankelijk van de termijn waarvoor beleggingen worden aangehouden. Gezien de buy & hold strategie die voor het merendeel van de beleggingen wordt gehanteerd, is dit gemiddeld een termijn die gematcht wordt met de duration van daar tegenoverstaande verplichtingen in de technische voorzieningen.

De grote mutaties in latenties gerelateerd aan Overige financiële beleggingen, Technische voorzieningen en de Egalisatiereserve komen voornamelijk door respectievelijk de daling van de marktwaarde van de obligatieportefeuille, de verhoging van de rekenrente in de DIL-portefeuille en de afboeking van fiscale beleggingsverliezen ten laste van de Egalisatiereserve.

De onder de Overige vorderingen opgenomen onbeperkt voorwaarts compensabele verliezen hebben betrekking op levenproducten die na de fusie met Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. in de portefeuille zijn opgenomen. Deze verliezen kunnen naar verwachting gecompenseerd worden met toekomstige positieve fiscale resultaten.

	2022	2021
r8 Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		
Resultaat andere deelnemingen	547	1.080
Verwateringsresultaat	37	14.798
	584	15.878

Het verwateringsresultaat in 2022 betreft Brandmeester Groep B.V. en de verwatering in 2021 betreft VLC & Partners Holding B.V.

r9 Aandeel derden		
Belang derden in groepsmaatschappijen	-442	-25

Dit betreft het belang derden met betrekking tot VLC & Partners Holding B.V.

KAPITAALMANAGEMENT

(bedragen x EUR 1.000)

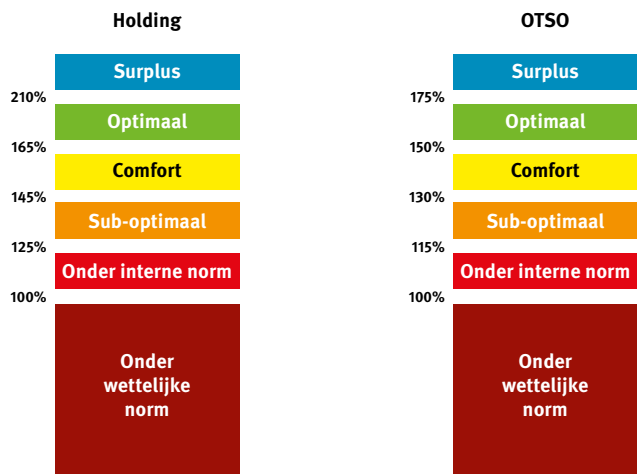
KAPITAALBELEID

De Goudse streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de organisatie. Het kapitaalmanagement omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen van, beheersen van en toezicht houden op de aanwezige en vereiste solvabiliteit. De Goudse wil op elk moment voldoen aan de kapitaaleisen die de wet stelt.

De doelstelling van het kapitaalbeleid is tweeledig. Enerzijds zorgt het voor een solide kapitaalbasis per entiteit of voor het herstel daarvan, ook als bepaalde stress-scenario’s zich voordoen. Anderzijds draagt het bij aan het bereiken van de strategische doelstellingen, in overeenstemming met de gedefinieerde risicobereidheid.

Het kapitaalbeleid is erop gericht om kapitaal boven het surplusniveau van de dochtermaatschappijen (OTSO’s: onder toezicht staande ondernemingen) effectief in te zetten. Als het kapitaal niet op korte termijn gebruikt wordt in de dochtermaatschappij, is het effectiever om dit kapitaal in de holding aan te houden en zo strategische mogelijkheden te creëren. Het aanhouden van kapitaal in de holding maakt het bovendien eenvoudiger om dit in te zetten op de plek waar investeringen worden gedaan. Bovendien kan deze buffer worden gebruikt bij mogelijke stress-situaties in de dochtermaatschappijen. Daarom benoemt De Goudse in het kapitaalbeleid een bovengrens waarbij een surplus ontstaat.

De solvabiliteitseisen hebben de volgende niveaus:

De interne norm bedraagt op groepsniveau 125%, op OTSO niveau is dat 115%. Dit is ruim boven de grens van 100%, onder andere gezien de volgende overwegingen:

- het ontbreken van enkele risico’s in de standaardformule, zoals model-, reputatie-, en strategisch risico;
- verhoogde volatiliteit in de vermogenspositie op Solvency II-grondslagen;
- uitkomsten van een uitgevoerde benchmarkvergelijking op basis van marktgegevens.

Voor de groep is het interventieniveau op 145% en het targetniveau op 165% vastgesteld. Voor de OTSO’s gelden andere normen. Het interventieniveau is hier 130%, het targetniveau 150%. Vanaf deze niveaus zijn er nog voldoende mogelijkheden om tijdig bij te sturen voordat de interne norm wordt overschreden.

De solvabiliteitseisen zijn bepaald aan de hand van de risicobereidheidsverklaring zoals vastgesteld door het Bestuur. Ze zijn opgesteld op groepsniveau en vervolgens vertaald naar de solvabiliteitseisen van de OTSO’s. De solvabiliteitseisen zijn gebaseerd op de geldende Solvency II-wet- en regelgeving, inclusief UFR en VA. In rapportages worden de solvabiliteitsposities zowel inclusief als exclusief UFR en VA weergegeven. In de besluitvorming wordt rekening gehouden met het effect van UFR en VA.

De Goudse heeft triggerevents gekoppeld aan de interne solvabiliteitsniveaus. In een gebied tussen bepaalde solvabiliteitsniveaus gelden verschillende soorten managementacties. Bij het bepalen van eventuele bijsturing wordt rekening gehouden met verschillende streeftermijnen om de relevante niveaus te kunnen bereiken. Daalt de solvabiliteit onder de interne norm? Dan is de streeftermijn om binnen een tot twee jaar terug te keren boven die norm. Daalt de solvabiliteit onder het interventieniveau? Dan is de streeftermijn om binnen twee tot vier jaar weer boven dit niveau terug te keren. Voor daling onder het targetniveau is geen termijn benoemd. Als de solvabiliteit onder de 100% komt in een stress-scenario, worden – conform de vereisten van de Europese wetgever – maatregelen ingezet om binnen zes maanden het niveau van 100% bereikt te hebben.

Naast solvabiliteitseisen onder Solvency II-regelgeving heeft De Goudse ook solvabiliteitseisen gedefinieerd onder een economisch raamwerk. Dit brengt de volgende aanpassingen mee ten opzichte van de Solvency II-regelgeving.

- Het last liquid point (LLP) wordt gesteld op 30 jaar (in Solvency II-regelgeving is dat 20 jaar).
- De UFR wordt op 2% gesteld, die wordt bereikt na een convergentieperiode van 40 jaar. Hiermee wordt het convergentiepunt 70 jaar (Solvency II kent ook een convergentieperiode van 40 jaar).
- Op het eigen vermogen wordt een correctie gemaakt als sprake is van een grote afwijking (under- of overshoot) van de VA ten opzichte van een Goudse beleggingsportefeuille. Dit is per eind 2022 niet het geval. De genormaliseerde VA is gelijk aan de gepubliceerde VA door EIOPA.
- Waardering van VLC wordt gesteld op de EBITDA (Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization) van het meest recent afgesloten boekjaar, maal een multiplier van 8.

De solvabiliteit onder het Goudse economisch raamwerk wordt gezien als overdrachtswaarde. Hierbij is van belang dat de verplichtingen aan polishouders gewaarborgd zijn. Met andere woorden: bij een overdracht hoeft de kopende partij geen kapitaal bij te storten. Daarom wordt als interne norm 0% gehanteerd. Indien de solvabiliteit onder deze interne norm uitkomt, worden er maatregelen getroffen. Deze zijn vergelijkbaar met de maatregelen die nodig zijn als de solvabiliteit onder Solvency II-regelgeving onder de betreffende interne norm uitkomt.

KAPITAALMANAGEMENT

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
Aanwezig en vereist vermogen		
<i>Aanwezig vermogen op Solvency II-grondslagen</i>		
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	449.135	492.142
Voorgesteld slotdividend	-6.125	-11.513
Niet in aanmerking komend vermogen voor Solvency II	-7.087	-2.938
Aanwezig vermogen	435.923	477.691
Solvabiliteitskapitaalvereiste op Solvency II-grondslagen	226.286	235.254
Solvabiliteitsratio Solvency II	192,6%	203,1%
Aanwezig vermogen op boekwaardegrondslagen	535.085	518.300
Herwaardering immateriële vaste activa	-126.098	-111.091
Herwaardering vastrentende beleggingen	-236.086	164.285
Herwaardering technische voorzieningen herverzekerd	-73.664	7.301
Herwaardering technische voorzieningen bruto	334.418	-82.560
Belastinglatentie	15.480	-4.093
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	449.135	492.142
<i>Tiering-indeling</i>		
Tier 1	354.915	422.679
Tier 2	94.220	69.463
Tier 3	–	–
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	449.135	492.142
Onderdeel van het Tier 1 kapitaal betreffen financieringspreferente aandelen ad EUR 28 mln. Voor dit deel van het kapitaal wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling.		
<i>Vereist vermogen Solvency II-grondslagen</i>		
Marktrisico	106.757	123.829
Tegenpartijrisico	22.115	23.605
Verzekeringstechnische risico's	259.847	259.785
Diversificaties	-144.541	-147.084
Kernsolvabiliteitskapitaalvereiste (BSCR)	244.178	260.135
Operationeel risico	28.304	26.505
Verliesabsorberend vermogen belastingen	-46.196	-51.386
Solvency II vereiste solvabiliteit	226.286	235.254

	2022	2021
<i>Vereist vermogen Solvency II-grondslagen verdeeld naar risicocategorie</i>		
Operationeel risico	6,8%	6,1%
Marktrisico	25,6%	28,6%
Tegenpartijrisico	5,3%	5,5%
Zorgrisicio	31,0%	31,9%
Levenrisico	11,9%	12,5%
Schaderisico	19,4%	15,4%
	100,0%	100,0%

Uit deze tabel blijkt hoe de risicogevoeligheid is verdeeld over de diverse risicomodules van de SCR.

Zonder gebruik te maken van de volatiliteitsaanpassing of de UFR bedraagt de Solvency II-ratio respectievelijk 182% en 183%. Als beide effecten worden geëlimineerd bedraagt de Solvency II-ratio 171%.

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022 VOOR WINSTVERDELING

(bedragen x EUR 1.000)

		31 december 2022	31 december 2021
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	e1		
<i>Goodwill</i>		7.993	2.539
Beleggingen			
<i>Deelnemingen en groepsmaatschappijen</i>	e2	492.433	496.296
Vorderingen			
<i>Groepsmaatschappijen</i>		4.643	2.647
<i>Vennootschapsbelasting</i>		1.484	242
		6.127	2.889
Overige activa			
<i>Liquide middelen</i>		26.764	8.047
		533.317	509.771

		31 december 2022	31 december 2021
PASSIVA			
Eigen vermogen	e3		
<i>Gestort en opgevraagd kapitaal</i>		54.869	54.869
<i>Agioreserve</i>		24.619	24.619
<i>Herwaarderingsreserve</i>		47.545	74.311
<i>Wettelijke reserves</i>		286	2.382
<i>Overige reserves</i>		248.406	214.395
<i>Onverdeelde winst</i>			
– resultaat na belastingen	32.188		47.391
– preferent dividend	-1.680		-1.680
		30.508	45.711
		406.233	416.287
Achtergestelde schulden		113.943	89.142
Voorzieningen			
<i>Overige</i>		335	308
Schulden			
<i>Groepsmaatschappijen</i>	10.145		1.600
<i>Te betalen dividend</i>	1.680		1.680
<i>Overlopende passiva</i>	981		754
		12.806	4.034
		533.317	509.771

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
Resultaat deelnemingen na belastingen	37.246	51.256
Overige baten en lasten na belastingen	-5.058	-3.865
Resultaat na belastingen	32.188	47.391

In aansluiting op de herziene presentatie van de geconsolideerde winst- en verliesrekening is het verwateringsresultaat deelnemingen opgenomen onder het resultaat deelnemingen na belastingen. Dit leidt ook in de enkelvoudige winst- en verliesrekening tot een verschuiving tussen het Resultaat deelnemingen na belastingen en de Overige baten en lasten na belastingen. Hierdoor zijn de vergelijkende cijfers 2021 aangepast.

TOELICHTING ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Tenzij anders vermeld, zijn de grondslagen van waardering van activa en passiva en van resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening dezelfde als vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening van De Goudse N.V.

Het aandeel in het resultaat van deelnemingen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van de deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het afstotingsmoment verwerkt in het resultaat van de groep. Wijzigingen in de boekwaarde van

deelnemingen anders dan ten gevolge van het resultaat worden in de herwaarderingsreserve verantwoord.

BEDRIJFSACTIVITEITEN

De Goudse N.V. is houdstermaatschappij van schade- en levensverzekeringsmaatschappijen en enkele daarmee samenhangende kleine vennootschappen, alsmede van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven. De Goudse N.V. heeft geen eigen directe activiteiten.

DEELNEMINGEN

Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde en betreffen de in de consolidatie betrokken vennootschappen en andere deelnemingen. De invloed van wijzigingen in de samenstelling van de groep is opgenomen onder ‘Wijzigingen in de samenstelling van de groep’ in de ‘Algemene Toelichting bij de jaarrekening’.

	2022	2021
e1 Immateriële vaste activa		
Goodwill	7.993	2.539
Goodwill		
Stand per 1 januari:		
Verkrijgingsprijs	3.409	2.806
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-870	-491
Boekwaarde	2.539	2.315
Mutaties in de boekwaarde:		
Investeringen	6.303	603
Afschrijvingen	-849	-379
Saldo	5.454	224
Stand per 31 december:		
Verkrijgingsprijs	9.712	3.409
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.719	-870
	7.993	2.539

Betreft de overeengekomen goodwill bij de verwerving van Anker Insurance Company N.V. en een 30% belang in HR Navigator B.V.

Per 1 april 2022 heeft De Goudse het resterende belang van 70% verkregen in Anker Insurance Company N.V. voor een bedrag van EUR 21,7 mln., waarbij de goodwill is vastgesteld op EUR 6,3 mln.

TOELICHTING ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
e2 Deelnemingen en groepsmaatschappijen		
Stand per 1 januari	496.296	403.594
Aankopen	15.426	20.211
Verkopen	–	-4.617
Herwaarderingsreserves	-25.374	41.353
Resultaat	36.807	36.458
Dividend	-30.829	-1.640
Overige mutaties	107	937
	492.433	496.296

Per 1 april 2022 heeft De Goudse het resterende belang van 70% verkregen in Anker Insurance Company N.V. voor een bedrag van EUR 21,7 mln.

De reële waarde is hierbij bepaald op EUR 15,4 mln.

	2022	2021
e3 Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	54.869	54.869
Agioreserve	24.619	24.619
Herwaarderingsreserve	47.545	74.311
Wettelijke reserves	286	2.382
Overige reserves	248.407	214.395
Onverdeelde winst	30.508	45.711
	406.234	416.287

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het gestort en opgevraagd kapitaal bestaat uit 1.118.881 gewone aandelen à 46,- (x EUR 1) en 68 financieringspreferente aandelen à 50.000,- (x EUR 1).

De preferentie heeft betrekking op het bij voorrang gerechtigd zijn tot dividend.

Het maatschappelijk kapitaal van De Goudse N.V. bedraagt 183 mln. (x EUR 1). Het is verdeeld in 3.500.000 gewone aandelen à 46,- (x EUR 1) en 440 financieringspreferente aandelen à 50.000,- (x EUR 1).

	2022	2021
Herwaarderingsreserve		
Aandelen	41.968	68.662
Vastgoed	5.577	5.649
	47.545	74.311

Aandelen

Stand per 1 januari

Herwaarderingsreserve aandelen bruto	92.536	68.452
Herwaarderingsreserve aandelen latentie	-23.874	-17.113
	68.662	51.339

Mutaties

Bruto aandelen	-35.995	24.084
Belastinglatentie aandelen	9.301	-6.761
	-26.694	17.323

Stand per 31 december

Herwaarderingsreserve aandelen bruto	56.541	92.536
Herwaarderingsreserve aandelen latentie	-14.573	-23.874
	41.968	68.662

Vastgoed

Stand per 1 januari

Herwaarderingsreserve vastgoed bruto	7.584	7.651
Herwaarderingsreserve vastgoed latentie	-1.935	-1.891
	5.649	5.760

Mutaties

Bruto vastgoed	-97	-66
Belastinglatentie vastgoed	25	-44
	-72	-110

Stand per 31 december

Herwaarderingsreserve vastgoed bruto	7.487	7.584
Herwaarderingsreserve vastgoed latentie	-1.910	-1.935
	5.577	5.649

Wettelijke reserves

Wettelijke reserve kosten van ontwikkeling	205	276
Wettelijke reserve deelnemingen	81	2.106
	286	2.382

De wettelijke reserves bestaat uit een reserve voor deelnemingen en voor zelf ontwikkelde en geactiveerde software. Mutaties in deze wettelijke reserve worden ten gunste of ten laste van de overige reserves gebracht.

TOELICHTING ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

	2022	2021
<i>Wettelijke reserve kosten van ontwikkeling</i>		
Stand per 1 januari	276	–
Overboeking van overige reserves	-71	276
	205	276
<i>Wettelijke reserve deelnemingen</i>		
Stand per 1 januari	2.106	1.135
Overboeking van overige reserves	-2.025	971
	81	2.106
<i>Overige reserves</i>		
Stand per 1 januari	214.395	201.759
Dotatie resultaat vorig boekjaar	45.711	14.823
Betaalde goodwill	–	5.603
Dividend	-14.564	-6.647
Overboeking herwaarderingsreserve terreinen en gebouwen	73	-860
Overboeking wettelijke reserves	2.096	-276
Overige mutaties	696	-7
	248.407	214.395

Onder de overige mutaties is EUR 0,7 mln. opgenomen met betrekking tot Anker.
Dit betreft het waardeverschil gerelateerd aan de 30% die De Goudse reeds als deelneming
had voordat de resterende 70% is overgenomen.

<i>Onverdeelde winst</i>		
Resultaat na belastingen	32.188	47.391
Preferent dividend	-1.680	-1.680
	30.508	45.711

De uitstaande financieringspreferente aandelen lopen tot 2024 (regeling grandfathering). Het dividend is 6% van het nominaal gestort bedrag.

Voor wat betreft de uitkeerbaarheid van de overige reserves en de onverdeelde winst is De Goudse gebonden aan de Solvency II-vereisten zoals nader
toegelicht in het onderdeel Kapitaalmanagement in deze jaarrekening.

WINSTDELING

Dit betreft vastgesteld resultaat en aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgestelde resultaatverdeling.

	2022	2021
<i>Winstdeling</i>		
Resultaat na belastingen	32.188	47.391
Af: financieringspreferent dividend	-1.680	-1.680
	30.508	45.711
Af: uitgekeerd interim dividend	-3.051	-2.200
Af: voorgesteld slotdividend	-6.101	-11.513
Toevoegen aan de reserves	21.356	31.998

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

De Goudse N.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen, exclusief (dochterondernemingen van) VLC & Partners Holding B.V. en Anker
Insurance Company N.V., een fiscale eenheid voor zowel de heffing van vennootschapsbelasting als voor de omzetbelasting. Alle tot de fiscale eenheid
behorende ondernemingen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor belastingschulden van de fiscale eenheid.

TOELICHTING ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

(bedragen x EUR 1.000)

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. De enkelvoudige winst- en verliesrekening vermeldt dus, conform de bepalingen van artikel 402 BW2 slechts het aandeel in het resultaat na belastingen en het overige resultaat na belastingen van vennootschappen waarin wordt deelgenomen.

In de post ‘Overige baten en lasten na belastingen’ is in 2022 EUR 0,04 mln. verwateringswinst in verband met aandelentransacties van deelnemingen in groepsmaatschappijen opgenomen (2021: EUR 14,80 mln.).

De Goudse N.V. had eind 2022 4 medewerkers (2021: 4) in dienst. Voor de bezoldiging wordt verwezen naar ‘Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022’.

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

In 2022 is vanuit Goudse Verzekeringen Services B.V. EUR 5,1 mln. (2021: EUR 3,7 mln.) aan kosten doorbelast aan De Goudse N.V. voor personele kosten, contributies, advies-, reclame- en overige kosten. De Goudse N.V. heeft deze kosten vervolgens doorberekend aan Goudse Schadeverzekeringen N.V. voor EUR 4,3 mln. (2021: EUR 3,4 mln.) en Goudse Levensverzekeringen N.V. voor EUR 0,8 mln. (2021: EUR 0,3 mln.). Overige transacties met verbonden partijen in 2022 zijn, evenals in 2021, uitgevoerd op basis van marktconforme voorwaarden.

Gouda, 4 april 2023

Raad van commissarissen

ir. H.H. (Henk) Raué, voorzitter
prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA, vicevoorzitter
mr. E. (Ellen) Faber
J. (Jacob) Middeldorp
drs. A.G.L. (Angelique) Palmen CFA

Bestuur

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester, voorzitter
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE DE WINSTVERDELING:

Artikel 41 en 42 van de statuten bevatten bepalingen over de winstbestemming en kunnen als volgt worden samengevat:

- Indien er blijkens de vastgestelde jaarrekening winst is, wordt onverminderd het bepaalde in artikel 2:105 Burgerlijk Wetboek, allereerst, zo mogelijk en zulks ter keuze van de algemene vergadering, door de algemene vergadering besloten op de financieringspreferente aandelen een bedrag als primair dividend uit te keren, alsmede een bedrag ter grootte van het in enig voorafgaand boekjaar niet of niet geheel uitgekeerde primair dividend.
- Het dividend waartoe elk financieringspreferent aandeel van een bepaalde serie gerechtigd zal zijn is gelijk aan 6,00% berekend over het nominaal gestorte bedrag en over het bedrag dat als agio is gestort bij de eerste uitgifte van een aandeel van die serie.
- Indien in de loop van enig boekjaar uitgifte van financieringspreferente aandelen heeft plaatsgevonden, zal voor dat boekjaar het dividend op die financieringspreferente aandelen naar rato tot de dag van uitgifte worden verminderd. Op de financieringspreferente aandelen zal geen verdere uitkering geschieden.
- De winst die na toepassing van het in de vorige leden bepaalde overblijft staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering; zij kan besluiten tot reservering en/of tot uitkering op de gewone aandelen, met dien verstande dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen indien ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.

- Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.
- De algemene vergadering kan besluiten tot gehele of gedeeltelijke uitkering van reserves, met dien verstande dat ook hier zal gelden dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen indien ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend in dat jaar en het in enig voorafgaand boekjaar niet uitgekeerde primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.
- Indien het Bestuur - na goedkeuring door de Raad van Commissarissen - dat bepaalt, mits met inachtneming van artikel 2:105 lid 4 BW, wordt een tussentijdse uitkering gedaan, met dien verstande dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen indien ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend in dat jaar en het in enig voorafgaand boekjaar niet uitgekeerde primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van De Goudse N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van De Goudse N.V. per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat wij gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2022 van De Goudse N.V. (de vennootschap) te Gouda gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022;
- 3 het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2022; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Goudse N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet naleven wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 3,0 miljoen
- Circa 0,7% van het groepsvermogen

Groepscontrole

- Audit coverage van 99% van totale activa
- Audit coverage van 99% van omzet

Risico's gerelateerd aan Fraude & Noclar en Continuïteit

- Risico's gerelateerd aan fraude en niet naleven wet- en regelgeving (Noclar): veronderstelde risico van doorbreken interne beheersing door het management geïdentificeerd;
- Risico's gerelateerd aan continuïteit: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.

Kernpunten

- Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen
- Waardering van technische voorziening voor levensverzekering
- Waardering van minder liquide beleggingen
- Verwerking van acquisitie Anker
- Berekening Solvency II-informatie in de toelichting

Oordeel
Goedkeurend

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 3,0 miljoen (2021: EUR 3,0 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het groepsvermogen. Wij beschouwen het groepsvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het groepsvermogen het beste de langetermijnhorizon reflecteert waarop De Goudse N.V. stuurt. Omdat het groepsvermogen een belangrijke basis vormt voor de solvabiliteitspositie van De Goudse N.V. is dit tevens een belangrijk informatie-element voor gebruikers van de jaarrekening. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 150 duizend rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

De Goudse N.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van De Goudse N.V.

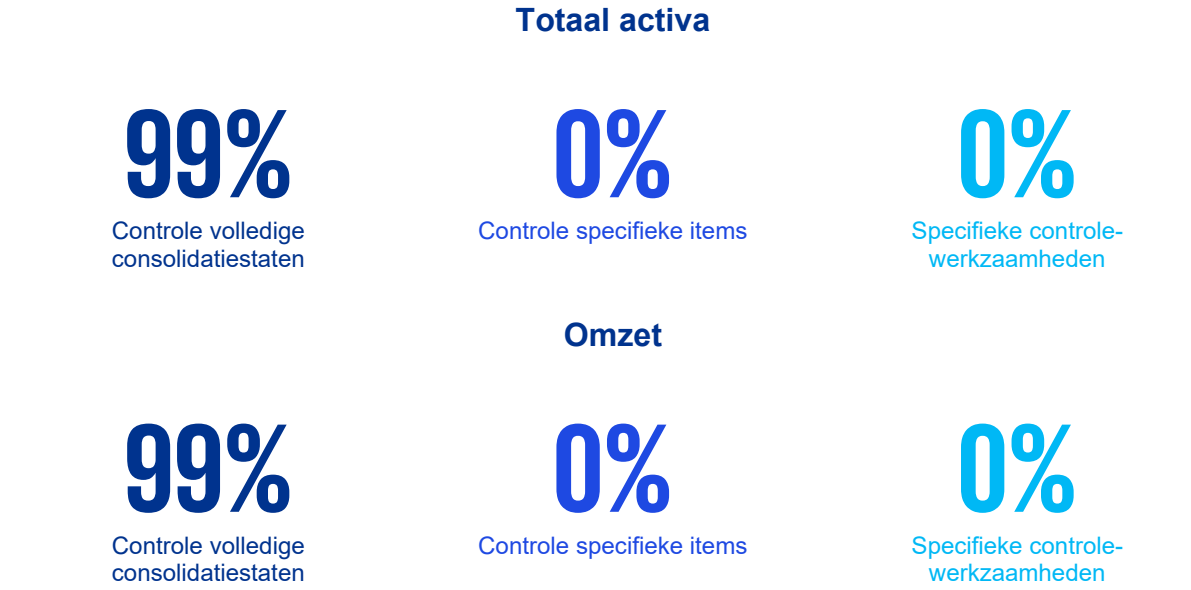
De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen. Bij de onderdelen Goudse Schadeverzekeringen N.V. (Goudse Schade), Goudse Levensverzekeringen N.V. (Goudse Leven), Goudse Verzekeringen Services B.V. en Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V. hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben gebruikgemaakt van andere accountants bij de controle van VLC & Partners Holding B.V. en bij de controle van (de acquisitie van) Anker Insurance Company N.V. Hiertoe hebben wij instructies verstuurd die de significante risicogebieden voor groepsdoeleinden bevatten alsmede vereisten ten aanzien van de wijze van rapporteren en de te hanteren materialiteit. Onze procedures bestonden voorts uit tussentijds overleg met de andere accountants en kennisnemen van de opgestelde rapportages en dossiers inclusief overleg hierover.

Voor de onderdelen die niet in scope waren, hebben wij cijferanalyses uitgevoerd om te bevestigen dat onze scoping gedurende de controle passend bleef.

Door bovengenoemde werkzaamheden, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De audit coverage zoals opgenomen in de sectie samenvatting kan als volgt nader worden gespecificeerd:

Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving

In de paragraaf 'De Goudse organisatie' en de paragraaf 'Risicomanagement nader toegelicht' beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de verzekeraar en de bedrijfsomgeving, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld van het risicomanagement van de verzekeraar met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, het beleid fraudebeheersing (waarin opgenomen de klokkenluidersregeling) en de procedures van de verzekeraar om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het bestuur en de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen en bij andere relevante functies en afdelingen, zoals de Solvency II-sleutelfunctiehouders Compliance, Risico Management en Interne Audit. Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- inzicht verkrijgen hoe de onderneming informatietechnologie (IT) gebruikt en de invloed daarvan op de jaarrekening, inclusief het risico van cybersecurity incidenten die een materieel effect hebben op de jaarrekening;

- evaluatie van nevenfuncties van bestuursleden en/of andere werknemers, met speciale aandacht voor procedures en governance met betrekking tot mogelijke belangenconflicten;
- evalueren van onderzoeksrapporten inzake aanwijzingen over mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- evalueren van correspondentie met regelgevende en toezichthoudende instanties (waaronder DNB en AFM);
- evaluatie van de gerapporteerde uitkomsten door Solvency II-sleutelfunctiehouders Compliance, Risico Management en Interne Audit met betrekking tot het voldoen aan wet- en regelgeving;
- kennismaken van de door de verzekeraar opgestelde systematische integriteitsanalyse (SIRA).

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op de verzekeraar van toepassing is en hebben de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening:

- Wet op het financieel toezicht (Wft) (inclusief de Solvency II-richtlijn (2009/138/EC));
- Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft);
- Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft);
- Sanctiewetgeving.

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording als niet relevant aangezien voor de bruto premies geldt dat de premies individueel niet materieel zijn, de invloed van premies op het resultaat boekjaar beperkt is en er geen sprake is van het maken van belangrijke schattingen bij het bepalen van de premieopbrengsten.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden, hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

- **Doorbreken van interne beheersing door het bestuur (een verondersteld risico)**

Risico:

- Het bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken, zoals

bijvoorbeeld schattingen gerelateerd aan de waardering van de technische voorzieningen en de daaraan gerelateerde toereikendheidstoets. Wij verwijzen hiervoor naar onze kernpunten van de controle 'Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen' en 'Waardering van technische voorziening voor levensverzekering' met hierin onze aanpak met betrekking tot hogere risico's vanwege schattingen waarbij het bestuur zich baseert op significante oordeelsvorming.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd van interne beheersmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten en schattingen.
- Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op nagekomen journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan significante schattingen, alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het bestuur geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het bestuur met betrekking tot significante schattingen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Waar wij onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden, hebben wij aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.
- Wij hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder detailcontroles op de juiste verantwoording van de premierestituties.

Onze evaluatie van uitgevoerde procedures ten aanzien van fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, hebben niet geleid tot een extra kernpunt van de controle.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan het bestuur en de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- evalueren of de continuïteitsrisicoanalyse, inclusief de scenario's in de Own Risk Solvency Assessment (ORSA), door het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben, waaronder de impact van rente en inflatie en correspondentie met de toezichthouder;

- analyse van de financiële positie en de solvabiliteitsratio onder Solvency II ten opzichte van de door het bestuur noodzakelijk geachte solvabiliteit, voorgaand boekjaar en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;
- evalueren van de adequate weergave van de continuïteitsbeoordeling van het bestuur, waaronder de solvabiliteitsratio onder Solvency II en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio, zoals weergegeven in de paragraaf 'Risicomanagement nader toegelicht' en de paragraaf 'Kapitaalmanagement' van de jaarrekening.

De resultaten van onze risicobeoordeling procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Vergeleken met vorig jaar zijn de kernpunten gerelateerd aan de verwerking van acquisitie van Leidsche en de verwerking van acquisitie van Mutsaerts en verkoop deel VLC & Partners Holding B.V. niet inbegrepen omdat deze specifiek gerelateerd zijn aan de jaarrekening 2021.

Ten opzichte van vorig jaar is het kernpunt gerelateerd aan de verwerking van acquisitie Anker toegevoegd.

Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen

Omschrijving

De technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen bedraagt EUR 1.034 miljoen (voor aftrek aandeel herverzekeraar), zijnde circa 30% van het balanstotaal per 31 december 2022, en is voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen voor kansgrondslagen voor onder andere invalidering en revalidering, verwachte uitkeringen, rente en toekomstige kosten (inclusief inflatie), welke mede worden beïnvloed door wet- en regelgeving vanuit de overheid.

Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door het bestuur.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen heeft een grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de 'grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling' onder toelichting 4 (Schattingwijziging), toelichting 17 (Technische voorzieningen) en toelichting

18 (Toereikendheidstoets leven- en schadebedrijf) de gebruikte grondslagen en assumpties voor de waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets uiteengezet alsmede de daarin doorgevoerde schattingswijzigingen. De schattingswijzigingen hebben een positieve impact op het resultaat vóór belastingen van EUR 22,5 miljoen. Tevens heeft het bestuur in de toelichting in noot b17 het verloop van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de uitkomst van de toereikendheidstoets uiteengezet. De uitkomst van deze toets is positief en heeft daarmee geen impact op de hoogte van de balansvoorziening per 31 december 2022.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen omtrent de waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets. Dit omvat onder andere beheersmaatregelen rondom data, assumpties en berekeningen en de review hierop en rapportage hierover door de Solvabiliteit-II actuariële functiehouder.
- Het met ondersteuning van onze actuariële specialisten controleren van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. Onze werkzaamheden betroffen onder andere:
 - Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties (en wijzigingen daarin ten opzichte van voorgaand jaar), zoals rente, catastroferisico's, verzuimkansen, portefeuilleontwikkeling, invalidering- en revalideringskansen en toekomstige kosten (inclusief inflatie). De impact van de renteontwikkelingen, de onderbouwing van de kansgrondslagen voor invalidering en revalidering, het nieuwe AOV-model alsmede de onzekerheden als gevolg van COVID-19 vormden hierin de belangrijkste aandachtspunten dit jaar.
 - Het evalueren van de actuariële analyses op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden.
 - Het aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden evalueren of de risicohouding van het bestuur bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar.
- Het evalueren of de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 605.

Onze observatie

Wij vinden dat de opgenomen technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de schattingswijzigingen in toelichting 4, 17 en 18 van de

‘grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling’ en noot b17 en op de risico’s zoals opgenomen in het hoofdstuk ‘Risicomanagement nader toegelicht’ achten wij toereikend.

Waardering van technische voorziening voor levensverzekering

Omschrijving

De technische voorziening voor levensverzekering bedraagt EUR 1.365 miljoen (vóór aftrek aandeel herverzekeraar), zijnde circa 40% van het balanstotaal per 31 december 2022, en is voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen voor toekomstige kosten (inclusief inflatie), rente, portefeuilleontwikkeling en levensverwachtingen.

Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door het bestuur.

Per 31 december 2022 is sprake van een tekort uit de toereikendheidstoets van EUR 1,3 miljoen. Het tekort heeft geleid tot een additionele afschrijving van de geactiveerde rentestandskorting ten laste van het resultaat over het boekjaar.

Een verandering in de inschattingen en aannames heeft gezien het tekort uit de toereikendheidstoets direct een impact op de waardering van de technische voorzieningen en daarmee en de winst- en verliesrekening en het eigen vermogen.

De waardering van de technische voorziening voor levensverzekering heeft een grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de ‘grondslagen voor balanswaardering en resultatenrekening’ onder toelichting 4 (Schattingswijziging), 17 (Technische voorzieningen) en 18 (Toereikendheidstoets leven- en schadebedrijf) de gebruikte grondslagen en assumpties van de waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets uiteengezet alsmede de daarin doorgevoerde schattingswijzigingen. De schattingswijzigingen hebben een positieve impact op het resultaat vóór belastingen van EUR 46,2 miljoen. Tevens heeft het bestuur in noot b17 het verloop van de technische voorziening voor levensverzekering en de uitkomst van de toereikendheidstoets uiteengezet.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen omtrent de waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets. Dit omvat onder andere

beheersmaatregelen rondom data, assumpties en berekeningen en de review hierop en rapportage hierover door de Solvabiliteit-II actuariële functiehouder.

- Het met ondersteuning van onze actuariële specialisten controleren van de technische voorziening voor levensverzekering en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. Onze werkzaamheden betroffen onder andere:
 - Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties (en wijzigingen daarin ten opzichte van voorgaand jaar), zoals rente, portefeuilleontwikkeling, levensverwachtingen en toekomstige kosten (inclusief inflatie). De schattingswijzigingen als gevolg van tariefsaanpassingen en de onderbouwing van de aannames voor toekomstige kosten vormden de belangrijkste aandachtspunten.
 - Het evalueren van de actuariële analyses op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden.
 - Het vaststellen dat de doorgevoerde schattingswijzigingen adequaat zijn onderbouwd en toegelicht.
 - Het vaststellen dat het tekort uit de toereikendheidstoets en de daarop volgende additionele afschrijving van de rentestandskorting juist zijn verwerkt en adequaat zijn toegelicht.
 - Het aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden evalueren of de risicohouding van het bestuur bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar.
- Het evalueren of de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 605.

Onze observatie

Wij vinden dat de opgenomen technische voorziening voor levensverzekering evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening voor levensverzekering en de schattingswijzigingen in toelichting 4, 17 en 18 van de ‘grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling’ en noot b17 en op de risico’s zoals opgenomen in het hoofdstuk ‘Risicomanagement nader toegelicht’ achten wij toereikend.

Waardering van minder liquide beleggingen

Omschrijving

De beleggingen voor eigen rekening betreffen met EUR 2.463 miljoen circa 72% van het balanstotaal per 31 december 2022 en zijn voor de jaarrekening significant. Van deze beleggingen is ultimo 2022 EUR 916 miljoen minder liquide. Dit betreft aandelen en participaties in beleggingsfondsen van EUR 548 miljoen, vorderingen uit andere

leningen van EUR 298 miljoen en minder liquide beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen, hypothecaire vorderingen en terreinen en gebouwen voor gezamenlijk 70 EUR miljoen.

De waardering van dit deel van de beleggingen is voor onze controle van belang omdat De Goudse N.V. zich hiervoor niet kan baseren op publieke informatie, maar inschattingen moet maken op basis van subjectieve aannames en uitgangspunten die daarmee een grote invloed hebben op het resultaat en eigen vermogen van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Zoals toegelicht in toelichting 8 (Beleggingen) van de ‘grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling’, worden de beleggingen in terreinen en gebouwen en aandelen en participaties in beleggingsfondsen gewaardeerd tegen de actuele waarde, worden beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde, en worden vorderingen uit andere leningen en hypothecaire vorderingen tegen de geamortiseerde kostprijs gewaardeerd. De waardering is verder toegelicht in noot b2, b3, b4, b5, b6 en b7.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen die de betrouwbaarheid van de waardering van de beleggingen waarborgen. Deze interne beheersmaatregelen omvatten:
 - De interne analyse van de door een onafhankelijke accountant gecontroleerde NAV-opgave en jaarrekening van de beleggingsfondsen (inclusief de geschiktheid van de door de fondsen gehanteerde waarderingsgrondslagen en backtesting indien gecontroleerde jaarrekeningen of NAV-opgaves niet tijdig beschikbaar zijn). In aanvulling hierop hebben wij zelfstandig de gecontroleerde NAV-opgave en jaarrekening van deze fondsen geëvalueerd.
 - Het selectietraject van taxateurs voor de waardering van het vastgoed, toetsing van de kasstromen zoals gehanteerd in de taxaties en het evalueren van de door de taxateurs gehanteerde aannames en uitgangspunten.
 - De door management verrichte analyses op de ISAE 3402-rapportages van de fondsbeheerders ter vaststelling van de effectiviteit van beheersmaatregelen op uitbestede werkzaamheden.
 - De periodieke interne managementanalyse van de ontwikkeling van de waardering en resultaten van de beleggingen.
- Het toetsen van de gehanteerde methodieken, veronderstellingen en uitkomsten aan de hand van de methodieken en veronderstellingen die in de markt gebruikelijk worden geacht voor de betreffende beleggingen (voor vastgoed en andere leningen). Wij maken in onze aanpak waar nodig gebruik van specialisten.
- Inspectie van documentatie en besprekingen met interne experts.
- Het toetsen van de voorziening voor oninbaarheid van de obligaties aan de hand van onderliggende (markt)informatie.

- Het vaststellen of de minder liquide beleggingen en de daarmee samenhangende waarderingsonzekerheid adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste waarderingsgrondslagen en uitgangspunten voor de waardering van de minder liquide beleggingen evenwichtig. De toelichting op de actuele waarde en de waarderingsonzekerheid van de beleggingen in met name noot b2, b3, b4, b5, b6 en b7 achten wij toereikend.

Verwerking van acquisitie Anker

Omschrijving

De Goudse N.V. heeft op 1 april 2022 het resterend belang van 70% in Anker Insurance Company N.V. (hierna: ‘Anker’) overgenomen en vanaf die datum Anker betrokken in de consolidatie.

De Goudse verwerkt de overname volgens de purchase price accounting (PPA)-methode conform RJ 216, waarbij identificeerbare activa en passiva en de goodwill die ontstaat bij de overname in de balans worden verwerkt. Het erkennen en vervolgens waarderen van de identificeerbare activa (inclusief de merknaam) en passiva kan niet direct worden gebaseerd op publieke informatie en derhalve wordt er gebruikgemaakt van schattingen, subjectieve aannames en uitgangspunten, die significante invloed kunnen hebben op de waardering van Anker en daarmee de goodwill, het eigen vermogen en de solvabiliteit van De Goudse.

Gegeven de omvang van de transactie en de significante oordeelsvorming door het bestuur in de verantwoording van de transactie, betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in toelichting 7 (Immateriële vaste activa) van de ‘grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling’ en in toelichting ‘overnames en desinvesteringen van groepsmaatschappijen’ de gebruikte grondslagen en assumpties uiteengezet.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het instrueren van de accountant van Anker om de overnamebalans op De Goudse-grondslagen te controleren.
- Het toetsen van de opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses, berekeningen en rapportages rondom de overnamebalans en de bepaling van de goodwill.
- Het toetsen van de gehanteerde methodieken, veronderstellingen en uitkomsten aan de hand van de methodieken en veronderstellingen die in de markt gebruikelijk worden geacht voor de waardering van overgenomen

(schade)verzekeringsmaatschappijen. Wij maken in onze aanpak gebruik van eigen corporate finance- en actuariële specialisten.

- Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties. De onderbouwing van de gehanteerde discontovoet vormen hierin de belangrijkste aandachtspunten.
- Het toetsen van de juistheid van de verwerking van de stapsgewijze acquisitie in overeenstemming met RJ 216.
- Het vaststellen of de acquisitie van Anker adequaat is toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 216.

Onze observatie

Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste waarderingsgrondslagen en uitgangspunten voor de waardering van de overnamebalans en de goodwill evenwichtig. De toelichting op de acquisitie van Anker in toelichting 7 (Immateriële vaste activa) van de ‘grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling’ en in toelichting ‘overnames en desinvesteringen van groepsmaatschappijen’ achten wij toereikend.

Berekening van Solvency II-informatie in de toelichting

Omschrijving

De Goudse N.V. dient te voldoen aan de Solvabiliteit II-richtlijn voor haar solvabiliteits- en risicomanagement. Deze regelgeving bevat een veelheid aan richtlijnen voor de berekening van het vereiste en beschikbare vermogen. Berekeningen zijn complex van aard en bevatten inschattingen van significante veronderstellingen die een hoge mate van subjectiviteit kunnen bevatten.

De jaarrekening bevat in de paragraaf ‘Risicomanagement nader toegelicht’ en de paragraaf ‘Kapitaalmanagement’ een toelichting op de toepassing van deze richtlijn in het kapitaal- en risicomanagement van De Goudse N.V. en de uitkomsten daarvan.

Gegeven het belang van de Solvabiliteit II-richtlijn voor De Goudse N.V. en de complexiteit van de berekening van het vereiste vermogen en het beschikbare vermogen, beschouwen wij de betrouwbaarheid van de toelichting op de toepassing van de Solvabiliteit II-richtlijn als een kernpunt in onze controle.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de interne controlemaatregelen die de betrouwbaarheid van de vaststelling van de technische voorzieningen onder de Solvabiliteit II-richtlijn dienen te waarborgen. Hierop hebben wij aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.

- Het toetsen van de interne beheersmaatregelen voor de totstandkoming van de berekeningen, inclusief de gebruikte modellen, methodes en veronderstellingen, van het vereiste en het beschikbare vermogen. Waar nodig hebben wij hierop ook gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.
- Het kennisnemen van de rapportage en de onderliggende werkzaamheden van de Actuarieel Functiehouders ter toetsing van de oordeelsvorming van deze functiehouders.
- Het met ondersteuning van onze actuariële specialisten beoordelen van de actuariële modellen, methodes en veronderstellingen en toetsen of deze in overeenstemming zijn met de Solvabiliteit II-richtlijn. Hierbij besteden wij aandacht aan de belangrijke interpretaties van het bestuur, waaronder de gehanteerde kostenassumpties (aan de hand van kostenprojecties en onderbouwing van interventiemomenten), de toekomstige beheeractiviteiten ter demping van de invalideringsschok voor AOV en de verantwoorde LACDT (aan de hand van fiscale uitlooppatronen en toekomstige winstprognoses).
- Het toetsen van de toelichting in de jaarrekening op consistentie met de interne en externe Solvabiliteit II-rapportages en vaststellen of de opgenomen toelichting in de jaarrekening in overeenstemming is met Titel 9, Boek 2 BW en RJ 605.

Onze observatie

De toelichting op de toepassing van de Solvabiliteit II-richtlijn in de paragraaf ‘Risicomanagement nader toegelicht’ en de paragraaf ‘Kapitaalmanagement’ in de jaarrekening achten wij toereikend. Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van het in de toelichting opgenomen vereiste en beschikbare vermogen evenwichtig.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 22 april 2022 benoemd als accountant van De Goudse N.V. voor de controle van het boekjaar 2022. KPMG Accountants N.V. is vanaf boekjaar 2016 aansluitend tot boekjaar 2022 de externe accountant geweest.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is het bestuur, onder toezicht van de Raad van Commissarissen, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van een jaarrekeningcontrole is te vinden op de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op: www.nba.nl/NL_algemeen_01. Deze beschrijving is onderdeel van onze controleverklaring.

Utrecht, 4 april 2023

KPMG Accountants N.V.

P. Smit RA

ONDERNEMINGSRAAD

MARIO VITALE
Voorzitter

ERWIN GEURTS
Vicevoorzitter

JANNY LITTEL
Secretaris

BERT VAN BRUG

DAPHNE BLOCH-KROON

DANIËL BAHLMANN

JOHN SMIT

KARIN KLAASSEN

MARK VOSS

MARK ZOON

MIEKE HOOGWEG

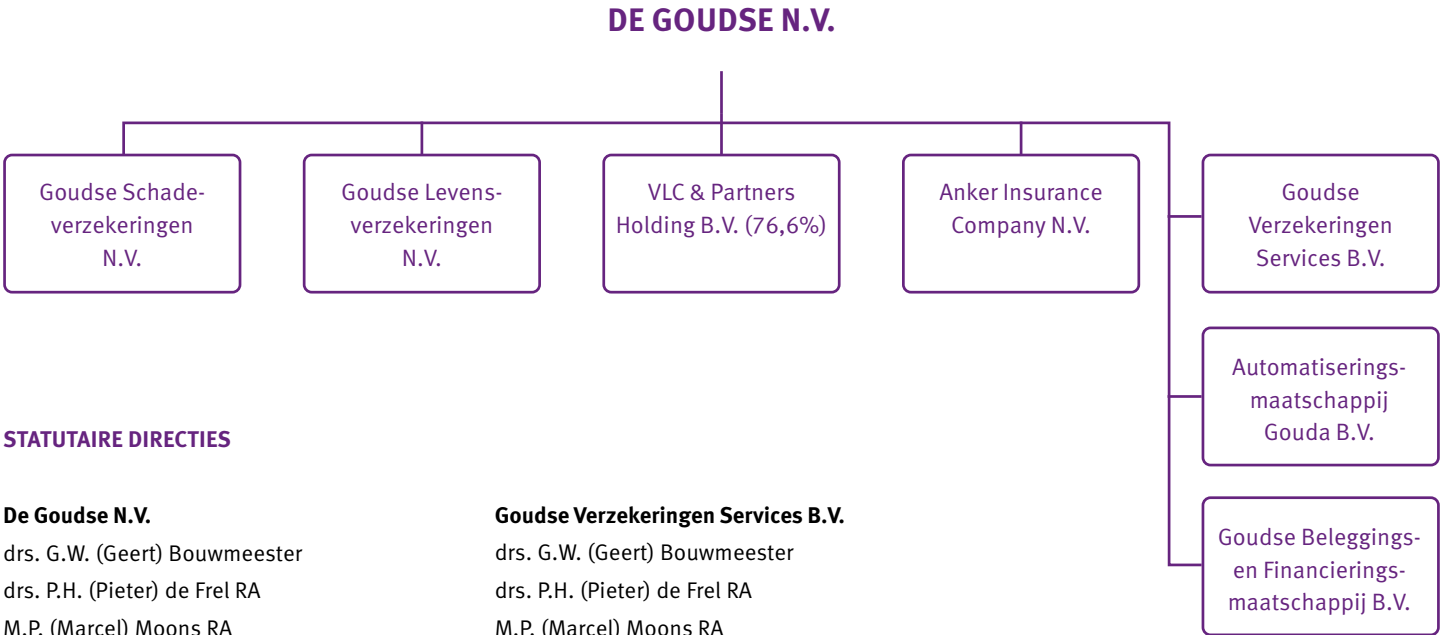

SANDRA PENDERS

WIM WIETSMA

DE GOUDSE VEREENVOUDIGD ORGANOGAM

STATUTAIRE DIRECTIES

De Goudse N.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Schadeverzekeringen N.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Levensverzekeringen N.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

VLC & Partners Holding B.V.
drs. L.F.J. (Lando) te Molder
drs. R.E. (Robert) Dalhuisen
drs. F.R. (Freek) Njio
M. (Martin) Weltje MSc

Goudse Verzekeringen Services B.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Anker Insurance Company N.V.
A. (Annemiek) van Dijk-Bos
N. (Norbert) Schuur
J. (Joris) Bos

ADRESSEN

- DE GOUDSE N.V.
- Goudse Schadeverzekeringen N.V.
 - Goudse Levensverzekeringen N.V.
 - Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
 - Goudse Verzekeringen Services B.V.
 - Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
 - Assurantimaatschappij Hollandia anno 1924 N.V.
 - Collectie Stationsplein B.V.
 - Goudse Assurantiedesk B.V.

Bouwmeesterplein 1, 2801 BX Gouda
Postbus 9, 2800 MA Gouda
Telefoon: +31 (0) 182 544 544

DE ZEEUWSE (VESTIGING VAN GOUDSE SCHADEVERZEKERINGEN N.V.)
Park Veldzigt 57, 4336 DX Middelburg
Postbus 50, 4330 AB Middelburg
Telefoon: +31 (0) 118 683 300

HOFSTAETE KENNISGROEP B.V.
Gooimeer 8, 1411 DD Naarden
Telefoon: +31 (0) 35 699 15 50

ANKER INSURANCE COMPANY N.V.
Vestiging Groningen:
Paterswoldseweg 812, 9728 BM Groningen
Postbus 8002, 9702 KA Groningen
Telefoon: +31(0) 50 520 99 99

Vestiging Amsterdam:
Zekeringsstraat 32c, 1014 BS Amsterdam
Postbus 9138, 1006 AC Amsterdam
Telefoon: +31(0) 20 586 66 66

Vestiging Singapore:
Arbo International Management PTE. Ltd.
190 Middle Road
#12-07 Fortune Center
Singapore 188979

VCSW B.V.
Bouwmeesterplein 1, 2801 BX Gouda
Postbus 90422, 2509 LK Den Haag
Telefoon: +31(0) 70 26 00 156

VLC & PARTNERS B.V.
Vestiging 's-Hertogenbosch:
Statenlaan 8, 5223 LA 's-Hertogenbosch
Postbus 1999, 5200 BZ 's-Hertogenbosch
Telefoon: +31 (0) 73 692 46 92

Vestiging Den Haag:
Van Alkemadeaan 700, 2597 AW Den Haag
Postbus 85511, 2508 CE Den Haag
Telefoon: +31 (0) 70 302 22 22

Vestiging Apeldoorn:
ENgage Werkgeversadvies B.V.
Deventerstraat 31, 7311 LT Apeldoorn
Telefoon: +31 (0) 55 576 00 39

VOORDEGROEI B.V.
Amstelplein 1, 1096 HA Amsterdam
Telefoon: +31(0) 20 50 40 475

INFORMATIE OVER DE GOUDSE IS VIA ONDERSTAANDE
INTERNETADRESSEN BESCHIKBAAR:
www.goudse.nl
www.dezeeuwse.nl
www.hofstaete.nl
www.ankerinsurancecompany.eu
www.vlc-partners.nl

CONTROLLEREND ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT
KPMG Accountants N.V.
Papendorpseweg 83
3528 BJ Utrecht

FUNCTIES EN NEVENFUNCTIES BESTUURDERS EN COMMISSARISSEN

RAAD VAN COMMISSARISSEN

De heer ir. H.H. (Henk) Raué (1951)
is voorzitter van de Raad van Commissarissen van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. Hij is benoemd tot 2026 en heeft de Nederlandse nationaliteit. In zijn hoedanigheid van voorzitter is de heer Raué ook Bestuurder A van Stichting Administratiekantoor Bouwmeester. Verder is hij lid van de REMCO en de ARC.

- Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:
- Lid RvC VGA N.V. (voorzitter) te Amsterdam
 - Lid RvC Triodos Groenfonds N.V. te Zeist (tot 17 juni 2022)
 - Lid RvT Triodos Fair Share Fund te Zeist (tot 17 juni 2022)
 - Lid RvC Triodos TIS II N.V. (tot 17 juni 2022)
 - Bestuurslid Stichting Pensioenfonds Delta Lloyd

De heer prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA (1955)
is commissaris van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. De heer Van der Wel heeft de Nederlandse nationaliteit en is benoemd tot 2025. Verder is hij lid en voorzitter van de ARC.

- Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:
- Voorzitter RvC B.V. Cyclotron VU
 - Directeur Savel B.V.
 - Directeur Buos B.V. (qualitate qua)
 - Hoogleraar postdoctorale accountantopleiding Vrije Universiteit
 - Lid curatorium Postgraduate EDP-audit opleiding Vrije Universiteit
 - Raad-plaatsvervanger Ondernemingskamer Gerechtshof te Amsterdam
 - Lid bestuur Aemilius Papinianusstichting
 - Lid commissie Financiële Verslaggeving & Accountancy van de AFM (afgetreden op 31 december 2022)
 - Raadsheer-plaatsvervanger College van Beroep voor het bedrijfsleven
 - Lid Bestuur Stichting Preferente Aandelen B KPN
 - Lid RvT Stichting Keizer Karel, tevens voorzitter Audit/Bouw Commissie

Mevrouw mr. E. (Ellen) Faber (1956)
is commissaris van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. Ze is benoemd tot 2023 en heeft de Nederlandse nationaliteit. Ook is zij lid en voorzitter van de REMCO.

- Naast haar rol bij De Goudse heeft mevrouw Faber nog een aantal andere functies:
- Founder en CEO Ellen Faber Verbinding en Leiderschap
 - Lid Raad van Advies United Talent B.V.
 - Lid RvC Tauw B.V. (afgetreden op 14 april 2022)

De heer J. (Jacob) Middeldorp (1959)
is commissaris van De Goudse N.V., Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. Hij is benoemd tot 2024 en heeft de Nederlandse nationaliteit. De heer Middeldorp is lid van de REMCO.

- Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:
- Directeur en adviseur bij Jmotion B.V.
 - Lid Raad van Advies VANAD Group B.V.
 - Lid Raad van Advies Essenza Home B.V.

Mevrouw drs. A.G.L. (Angelique) Palmen CFA (1972)
is commissaris van De Goudse N.V., Goudse Schadeverzekeringen N.V en Goudse Levensverzekeringen N.V. Mevrouw Palmen heeft de Nederlandse nationaliteit en is benoemd tot 2026. Verder is zij lid van de ARC.

- Naast haar rol bij De Goudse heeft zij nog een aantal andere functies:
- CFO F. Ruijters Groep B.V. (met ingang van 1 september 2022)
 - Strategisch adviseur Ruijters Vastgoed B.V.
 - Lid RvT Universiteit Maastricht
 - Lid RvC Maastricht Aachen Airport B.V.
 - Lid RvT Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg
 - Lid RvT Museum voor Industrie en Samenleving (afgetreden op 1 september 2022)

BESTUUR

G.W. (Geert) Bouwmeester (1966)

- Bestuursvoorzitter De Goudse N.V.
- Lid Bestuur Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter Platform Kleine en Middelgrote Maatschappijen (PKMM), Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter Commissie Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit (CCBV), Verbond van Verzekeraars
- Ambassadeur Maatschappelijke Beursvloer Gouda
- Ambassadeur Goudse Weekendschool
- Lid Comité van Aanbeveling Gouda Sterk aan de IJssel
- Penningmeester Stichting Fonds Gouda 750
- Selectiecommissie Graaf Floris Prijs

Nevenfuncties (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Bestuurder A Stichting AK Bouwmeester
- Bestuurder A Stichting Financieringspreferente Aandelen De Goudse

P.H. (Pieter) de Frel (1979)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Lid commissie Financieel Economische Zaken (FEZ), Verbond van Verzekeraars
- Lid Raad van Advies Masteropleiding Accounting en Control, Vrije Universiteit Amsterdam
- Commissaris VLC & Partners Holding B.V.

Nevenfuncties (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.

M.P. (Marcel) Moons (1968)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen VLC & Partners Holding B.V.
- Voorzitter Sectorbestuur Inkomen, Verbond van Verzekeraars
- Penningmeester Genootschap Graaf Floris de Vijfde
- Lid Commissie CVS, Verbond van Verzekeraars
- Commissaris Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisme

Nevenfuncties (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Algemeen Directeur Hofstaete Kennisgroep B.V.

R.C. (Robbert) Prins (1968)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Lid Sectorbestuur Schadeverzekeringen, Verbond van Verzekeraars
- Lid Platform KMV, kleine verzekeraars met beleggingsverzekeringen, Verbond van Verzekeraars
- Lid Raad van Bestuur Credimo Holding N.V.
- Lid RvC Anker Insurance Company N.V.
- Bestuurslid Stichting DaDa
- Lid Raad van Advies Masteropleiding Commercieel Privaatrecht, Erasmus Universiteit Rotterdam

Nevenfuncties (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Algemeen Directeur Hofstaete Kennisgroep B.V.
- Bestuurder A Stichting Financieringspreferente Aandelen De Goudse

SAMEN OP WEG

in voor- of tegenspoed

